

ZA 29. NOVEMBER, DRŽAVNI PRAZNIK NOVE JUGOSLAVIJE, PRISRČNO ČESTITAMO NAJVIDNEJŠEMU TVORCU NASE DOMOVINE, TOVARIŠU TITU, V IMENU VSEH DELOVNIH LJUDI NASE POKRAJINE! VSE NAROČNIKE IN SODELAVCE NASEGA TEDNIKA, BRALCE IN PRIJATELJE PA HKRATI TOPLO POZDRAVLJAMO IN JIM VOŠČIMO VSE NAJBOLJŠE ZA PRAZNIKE!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

Enaindvajseto leto mineva od tistega zgodovinskega dneva v bosanskem Jajcu, ko so bili položeni temelji naše nove države. Vedno znova se s ponosom spominjamo tistih pomembnih dni, ko so predstavniki vseh naših narodov za vedno postavili mejnike naše socialistične skupnosti. »Iz idej, duha in moči drugega zasedanja AVNOJ, iz moči tistih idej, ki so vodile in našo revo-

gum, da nadaljujemo začeto pot. O tem prepričljivo govore nešteti uspehi naše vsakdanje stvarnosti. Uresničujemo Program ZKJ in novo ustavo: delo milijonskih množic v naši domovini dopolnjuje predkongresne smernice in krepi razpoloženje delovnih ljudi, ki že pozdravljajo bližnji VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije kot največjo manifestacijo doseženega razvoja in zahtev

lovnimi načrti, uspehi, napredkom; novo podoba dajejo domači pokrajini vztrajni delavci, kmetje, ljudska inteligenca in mladina, ki vedno rada pomaga, pa naj gre za delo na cestah, za nove vodovode in podobno.

**Novomeška občina -
eno samo gradbišče**

Poglejmo naokrog, pa nas bodo strehe novih stavb,

družbeno upravljanje. Razpoloženje delovnih množic na Dolenjskem nam — mimo vsega drugega — jasno potrjuje, da ljudje razumejo tudi vse težave in napore, ki spremljajo našo hitro rast.

Metlika in Trebnje za letošnji dan republike

Danes slavi svoj občinski praznik tudi metliška občina; na 3. in 4. strani na-

NAŠ PRAZNIK

lucijo pripeljale do zmage, črpajo današnje in bodo črpale prihodnje generacije smernice, da bodo dostojno nadaljevale to veliko delo... » je pred leti zapisal tovariš Aleksandar Ranković, ko je ocenjeval zgodovinski pomen 29. novembra 1943.

Leta teko, velika ideja in moč dejanj II. zasedanja AVNOJ pa nam vlivata po-

V soboto premiera SAMORASTNIKOV v Novem mestu

V soboto, 28. novembra, bo DPD Svoboda Dušan Jereb Novo mesto prvič uprizorilo na odru Doma ljudske prosvete Prežih-Mikelcovo ljudsko igro »Samorastniki«. Predstava bo ob 20. uri zvečer in je namenjena počastitvi občinskega praznika in dneva republike.

po nadaljnjem napredku. Praksa izpodbija mnenja redkih posameznikov, da »gremo prehitro naprej«, da preveč »podčrtavamo družbeno upravljanje in delitev po delu«, da daje družba »občanu preveč pravic in da je sploh preveč demokracije v tej naši državi« in podobno. Ozirno se naokrog samo po Dolenjski, Kočevski in Spodnjem Posavju — pa nam bo življenje sproti pritrjevalo, da gremo naprej s tako hitrimi koraki, kot jih želi delovno ljudstvo samo!

Za praznik pa se ne ustavimo samo ob teh ugotovitvah in ob željah, kaj vse še potrebujemo in česa še nismo naredili! Iz naše prakse čedalje bolj izginjajo besede kot »zaostala Dolenjska, revna dežela, nerazviti kraji« in pod. Nadomestili smo jih z de-

dimniki tovarn, prenovljena in razširjena podjetja ter nove kulturne in gospodarske organizacije hitro prepričale, da smo sredi najzibavnejšega napredka, kakršnega Dolenjska še nikoli ni poznala! Gradbišče in novega je samo v novomeški občini toliko, da smo ji danes namenili v slavnostni številki kar celo stran! Za naštevane novih objektov bi nam v uvodniku zmanjkalo prostora — toliko se v občini Novo mesto zida, gradi, razširja in povečuje. Sredi vsega tega živahnega vrvenja pa stoji naš delovni človek, ki že dolga leta ve, kaj mu je prineslo poglobljeno

šega časnika se lahko prepričate o njenem velikem in razveseljivem napredku, ki ji zagotavlja uspešno rast tudi v bodoče.

V soboto praznuje Trebnje: odprli bodo nov zdravstveni dom in lekarno pa novo pošto z avtomatsko telefonsko centralo, postajo LM in novo trgovino NOVOTEHNE. Nova šola v Trebnjem bo skoraj do- (Nadaljevanje na 2. str.)

JUTRI: otvoritev nove ATC v Krškem

Občinska skupščina v Krškem bo jutri z vsemi delovnimi ljudmi svoje komune slavila novo delovno zmago: skupno s predstavniki Podjetja za PTT promet iz Novega mesta bo ob 14. uri slovesno odprla nove poštne prostore in novo avtomatsko telefonsko centralo, o kateri poročamo danes v našem listu še posebej na 4. strani.

SEVNICA: v soboto množično zborovanje

Na predvečer dneva republike bo v Sevnici množično sindikalno zborovanje. Priredila ga občinski sindikalni svet v počastitev 30. obletnice naprednega sindikalnega gibanja v Sevnici. Na to zborovanje bodo Sevnčani povabili vse nekdanje sindikalne delavce, kar bo dalo privediti še slovesnejši petat. Zborovanje bo združeno s kulturno prireditvijo. Občinski sindikalni svet vabi vse člane sindikalne organizacije, da s prisotnostjo na sobotnem zborovanju počastijo jubilejno obletnico sindikata in praznik republike.

Zmanjšan dolg skupnosti do partizanske Bele krajine

V soboto, 21. novembra, se je Bela krajina vse od Metlike do Črnomlja spet odela v zastave, v zelenje in cvetje. Tega dne dopoldne je bil izročen namenu letos modernizirani odsek belokranjske magistrale od Metlike do Črnomlja. Na slavnostni otvoritvi so se poleg domačih predstavnikov, cestnih kolektivov iz Slovenije in področnih poslancev zbrali tudi republiški sekretar za promet Lojze Zokalj ter predsednik gospodarskega zbora skupščine SRS Leopold Krese. Tudi to pot ni manjkalo belokranjskih noš in prijaznih deklet in fantov, ki so gostom ponujali napitek in prigrizek. Ob vsej cesti so se zbrali prebivalci in pionirji in mahali v pozdrav prvi koloni vozil, ki je hitela po črnem asfaltnem traku.

Ob 11. uri je Franc Vrvišar, predsednik občinske skupščine Metlike, v imenu prebivalcev Bele krajine v Metliki pozdravil vse goste ter se hkrati zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri gradnji in modernizaciji ceste, ki za Belo krajino zelo veliko pomeni. Republiški sekretar za promet Lojze Zokalj je nato

prerezal trak ter s tem simbolično izročil cesto prometu. V kratkem nagovoru je izrekel priznanje kolektivu Cestnega podjetja Novo mesto, ki je cesto gradijo. Izrazil je željo, naj bi cestni kolektivi posnemali zgled, ki ga je to podjetje dalo pri tej gradnji, saj je cesta izdelana v kratkem času in zelo kvalitetno. Nato so fantje in dekleta v narodnih nošah postregli zbranim gostom z napitkom in prigrizkom. Kolona vozil z gosti pa je kmalu nato odhitela proti Črnomlju.

V Črnomlju se je ob

vhodu v mesto, kjer je goste čakala množica prebivalcev in šolske mladine, kolona ustavila. V imenu prebivalcev in občinske skupščine Črnomelj je tu vse prisotne pozdravil predsednik občinske skupščine Tone Dvojmoč, ki je kratko opisal gradnjo ceste ter posebej podčrtal željo, naj bi prihodnje leto cesto dogradili do Vinice in jo s tem dokončali.

Predsednik gospodarskega zbora skupščine SRS Leopold Krese je neposredno po slavnosti izjavil, da nudi doslej modernizirani del ceste od Novega mesta

do Črnomlja Belj krajini velike možnosti za povečanje njene gospodarske moči. Poudaril je, da modernizirana cesta povezuje Belo krajino z ostalo Slovenijo in Jugoslavijo ter je prav zato gospodarsko pomembna tudi za ljubljanski okraj, za vse slovensko gospodarstvo in za vso državo. Beli krajini nudi pogoje za nadaljnji razvoj in (Nadaljevanje na 12. str.)

Metlika za svoj praznik

Za praznovanje občinskega praznika Metlike je 26. novembra predviden naslednji program:

● ob 7. uri zjutraj bo v Metliki godba na pihala igrala po ulicah in trgih budnico;

● Ob pol 10. uri bo slavnostna otvoritev novega kulturnega doma na Suhorju;

● ob pol 11. uri bo na Suhorju v dvorani novega kulturnega doma slavnostna seja občinske skupščine in predsedstva Zveze združenj horcev;

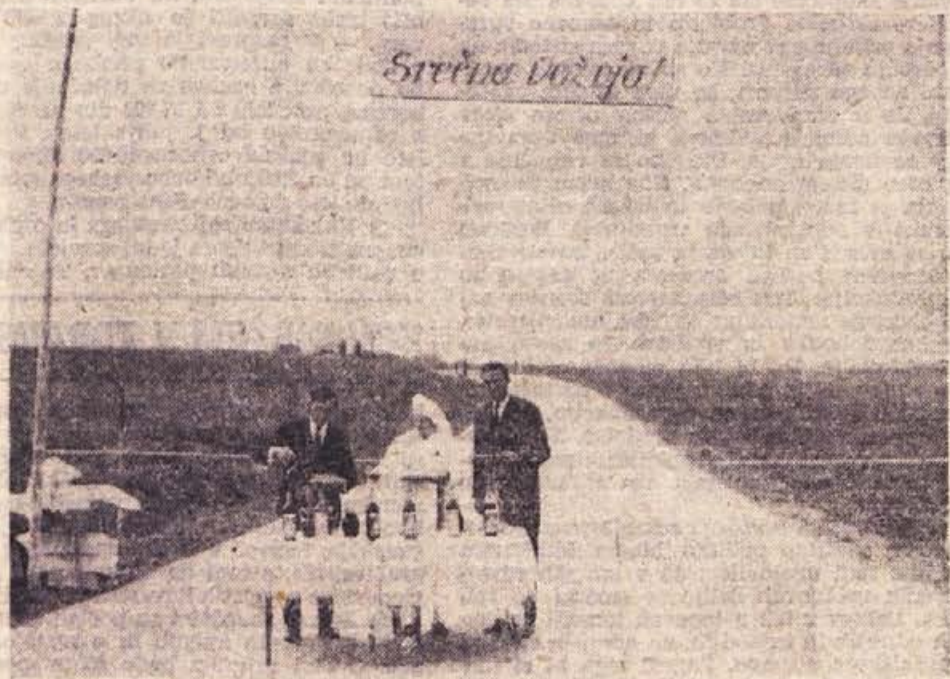
● ob 19. uri bodo igralci Svobode Dušan Jereb iz Novega mesta v dvorani novega kulturnega doma na Suhorju zaigrali »Samorastnike«.

Na predvečer praznika koncert Slovenskega okteta v Brežicah

V počastitev dneva republike bo v soboto, 28. novembra zvečer, v Brežicah svečana akademija. Pripravljata jo občinski odbor SZDL in Dom JLA. Slovesnost bo prenašala lokalna radijska postaja za vse občane. O pomenu praznika bo govoril predsednik občinskega odbora Socialistične zveze Vlado Deržič. Sledil bo koncert Slovenskega okteta; nastop priljubljenih pevcev Brežičani že težko pričakujejo.

Praznik republike bodo proslavili tudi v delovnih kolektivih in vseh večjih središčih brežiške občine. Za kulturni program bodo poskrbe-

la društva in politične organizacije. Ob tej priložnosti naj bi nikjer ne pozabili ozreti se dve desetletji nazaj in bežno pregledati gospodarske dosežke ter napredek pri razvijanju socialističnih družbenih odnosov v tem obdobju. Vodstva družbeno političnih organizacij v občini priporočajo delovnim kolektivom in vsem občanom, naj si še v naprej prizadevajo za uresničitev skupnih načrtov nadaljnega razvoja domače komunne. Potrebni bodo veliki napori, da bi čimprej odstranili tudi posledice, ki jih je povzročila v občini nedavna poplava.

Ena najlepših delovnih zmag naše pokrajine in hkrati dostojna počastitev za letošnji DAN REPUBLIKE je sobotna otvoritev obnovljene in asfaltirane ceste Metlika—Črnomelj. Skupnost se je s tem delom vsaj delno oddolžila partizanski Beli krajini za ves njen neprepeljivi delež v naši revoluciji. Zdaj je potrebno le še modernizirati odsek ceste od Kanižarice do Vinice na Kolpi, pa bo Slovenija dobila novo sodobno in hitro zvezo s cesto Zagreb—Karlovac—Reka. Odprla nam bo krajšo pot do morja, vsej Beli krajini pa bo pomenila v celoti obnovljena cesta Novo mesto—Metlika—Črnomelj—Vinica osrednjo gospodarsko žilo in ključ za široko odprta vrata turističnega razvoja deželice med Kolpo in Gorjanci. — Na sliki: takole so Metličani pripravili gostom na sobotni otvoritvi obnovljene ceste »šrango« takoj pri začetku ceste iz Metlike v Črnomelj

Vreme

OD 26. XI. DO 6. XII.

Manjše padavine je pričakovati okrog 25. novembra, večje pa 29. in 30. novembra ter 3. ali 4. decembra. Sneg bo padel do nižin. V ostalem bo suho vreme z mrazom ponoči.

Dr. V. M.

(Nadaljevanje s 1. str.)

graena; tu so začetna rekonstrukcijska dela v mirninski DANI in v TSS »Mirna« pa novo pitališče v Martinji vasi, nova proizvodna hala Kemo-opreme, izgotovljen urbanistični načrt za Trebnje, še 28 novih stanovanj, 5 km vodovoda v Martinji vasi in še in še. Vse, kar so zgradili in kar še delajo, je namenjeno delovnemu človeku v trebanjski občini. Številke povedo, da se toliko kot letos v tej občini po vojni še nikoli ni naredilo! Kdo ne bi bil vesel tega!

Kočevje in Ribnica gresta krepko naprej

Razen lepih uspehov v gospodarstvu, ki se odražajo zlasti v vedno večjem osebnem dohodku zaposlenih, posveča kočevska občina zadnja leta posebno skrb stanovanjski graditvi, elektrifikaciji in turizmu. Letos so zgradili v mestu dve novi stolpnici, v vsaki pa je po 32 stanovanj; dva stanovanjska bloka ob Tomšičevi cesti, gradijo nov zdravstveni dom, novo proizvodno halo podjetja ITAS, v Pogorski ulici pa raste tretji stanovanjski stolpič z 20 stanovanji in že so pričeli graditi še četrtega. Električno so dobili v Črnem potoku, Pungrtu in Tisovcu; do konca leta bo dograjen daljnovod Novo mesto—Kočevje, zgrajenih je več novih poslovnih stavb v Dragi, pri Trgoprometu, druga hala Agroservisa in še in še!

Ribniška dolina prav tako spreminja svojo podobo. Ribnica je letos dobila 20-stanovanjski stolpič, Zlebič bencinsko postajo; gradijo v Sodražici pa v Loškem potoku, preurejajo gostinske obrate, vsak čas bo gotova nova restavracija itd. Začeli so regulirati potok Bistrice pred Ribnico, obnovili so več trgovin, Kovinsko podjetje postavlja novo proizvodno halo, gradijo tretji stanovanjski stolpič, dom gozdarjev itd. Ribnica bo slavila dan republike še z novo ATC.

Bela krajina je povezana s svetom

Obnovo ceste med Metliko in Črnomljem šteje

tudi črnomeljska komuna za eno najpomembnejših gospodarskih pridobitev tega leta. Odprla so se jim vrata v Slovenijo; od Novega mesta do Črnomlja prideš zdaj v dobrih 40 minutah! Občina Črnomelj vztrajno vlaga sredstva v razvoj kmetijstva in skrbi za dvig življenjske ravni občanov. V teh novih blokih so letos pridobili 43 stanovanj, veliko pa je bilo zgrajenih tudi zasebnih hiš. Do dneva republike bo zaključena elektrifikacija zadnjih vasi v občini! Gradnja ISKRA v Semicu, povečala se je Zora v Črnomlju, mesto je dobilo novo lekarno in ATC, zajet je vodovod v Blatniku in vodovod od zajetja do Semicu, veliko pa je bilo tudi raznih popravil, razširitev in dograditev na stavbah v družbeni in zasebni lasti.

Spodnje Posavje v ničemer ne zaostaja!

O vsem, kar je letos dosegla sevniška občina, smo poročali pred 14 dnevi, ko je občina proslavljala svoj praznik. Ni malo tega, kar so dosegli, zgradili, postavili in razširili! Posebno veliki so uspehi v šolstvu in stanovanjski izgradnji, kakor tudi v komunalnem gospodarstvu.

Brežiška občina razvija kmetijstvo in turizem, hkrati pa mora skrbeti za pereča stanovanjska vprašanja: samo letos je vložila nad 300 milijonov dinarjev za nova stanovanja v Brežicah, Cerkljah in na Bizeljskem. Te dni so začeli zidati novi trakt pri gimnaziji v Brežicah, v Veliki Dolini pa kopljejo temelje za novo šolo. Nadaljuje se izgradnja Čateških Toplic, kjer se bo letos zgrajena mušpotnemu bazenu na prostem pridružil prihodnje leto nov hotel. Vse investicije prihodnjega leta bodo namenjene pretežno za razvoj šolstva in turizma. Skrb za delovnega človeka in njegovo boljše življenje je tudi v Spodnjem Posavju vidna na vsakem koraku.

Tako bodo letos občine našega področja slavile DAN REPUBLIKE s številnimi novimi delovnimi zmagami. Tak je naš vsakdanjik; sestavni, neločljivi del jugoslovanske družbe

Komaj mesec dni po odstranitvi Hruščova je Peking začel novo kampanjo proti sedanemu partijskemu in državnemu vodstvu Sovjetske zveze. Kitajski list Hung Ci (Rdeča zastava) je objavil daljši članek z naslovom »Zakaj je padel Hruščov«.

Osnovni ton tega članka je, da je Hruščov šel »hruščovizem« pa je ostal. Po mnenju tujih opazovalcev se Peking ne bo zadovoljil z enostavno »spremembo na vrhu«. Kaj želi Peking? Francoska tiskovna agencija — AFP — piše, da želi Peking 1. popolno rehabilitacijo Stalina; 2. konec vsakega sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami, predvsem pa razveljavljanje sporazuma o prepovedi atomskih poskusov; 3. opustitev teze, da lahko komunistične partije dosežejo svoj cilj s parlamentarnimi metodami; 4. pomoč revolucionarnim gibanjem v Afriki in Aziji; 5. obsodbo jugoslovanskih metod in rehabilitacijo Albanije; 6. gospodarsko pomoč »bratskim deželama«; 7. odpoved konference komunističnih in delavskih partij, predvideno za sredo decembra; 8. obnovo kitajsko-sovjetskega prijateljstva.

Z eno besedo — polno spremembo (revizijo) stališč, ki jih je sprejela KP Sovjetske zveze.

Danes je še težko odgovoriti na vprašanje, zakaj so začeli v Pekingu z novo ofenzivo. Nihče ni pričakoval, da se lahko spor med obema kolosoma reši z odstopom Hruščova in obiskom kitajskega premiera v Moskvi. V sovjetski prestolnici so napad pričakovali.

Čim je Ču En Laj dal razumeti, da bo ostal v Moskvi le osem dni, namesto predvidenih dvajset, je bilo takoj jasno, da Ču ni dosegel tisto, kar je nameraval. Kitajski listi so o razgovorih z najvišjimi predstavni-

ki Sovjetske zveze poročali le to, da je imel kitajski premier razgovore, odpadle so običajne fraze o »plodnih, prijateljskih razgovorih«. Tisti, ki znajo brati med vrsticami, so morali takoj vedeti, da niso bili uspešni.

Očitno je, da bodo skušali Kitajci do skrajnosti izkoristiti svoje karšnje: odstop Hruščova. Novo sovjet-

mada proti glavnemu mestu upornikov — Stanleyvillu, prestolnici Vzhodne pokrajine.

Na strani Čombeja je praktično vsa zahodna Evropa, je Amerika. Afriške države menijo, da imajo uporniki prav, in da se Čombe drži na nogah samo, ali predvsem, s pomočjo najemnikov. Notranje vprašanje Konga je naenkrat postalo svetovni problem.

Gojovo lahko pričakujemo še dramatične trenutke. Vojaška zmaga Čombeja v tem sporu ni več vprašanje, vprašanje pa je, če jo bo lahko uresničil. Vse več je znakov, da bo prišlo v Kongu do kompromisa med vlado in uporniki.

Medtem se boji nadaljujejo, ameriška transportna letala bombardirajo pozicije upornikov. Leti so se obrnili za pomoč na afriške države, vendar o tej ni ne duha ne sluha. Uporniške čete so zato na vseh »frontah« v defenzivi. Njihovo ozemlje, ki je nekdanj obsegalo četrtino Konga, se vse bolj oži.

Gledano z druge, bolj oddaljene perspektive pa je slika taka: hladna vojna v Afriki je zajela v svoj vrtinec prav Kongu. Vzhod in Zahod si prizadevata, da bi utrčila svoje pozicije v srcu Afrike. Zahod si prizadeva, da bi ostal edini gospodar bogatih rudnikov bakra, urana, Vzhod pa, da bi v Kongu minimalno pozicije zahoda v vsej Afriki. Ni dokazano, kdo podpira upornike, ameriški listi kažejo s prstom na Kitajsko in njena diplomatska predstavništva v Burundiju in brazzavillskem Kongu.

Očitno je, da želi Zahod izkoristiti Čombeja predvsem kot branilca svojih gospodarskih interesov v najboljši državi Afrike. Naloga belgijskih padalcev je, da rešijo belgijski kapital. Kajti talcem ne grozi nobena smrtna nevarnost.

Nov napad Pekinga

ske vodstvo je jasno in glasno poudarilo, da se osnovne poteze sovjetske politike ne bodo spremenile, da bo SZ ostala zvesta politiki mirnega sožitja, da bo še naprej podpirala Indijo, da bo ohranila dobre odnose z vsemi, ki cenijo njeno prijateljstvo.

Drug problem, ki močno vznemirja svetovno javnost, je vprašanje Konga. V trenutku, ko pišemo te vrstice, še ni jasno, kako se bo končala kriza, ki je nastala zaradi Konga. Belgijci imajo pripravljene padalce na britanskem otoku Ascension v južnem Atlantiku. Ti naj bi osvobodili Američane in Evropejce — talce belgijskih upornikov.

To je ena stran medalje. Druga je, da je kongoški premier Čombe angažiral več sto tujih plačancev, belcev iz Južnoafriške unije, Rodezije in celo Evrope. Z njihovo pomočjo prodira sedaj kongoška ar-

RIBNICA: do 29. novembra nova ATC

Na ribniški pošti so monterji Iskre zadnje dni pred 29. novembrom z vso naglico dokončevali montažo avtomatske telefonske centrale, ki jo vsi telefonski naročniki že dalj časa nestrno pričakujejo. Mehaniki so obljubili, da bo montaža prav gotovo opravljena do dneva republike, ko bo centrala s 160 končnimi priključki nared. Na centralo bodo direktno vezane tudi Grčarice in Hrast v Dolnji vasi. Tre-

nutno je v Ribnici okrog 120 telefonskih naročnikov, v kratkem pa jih bo ob novi ATC prav gotovo precej več.

Odlikovani turistični delavci iz Ribnice

Turistična zveza Slovenije je pred kratkim odlikovala tri zaslužne turistične delavce iz Ribnice. Za dolgoletno požrtvovalno delo v upravnem odboru turističnega društva je prejel srebrno medaljo in diplomu Jože Drčar, brosnasti medalji pa Anton Šobar in Ignac Starc.

Še 954 voznikov!

Novomeška, črnomaljska, metliška in trebanjska občina so letos do 31. oktobra dobile še 954 voznikov motornih vozil. Po podatkih komisije za vozniške izpite se je letos prijavilo 116 kandidatov več kot lani vse leto. Najbolj povečuje število voznikov novomeška občina, ki je samo v zadnjih dveh letih izdala 1552 voznških dovoljenj in 1200 potrdil o znanju prometnih predpisov mopedistov. V novomeški občini je zdaj že 5217 voznikov motornih vozil.

Novi prostori šolskega centra za gostinstvo

Delovna skupnost šolskega centra za gostinstvo v Novem mestu bo vsoboto, 29. novembra, ob 10. uri dopoldne slovesno odprla nove šolske prostore na Društvenem trgu št. 1.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Premik na levo v Italiji. Na nedavnih administrativnih volitvah so zmagali demokristjani, vendar ne več tako prepričljivo kot pred leti. Dobili so 37 odst. od skupnega števila glasov. Kandidati KP Italije so dobili 26 odst. glasov — 1,5 odst. več kot na volitvah leta 1960 in 0,7 odst. več kot na političnih volitvah leta 1963. Volitva udeležba je bila zelo velika — 90,1 odst. volilnih upravičencev.

● Obletnica Kennedyjeve smrti. Tri milijone Američanov so se 22. novembra spomnili tragične smrti Kennedyja. Od usodnih strelov v L'Allassu je minilo leto dni. Ob tej priliki je list Washington Post zapisal, da je Kennedy našel svoje mesto v zgodovini. Umrl je na veliko stvar. Njegov grob na arlingtonskem pokopališču pri Washingtonu je postal neke vrste boja pot.

● Britanski obisk v Adenu. Britanski minister za kolonije Anthony Greenwood bo v Adenu razpravljal o vprašanju Južnoarabske federacije. Za to federacijo se pogovarjari ravnih arabskih suverenov ne ogovajajo preveč. V tem vidijo nov maneuver britanskega kolonializma.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Zvezni in socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine sta te dni obravnavala nekatere aktualne probleme in osnovna vprašanja nadaljnega razvoja novega sistema na področju zdravstva. Ko so ugotavljali rezultate novega sistema, so med drugim ugotovili, da se zdravstvena služba otesa okov starega administrativnega sistema upravljanja in financiranja. Uspešno se vključuje v splošen sistem dohodka. Nov način financiranja je razvil pobudo in zbudil zainteresiranost v zdravstvenih ustanovah. Poslanci so se zavzeli za to, da bi tudi zdravstvenim ustanovam puščali sredstva za razširjeno reprodukcijo. Cene zdravstvenih storitev naj bi obsegale materialne stroške, amortizacijo, osebne dohodke in sredstva za razširjeno reprodukcijo. Da bi bilo mogoče oblikovati cene tako, da bi bila v njihovi strukturi tudi sredstva za razširjeno reprodukcijo, bi morali spremeniti nekatere predpise. Sedaj veljavni predpisi, zlasti republiški, onemogočajo tak način oblikovanja cen zdravstvenim storitvam.

V ekspoziciji zveznega sekretarja za zdravstvo in socialno politiko Mome Markovića je bila tudi ugotovitev, da v mnogih zdravstvenih ustanovah delijo še zmeraj po starem. Delitev v teh ustanovah temelji na starih odnosih in kriterijih, na odnosih starega uradniškega sistema. Zaradi tega bi si morali kolektivni prizadevati, da bi našli naprednejše oblike notranje delitve, ki bi stimulirale obseg in kakovost dela, racionalno poslovanje, human odnos do pacientov itd.

● Na zasedanju socialno-zdravstvenega zbora zvezne skupščine so razpravljali tudi o stanovanjskem problemu udeležencev NOV. Ugotovili so potrebo po širši družbeni inter-

venciji in po večjem sodelovanju družbeno-političnih skupnosti. Za udeležence NOV bi bilo treba zgraditi še okrog 20.000 stanovanj. — V razpravi je tudi predlog zakona o dodatku borcem. Po predlogu zakona se bo dosedanja osnova za določanje dodatka borcem povečala od 27.900 din na 35.000 din z veljavnostjo od 1. julija letos. Prihodnje leto bo znašala osnova 40.000 dinarjev, potem pa bo ZIS ob koncu vsakega leta za prihodnje leto določal višino osnove.

● Na skupni seji zveznega in organizacijsko-političnega zbora je bil sprejet nov zakon o volitvah zveznih poslancev. Ta zakon ne-

NOV SISTEM V ZDRAVSTVU

kolikanj poenostavlja postopek kandidiranja in favorizira več kandidatov. V zakonu so tudi spremembe glede glasovanja vojaških oseb, oseb, ki služijo vojaški rok. Sprememba je v tem, da te vojaške osebe ne bodo glasovale v volilni enoti, kjer je sedež garnizije, temveč v volilni enoti, kjer je njih prebivališče, s tem da bodo poslali njihove glasovnice v zaprtih kuvertah po pošti.

● Zvezni skupščini so poslali osnutek zakona o osebnih imenih in o matičnih knjigah. O tem osnutku bodo še ta mesec razpravljala skupščinska telesa. V osnutku je sprejeto načelo proste izbire osebnega imena in priimka, medtem ko je doslej veljalo samo načelo proste izbire osebnega imena. Otroku, čigar oče ni znan, bo določila ime mati. Zakonca se bosta lahko odločila za priimek enega ali drugega zakonca. Osnutek daje tudi možnost, da zakonca obrzita vsak

Prosvetni dom na Suhorju

Gradbena dela pri prosvetnem domu na Suhorju kar dobro napredujejo. V njem bodo imeli stanovanja za učitelje in prostore za različne prosvetne dejavnosti. Klet, pod odrom je namenjena za igralske

METLIŠKI TEDNIK

garderobe, pod stanovanji pa za drvarnice. Oder in dvorana sta ločena od stanovanj. V dvorani bo 150 stolov, imajo pa tudi kabinjo za kinoprojektor. Oder je predviden za razne nastope, v dvorani pa se bodo lahko shajali telovadci in drugi.

Nekaj sredstev je dala občina sama, nekaj pa je organizirala dohodkov v posebni akciji izven Bele krajine. Domačini so prispevali s prostovoljnimi deli, dali so les, pesek, apno in opravili skoraj vse potrebne voznje.

Tako je en problem — prostor — rešen, zdaj bo morala pa tudi mladina poprijeti, če hočejo imeti kakšno domačo kulturno prireditve na Suhorju!

Televizor je že nekaj časa zaprt v šolski sobi. Sicer pa ne vedo, kje bi ga imeli. Nekaj časa je delal v šoli, potem v stari trgovini, zdaj pa je spet brez doma. Mogoče bi pa bil prostor v veliki kabinji za kinoprojektor, vsaj dokler ne pride projekcijski aparat?

Od vseh domačinov je odvisno, kako bodo znali prosvetni dom izkoristiti. Najbolje se zabava tisti, ki se zina sam razvedriti — še druge spravi v dobro voljo!

Zdaj že imamo trdne temelje za nadaljnji gospodarski napredek občine

Vem, da veste, da smo si izbrali 26. november za svoj občinski praznik, saj ga praznujemo letos že desetič. Tudi to vem, da se še vsi dobro spominjate okupatorja in domačih izdajalcev, ki so teptali naše pravice, pobijali, pretepali in zaničevali naše ljudstvo ter požigali in ropali po naših vaseh. Naš praznik je dobil svoj pečat 26. novembra 1942. leta. To je bil dan, ko so bile vse naše oči uprte v Suhor, kjer je bila belogardijska postojanka obkoljena od partizanskih enot, ki so jo napadale. Po hudih bojih v noči od 25. na 26. november so se pokazali plameni in razširil

Franc Vrvišcar, predsednik občinske skupščine v Metliki

se je glas: »BELOGARDIZMA JE KONEC — NASI SO ZMAGALI!« Od takrat naprej so sledile zmaga za zmago vse do popolne osvoboditve naše lepe domovine.

Prepričan sem, da se ne malokrat pogovarjate o časih iz NOB. Vem, da vas nanje vežejo lepi in grenki spomini in prav je, da tega obdobja ne pozabljamo. Tudi vi imate velike zasluge v naši skupni borbi za dose-

go svetlih ciljev, vaših zaslug pa ne moremo in ne smemo pozabljati. Menim, da je prav, da se ob takšnih dogodkih še posebej spominjamo naših očetov, sinov, sestra, mater, prijateljev in sorodnikov, ki so s svojo krvjo položili temelje naše države ter darovali svoja življenja za svobodo.

Prepričan sem, da smo enih misli, če rečem, da so zmage, ki jih dosegamo, iz leta v leto večje, saj to potrjuje vsakdanja praksa. Naše praznovanje je letos precej drugačno, kot je bilo pred leti. Občani metliške občine ga praznujemo kot delavci, tehniki, inženirji in kot upravljalci velikega družbenega bogastva, kot učitelji, profesorji in zdravniki ter kot mladi ljudje, ki se še šolajo na srednjih in visokih šolah. Skratka letos praznujemo v lepših in boljših pogojih. Veliko je takšnih, ki te lepše in boljše pogoje tudi občutijo. V mislih imam le-te, ki so zaposleni, kot tiste, ki jim družba daje materialne dobrine za njihove usluge.

Vsekakor, dragi občani, pa je tudi še dovolj neresenih vprašanj na raznih področjih gospodarstva in v skrbi za človeka. Mi vsi te probleme poznamo, zato je prav, da vsi tudi pomagamo, da bi jih čimprej rešili. Uspehi, ki ste jih dosegli kot delavci v gospodarskih organizacijah, kot učitelji in vzgojitelji v šolah, kot zdravstveni delavci v zdravstvenih ustanovah ter kot zasebni kmetovalci na svojih posevstvih, so že tolikšni, da se brez strahu lahko spoprimemo s še težjimi nalogami.

Prav gotovo vas zanima, kaj vse smo dosegli letos v našem gospodarskem razvoju. Proizvodnja v družbenem sektorju se je letos povečala

v primerjavi z lanskim za 45 odst., še posebej pa je razveseljivo, da se je hkrati s tem povečal tudi čisti dohodek. Novih 15 km ceste Novo mesto — Vinica je asfaltiranih, saj smo pred nekaj dnevi izročili prometu odsek od Metlike do Črnomlja. Letos je bil zgrajen kulturni dom na Suhorju in prenovljen v Gradcu, preurejena je bila trgovina v Gradcu in v Metliki, opravljena so bila dela pri gradnji vodovoda Jamniki — Metlika ter začeti več del, ki bodo končana prihodnje leto. Od vsega je najbolj pomembno to, da smo v gospodarstvu že ustvarili pogoje, ki nam zagotavljajo, da bo celotni dohodek v družbenem gospodarstvu prihodnje leto lahko za novih 45 odst. večji.

V luči takšnih gospodarskih uspehov in ob neumornem vlaganju skupnega truda za lepšo in srečnejšo bodočnost se vam zahvaljujem za prestane napore ter vam čestitam za občinski praznik in vam želim še mnogo uspehov pri bodočem ustvarjanju!

FRANC VRVIŠCAR,
predsednik občinske skupščine Metlika

V novi trgovini v Gradcu

Dve Mariji strežeta za pultom nove trgovine v Gradcu — Marija Stipanič in Marija Kralj. Trgovina je bila odprta letos poleti, zdaj pa že napravi za 2 in pol milijona mesečnega prometa. Lani so imeli 1,6 milijona na mesec. V obnovo lokala so vložili nekaj več kot 5 milijonov dinarjev, kot nam je povedal poslovodja Marjan Malešič, sredstva pa so bila od bivšega Splošnega trgovskega podjetja. Zdaj se je podjetje združilo z ljubljanskim MERCATORJEM in prodaja mešano blago. Največ gre v promet špecerija. Prostore je obnovilo črnomaljsko podjetje BEGRAD in poleg trgovine uredilo tudi čedna skladišča in sanitarije.

Volje za pomoč je dovolj, čeprav ni sredstev

Borčevsko vprašanje je letos po širokih razpravah le prišlo v ospredje — Tudi v metliški občini so ga resno načeli, vendar ga brez izdatne pomoči širše družbene skupnosti ne bodo mogli uspešno rešiti!

Referent za borčevska vprašanja pri Občinski skupščini Metlika, tov. Julij Malešič, nam je pred dnevi pripovedoval o velikih naporih metliške občine, ki jih pošveča vprašanju borcev.

— Do zdaj je v naši občini dodeljenih 51 priznavalnih, od tega letos 35. Priznavalnine nudijo borcem mesečno pomoč v zneskih od 5.000 do 10.000 din, povprečno pa po 7.200 din. V občini je vsega 697 borcev in borčevskih družin, ki so potrebne priznavalnine, za kar bi bilo potrebnih približno 85 milijonov dinarjev na leto, če pridenemo še prispevek za zdravstveno varstvo. Letos smo imeli za priznavalnine na razpolago le 1.100.000 din, z rebalansom občinskega proračuna pa smo dobili še 700.000 din, tako da je v te namene na razpolago vsega 1.800.000 din.

Razumljivo je, da lahko zato, ker so sredstva pač omejena, rešujemo le najnujnejše primere. Žal moram priznati, da pravzaprav niti najnujnejših primerov doslej nismo mogli rešiti, saj je takšnih v občini kar 158, malo prej pa sem povedal, da smo doslej dodelili le 51 priznavalnih. V decembru se bo stanje malce popravilo, ker imamo v načrtu podeliti še 50 priznavalnih, tako da bo konec tega leta ostalo neresenih še kakšnih 60 najnujnejših primerov.

Ob tolikšnih težavah se prav gotovo vsiljuje vprašanje, kako to, da imamo v naši občini toliko ljudi, ki so potrebni priznavalnine. Zato bi rad pojasnil še to, da ne bo dvomov. Mladina se je odselila že pred leti, ker v domači občini ni bilo zaposlitve. Industrija se je začela razvi-

jati v Metliki šele pred nekaj leti. Poleg tega je po vojni minilo že skoraj 20 let, ljudje so se postarali

prihodnje leto laže, ker pričakujemo večjo pomoč širše družbene skupnosti pri reševanju tega perečega problema, ki ga metliška občina sama pač ne bo mogla rešiti. Celotni občinski proračun za leto 1964 je znašal 211.443.000 din, po odbitku obvezne rezerve in skladov, ki jih mora ustvarjati, pa je ostalo 132.664.000 din. Če upoštevamo, da bi za priznavalnine, ki jih je družba borcem dolžna zagotoviti, potrebovali okoli 85.000.000 din na leto, potem je dovolj jasno, da bo širša družbena skupnost morala pomagati!

Julij Malešič skrbi za borčevske zadeve v metliški občini

Fantje čestitajo

Prisrčne čestitke in pozdrave za praznik republike pošiljata dolenjska fanta, zdaj vojaka v Sisku: Franc Kočever za Vrha pri Žužemberku in Franc Zupet iz Brinja pri Sentrupertu.

Čestitka mornarja

Jože Žužek s Trebelnega, ki je pri vojaki na otoku Lošinju, čestita za 29. november vsem bralcem Dolenjskega lista, domače, sorodnike in mladino iz Trebelnega pa lepo pozdravlja!

Črnomaljskim športnikom

Preko Dolenjskega lista bi rad čestital vsem črnomaljskim športnikom in članom občinskega komiteja ZMS za 29. november Stane Movrin, ki je pri vojaki v Titovem Velasu.

Za dan republike

Belokranjska fanta Alojz Klepec in Bogomir Spahič, vojaka v Sisku, čestitata vsem delovnim ljudem Dolenjske in Bele krajine za 29. november, hkrati pa pozdravljata mladino in sorodnike.

Zdaj je na vrsti skrb za ljudi

Metliška BETI je dograjena, zdaj pa je prišel čas, ko bo kolektiv lahko pričel misliti tudi nase — Poleg ostale ga priča o tem tudi gradnja stanovanj: letos so jih zgradili 10, prihodnje leto pa jih imajo v načrtu 14.

Tovarna so raznih vrst in v njih delajo razne izdelke. Če pa je na našem področju kje tovarna, ki res zasluži ta naziv v pravem pomenu besede, potem je to metliška Beti. Precej težkih dni ima za seboj njen kolektiv, toda v prostorih, ki so jih ustvarili v zadnjih letih, teko stroji, na katere je lahko kolektiv ponosen. Predsednik delavskega sveta Franci Barbič ni bil v zadregi za razgovor; iz tega, kar je povedal, je bilo razbrati, da veliko ve.

— Najlepše se nam zdi to, da se je naša tovarna lepo razvila in da smo, čeprav s težavami, le dobili res dobro strojno opremo, s katero bomo lahko naredili še marsikaj! Letos teče že peto leto, kar smo se iz prvotnih pretesnih prostorov preselili v te, kjer smo zdaj. Od takrat se je naš kolektiv povečal iz 120 na 417 ljudi, skupaj z zunanjimi obrati pa nas je že 730. Seveda se je hkrati s tem povečala tudi vrednost proizvodnje — od 160 milijonov pred petimi leti na več kot 2 milijardi, kolikor bomo ustvarili letos.

Težav ne manjka, trenutno nam povzroča največ skrbi uvoz surovin. Tovarno smo zgradili in dobili za njo stroje, toda naši stroji zahtevajo kvalitete surovine, ki jih na domačem tržišču ni, zato smo jih prisiljeni uvažati. Zaenkrat so ni nepopisnih težav, pač pa zelo zaskrbljeno gle-

damo v prihodnje leto. Vse kaže, da bomo morali uvoz surovin opravičiti z izvozom izdelkov. K sreči smo se že letos krepko lotili izvoza, saj bomo izvozili za nekaj več kot 300.000 dolarjev svojih izdelkov na vzhodna in zahodna tržišča. Upamo torej lahko, da bo šlo z uvozom surovin, ki jih potrebujemo, po sreči, saj smo se namenili v prihodnjem letu izvoziti za najmanj 425.000 dolarjev izdelkov.

Tovarne so namenjene ljudem. Tako je slišati pri nas in to tudi drž. Časi, ko smo v Beti zategovali pasove zato, da smo lahko zgradili tovarno, so za napil. Osnovne proizvodne pogoje smo si ustvarili, zato se začenjamo bolj kot doslej ukvarjati s skrbjo za človeka. Prvi odraz tega je gradnja stanovanj in več postuha za izobraževanje kadrov. Oboje je med seboj tesno povezano. Na srednjih, visokih in višjih šolah štipendiramo 40 strokovnjakov in porabimo v te namene več kot 7 milijonov dinarjev na leto. Težko čakamo, kdaj bodo naši študenti končali študij. Proizvodnja brez njih sicer resda gre, stroji pa bi bili lahko z boljšim vodstvom bolje izkoriščeni, kot so zdaj. Ker sem že omenil gradnjo stanovanj, moram povedati še to, da smo letos zgradili 10 stanovanj, prihodnje leto pa jih bomo najmanj 14. Prevozi delavcev v tovarno

so zaenkrat zadovoljivi, ker nam vozniki red vlakov, s katerimi prihaja na delo večina kolektiva, kar odgovarja. Tu-

Franc Barbič, predsednik delavskega sveta v BETI

di družbeno prehrano imamo urejeno, za delo družbenih organizacij v tovarni pa so na razpolago primerni prostori.

Bralcem Dolenjskega lista

Naši fantje, ki so pri vojaki v Titogradu, prisrčno pozdravljajo vse bralce Dolenjskega lista ob obletnici ustanovitve SFRJ in jim za ta praznik čestitajo. Domačim, prijateljem in mladini pošiljajo lepe pozdrave: Mirko Černič iz Podgore, Franci Petersič z Bizeljskega in Slavko Stopar iz Sevnice

Štirje sinovi, štiri kaplje srčne krvi...

Obiskali smo Krašovčevo mamo v Bušnji vasi pri Suhorju

Neže Krašovec, po domače ji pravijo Krašovčeva mama, iz Bušnje vasi 15 pri Suhorju, v četrtek ni bilo doma. V gozd je šla z družino po steljo. Ko se je že v trdi noči vrnila, smo se pozdravili, nato pa nas je povabila v hišo. S partizansko mamico, ki je med vojno sprejela pod streho brez števila partizanov, prav tako kot da so vsi njeni sinovi, ni težko načeti pogovor. Osivela je, koža se ji je nagubala, v očeh in obrazu pa je še vedno dovolj tiste pristrčne toplote, ki je premore mati, ki je veliko pretrpela.

— Za nastilj je velika težava, nismo imeli več kaj dati pod blago! je kar sama načela pogovor in si hitela iz doma pletene volnene jope čistiti ostanke vresja, ki ga je prinesla iz gozda. Drobno se je nasmejala in dodala: »Kako lepo sem »okranclana«, kaj! Veste, prav strah me je bilo stopiti v hlev, ko je blago bilo že nekaj dni brez stelje!«

Vzdihnila je in nadaljevala:

— Bolj kot je človek star, bolj mora delati, križ me boli, jako me boli. Ob prošnji, naj pove kaj za občinski praznik, je bila malce v zadregi.

»Veste, o tem vam pa res ne vem kaj povedati. Jaz sem starica, daleč na vasi živim te svoje dni, ki so mi preostali. Oba otroka pa se v šoli pripravljata na proslavo. Joj, koliko dela in učenja imata s tem, kar preveč!« Pri tem je z uvelo roko pobožala oba vnučka, ki sta se stiskala ob njo, in ju ošmirla s toplim pogledom.

— O svojih fantih bi vam pa lahko veliko pripovedovala. Štirje so bili: Janez, Jože, Franci in Tine. Odlili so od doma v partizane, pa jih ni bilo več nazaj. Samo ta, peti, Tone, ki je zdaj gospodar, je ostal živ. Janez je bil rojen 1912., Jože 1921., Franci 1923., Tine 1924. in Tone 1926. leta. Ko je bil zadnji, Tone, še v zibki, šest mesecev star, je oče odšel v Ameriko. Doma takrat ni bilo kruha...

Kako se včasih izpolni tisto, kar človek misli, da

se ne bi moglo izpolniti! Fantički so bili še majhni. Zima je bila, na peči so se tiščali, kot da je bilo danes, se spominjam. Pa je začel najstarejši, Janez, popraševati, kaj bo kdo. Jo-

že je rekel: »Jaz bom za kovača.« Franci je dejal: »Jaz bom za mizarja«, Martin pa, da bo krojač in je obljubil, da bo vsem sešil obleke. Nato je Janez pobaral: »Kaj boš pa ti,

»Rekla sem Tonetu: zdaj greva pa na vojsko! — In sva šla na komando mesta v Metliko...« nam je pretekli četrtek povedala Krašovčeva mama v Bušnji vasi, ko smo z njo obudili spomine na nepozabna partizanska leta

sva se nato tudi zmenila. Vse, kar je bilo doma, sem predala sosedom, pa še ključke od hiše sem jim dala. Vsi štirje starejši so bili takrat že mrtvi. Tisto nekaj revščine, kar smo imeli doma, mi res ni veliko pomenilo. Sosedom sem rekla: tu imate vse, pa pomagajte blagu, če se vam bo dalo! Mi dva greva na vojsko!

Nadevala sem dva nahrbtnika in zjutraj sva šla v Metliko na Komando mesta. Šla sva pred komandanta: »Tu nas imate za vojsko! Kam naju boste dali?« sem rekla. Komandant se je namršil in molčal. Sprejemal in popisoval je druge, naju pa odinil na stran. Čakala sva do dveh popoldne. Takrat udju je poklical: Krašovec Neža in Tone, vidva ne bosta šla nikamor, domov pojdit! Nisem se dala odpraviti.

— Tovariš komandant, tako pa ne! sem rekla. Mi dva sva pripravljena! Doma sem vse predala sosedom. Tja, kamor so šli štirje moji fantje, greva tudi mi dva. Nič mi ni hu-do in ne težko, tovariš komandant!

Vse pregovarjanje ni pomagalo, čeprav sem bila za trdno odločena oditi z najmlajšim v partizane tudi jaz. Dali so nama list in odšla sva domov.

Tako je pripovedovala Krašovčeva mama, med tem pa je prinesla na mizo kruha in vina ter ponujala oboje, kot da gosti svoje otroke. Komajda se ji med pripovedjo o štirih fantih, ki jih je izgubila, orosijo oči. Štirje sinovi, štiri velike kaplje krvi, ki so kanile iz materinega srca... Navzven je od prestanih bolečin navidezno otrdela, saj je izgorevalo dolga štiri leta boja in se hkrati še razdajalo vsem partizanom, ki so prestopali prag skromne hiše na številki 15 v Bušnji vasi.

Vsi nekdanji partizani, ki se zaidejo k vam, Krašovčeva mama, na obisk, dobro vedo, da vaše toplo materinsko srce še živi!

45 invalidnih proizvajalcev v KOMETU

Invalidski zavod Komet v Metliki je za občino pomemben kot proizvodno podjetje, pa tudi kot zavod, v katerem se invalidne osebe priučujejo proizvodnemu delu

IVANKA KLEMENCIC je predelavka v invalidskem zavodu »Komet« v Metliki, pa tudi članica upravnega odbora je. Ker ni doma ne predsednika DS in ne predsednika UO, je v kratkem razgovoru ona povedala nekaj besed o razvoju kolektiva, ki je pred 4 leti začel domala iz nič.

— Kaj se je spremenilo pri nas, vas zanima? Veliko je tega, tako da človek ne ve, kje bi začel! Pri tem se ji je obličje razlezel v nasmeh, v

gače: 60 brzošivalnih in specialnih Singer strojev imamo pa tručne žage za rezanje blaga in še marsikaj drugega. In izdelki? Tudi tu je veliko novega. Začeli smo s predpasniki in otroškimi hlačkami, ker se je bilo treba delu najprej priučiti. Pozneje smo začeli delati damastne nedrčke, nato pa finejše izdelke iz najlona. Zdaj delamo veliko stvari: nedrčke, steznike in otroška oblačila. Delo je danes razdeljeno tako, da posamezne skupine delajo vedno enake izdelke, ker proizvodnja tako laže teče.

Pred štirimi leti je bilo vse kar smo imeli, vredno 850.000 din, danes pa upravljamo s 55 milijoni dinarjev premoženja. Med delom dobimo toplo enotončno in čeprav ni najboljših pogojev, ker nam manjka prostora, je kolektiv le zaživel kot celota. V njem delajo sindikat, mladina, pa tudi samoupravljanje se razvija.

Če pa že govorimo o uspehih, je treba posebej poudariti

ti to, da smo v štirih letih priučili samostojnemu delu 45 invalidnih občanov, ki bi sicer živeli v breme družbe. V kolektivu imamo danes več invalidnih oseb, ki so preživele po bolnišnicah od 5 do 14 let. Ko so pri nas našle zaposlitev, so se pridobilo osamosvojitve in zaslužijo danes po 26 do 30.000 din na mesec. Uspehoy je na pretek, čeprav naša pot ni bila postлана z rožicami in nas je vse, kar sem našela, veljalo nemalo truda in naporov. Po tako lepem razvoju — v njem smo dosedanje obleke že prerasli — pa je največja želja nas vseh nova stavba, v kateri ne bi bili na tesnem, kjer bi lahko zadihali iz polnih pljuči!

Tone?« In Tone, najmlajši, je odvrnil: »Jaz pa ne grem nikamor od hiše! Počakal bom, da boste vsi pomrli, pa se bom oženil!« Vsi so se nasmejali, Janez, najstarejši, pa je dejal: »No, če boš tega čakal, pa se ne boš kmalu oženil!«

Takrat, ko so se na peči pomenkovali, so bili še vsi šolarji. Pa se je tisti pogovor le izpolnil... Sli so od doma vsi štirje, le Tone je ostal doma. Prihajala so pisma: Janez je padel... Tine je padel... Franci je padel... Jože je padel... Krašovčeva mama je vzdihnila in dodala: »Materino srce je majhno, pa veliko prenese in tudi njene oči lahko izjočejo brez števila solz...

1944. so mi poklicali v partizane še najmlajšega, Toneta. Komaj 17 let je izpolnil, pa se je kar ročno začel odpravljati, čim je dobil poziv. Rekla sem mu: »Ne boš šel, če pa greš, grem jaz s teboj!« Tako

Marija Klemencic, članica upravnega odbora v KOMETU, nas je tokrat seznanila z uspehi in novimi načrti svojega kolektiva obeh pa ji je zaigral kanček ponosa:

— Ko smo pred štirimi leti začeli, mene takrat še ni bilo tu, prišla sem mesec pozneje, je šel ves kolektiv 7 ljudi. Zdaj smo že 104! Tudi prošnji so se povečali, čeprav smo zdaj, odkar smo proizvodnja tako razširili, še bolj na tesnem kot včasih.

Začeli smo z brzošivalniki, brez specialnih strojev za šivanje gumbov in gumbar, za obšivanje blaga; blago smo krojili z ročnimi žagami in tako naprej. Danes je vse dru-

Vojak iz Banjaluke

Bralcem Dolenjskega lista pošilja pristrčne čestitke za dan republike, domače v Zabji vasi in vse sorodnike pa lepo pozdravlja Janez Kastelic, ki je pri vojaki v Banjaluki.

Najlepša voščila

pošiljata za letošnji praznik republike vsem delovnim ljudem iz domačih krajev, vojaka Marjan Mrvar z Brezove rebri in Janez Strgar iz Mirne, zdaj na odsluženju vojaškega roka v Somboru. Lep pozdrav tudi mladini in vsem domačim!

Pozdrav iz Beograda

Fantje iz šentjernejske okolice, ki služijo vojaški rok v Beogradu, čestitajo za dan republike vsem delovnim kolektivom iz šentjerneja, predvsem pa kolektivu »Dolenjca«, domače ter vse druge, fante in dekleta pa prav lepo pozdravljajo. — Ludvik Globevnik, Tone Divjak, Jože Hudoklin.

Pred kratkim je lokalna radijska postaja v Brežicah objavila spodnji intervju svojega urednika z direktorico PTT podjetja v Novem mestu, tov. Dragico Rome. Zaradi aktualnosti načetih vprašanj, ki zanimajo vse prebivalce našega območja, ponatiskujemo ta intervju v celoti.

V letošnjem letu bodo v Spodnjem Posavju postavljene osnove sodobne telefonije, zato smo zaprosili direktorico Podjetja za PTT promet Novo mesto tovarišico Dragico Rome za razgovor o nekaterih problemih prometa in še zlasti o stanju in perspektivi PTT službe.

Tovarišica direktor! Znano nam je, da poznate problematiko prometa na našem področju. Radi bi zvedeli vaše mnenje o vlogi in položaju prometne panoge v našem gospodarstvu, kulturnem in družbenem življenju.

— Prometno problematiko tega področja res ni težko poznati, saj so slaba cestišča, nevdržno stanje mostov, elektrifikacija železniške proge, nedobna potovanja z avtobusi in nesodobne telefonske zveze odmev vsakodnevni razpravi med občani, še zla-

sti pa med organi samoupravljanja in vodilnimi delavci delovnih organizacij. To je razumljivo, kajti tehnično razviti in sodobno grajeni prometni objekti postajajo vsak dan pomembnejši za uspešnejši razvoj posameznih področij. Zal ugotavljamo, da že vsa povojna leta narašča neskladnost med zahtevami in možnostmi sodobnih prometnih storitev skoraj v vsej Jugoslaviji. Danes predstavljata promet in energika ozko grlo gospodarstva, oviro hitrejšemu razvoju turizma in kulturnešemu življenju državljanov.

V zadnjem času je sicer narejen odločen korak naprej pri obravnavanju prometne dejavnosti v procesu gospodarskega razvoja in spoznanju, da je skladen razvoj proizvodnje, trgovine in prometa funkcionalna nujnost.

Na Dolenjskem je avtomobilska cesta in cesta v Belo krajino dala osnove za močnejši gospodarski in turistični razvoj. Tudi zasavska cesta in mostovi čez Savo bodo bistveno vplivali na gospodarski in turistični razvoj teh krajev. Bodoče sodobne poštne, telegrafске in telefonske zveze pa bodo skrajšale pojem geografskih daljav in približale kraje in prebivalstvo drugim, že avtomatiziranim področjem.

Nestrpnost prebivalstva in delovnih organizacij zaradi prepočasne reševa-

nja teh problemov je razumljiva in sama iskreno želam, da bi bili ti osnovni problemi čimprej rešeni.

Popolnoma se strinjamo z vami in mislimo, da nam v prometu res skoraj že baje dvajseta ura. No, pa bodimo konkretnjeji. Kaj nam na področju PTT zvez obetate v bližnji prihodnosti?

— Tako postavljeno vprašanje se mi zdi umestno, če sem že omenila, da predstavljajo tudi PTT zveze, ki so del prometne dejavnosti, ozko grlo v gospodarstvu in turizmu.

Najbrž je za vaše poslušalce nepomemben opis dosedanjega nezadovoljivega stanja telefonije, katerega gospodarstvo in prebivalstvo krepko občutita.

V letošnjem letu realiziramo na področju občin Sevnica, Krško in Brežice plan razvoja telefonskih zvez, ki je rezultat analize potreb in stanja telefonskih zvez ter skupnega sodelovanja vseh treh občinskih skupščin in delovnih organizacij z našim podjetjem.

Osnovo sodobnejših telefonskih zvez na Dolenjskem predstavljata glavna telefonska centrala v Novem mestu, zgrajena v letu 1962, in koaksialni kabel Ljubljana—Zagreb, ki bo v prometu predvidoma sredi prihodnjega leta. Na področju spodnjeposavskih občin je taka osnova vozna telefonska centrala-

Vsakega preživelega borca, ki prestopi vaš prag, sprejmete kot svoje sine, če prav je v najbolj toplim kotičku vašega srca zaklenjen spomin na Janeza, Jožeta, Franceta in Tineta, vaše štiri sinove, ki ste jih darovali domovini. Vam, Krašovčeva mama, ki neumorni, tihi in skromni kot prava slovenska mati živite in delate tam onstran Gorjancev, prav zato še posebej, iz vsega srca, naše čestitke za občinski praznik in za dan republike! Kri svoje krvi ste darovali, da lahko vsi praznujemo z vami!

METLIŠKE GRADNJE

Komunalno podjetje v Metliki ima polne roke dela; o najvažnejših letošnjih gradnjah nam je dal informacije direktor podjetja, Matija Jerman.

V dovod Bojanja vas — Metlika je največja gradnja v občini. Cevi potekajo na dolžini 6 kilometrov. Do sedaj je investiranih 34 milijonov dinarjev, končni znesek pa bo bržčas okrog 37 milijonov. Delati so pričeli maja letos in računajo končati pred zimo. Vodovod bo napajal Metliko, Bojanjo vas in Siamno vas, bo pa tudi v pomoč vodovodu na Suhorju. Dela potekajo v redu, čeprav so imeli težave z materialom, ki ga je bilo do sedaj težko dobiti.

Kulturni dom na Suhorju gradi občina iz raznih skladov in samopriskpeka vaščanov (3 milijone dinarjev). Skupna investicija znaša do sedaj 16,5 milijona dinarjev.

Kopališče na Kolpi v Metliki je že star problem. Komunalno podjetje ga je prevzelo v upravljanje že sredi poletja. Očistili so okolico, naredili oder in stopnice, treba pa bi bilo postaviti tudi primerno zgradbo, kat je na primer ona na Vinici. Načrti so narejeni, treba pa bo še najti sredstva.

Vsem delovnim Dolenjcem

Vojaki: Franc Granda, Janez Uljančič in Janez Legan, ki služijo vojaški rok v Banjaluki, čestitajo vsem delovnim Dolenjcem za praznik republike ter hkrati pozdravljajo vse znance in prijatelje.

Sredi uspehov in načrtov za sodobnejše PTT zveze na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju

Bolj prisluhniti življenju

«Tovariš urednik,» se začnija Tinetovo pismo, »rad prebiram Dolenjski list. Brez njega ne bi mogel biti. Če bi mi kdo rekel: «Ali bi lahko bil brez našega pokrajinskega tednika?» bi mu odgovoril s temle vprašanjem: «Ali bi ti lahko bil brez kruha?» Vidite, tako nekako sem navezan nanj, tako je naš tednik dobrodošel v mojem skromnem dolenjskem domku. Zaradi tega od srca želim, da bi bil naš list še boljši. Želim si na primer, da bi Vaši novinarji večkrat prišli med preproste ljudi in se z njimi pomenili o radostih in tegobah. Samo, prosim vas, nikar nobene romantike!«

Dragi bralec! Hvala za spodbudne besede in priznanje Dolenjskemu listu. Ne more biti za nas večje in hvaležnejše nagrade. Za nas je največje priznanje, če slišimo, kako so naši bralci navezani na pokrajinski tednik, kaj Dolenjski list pomeni v dolenjski, belokranjski, kočevski ali spodnjeposavski družini.

Vašo idejo bomo porabili, če nam ne boste zamerili, za današnji odkrit razgovor. Obiskali smo namreč preproste ljudi, kmetovalce in delavce, odgovorne tovariše v občini in se z njimi pogovarjali — natanko tako kot ste želeli — o radostih in tegobah našega življenja. Poslušajte, kaj so nam povedali!

Jože Jakljevič, kmet iz Grabljeva:

Zmotil sem ga pri delu. Najprej sem občudoval njegov kmečko hišo, gošpodarsko poslopje. Vse je izdajalo skrbnega gospodarja. Vseposod red in čistota.

Jože je mlad, napreden gospodar. Po vojni je obiskoval vojaško šolo in postal rezervni oficir. Zaradi svoje razglednosti in sposobnosti bi lahko postal tudi kaj drugega, če bi to želel. Pa ni. Preveč je navezan na zemljo.

»Zdaj še,« je rekel. »Do-

kler še upam, da se obeta kmetu lepša bodočnost...«

Dokler še upa... Od upanja se ne da živeti. Davki so preveliki. Zdaj nekaj govoro, da bodo v hribih davščine povsem odpisali ali pa jih vsaj omilili. Bomo videli, če bo res kaj?! Sicer pa ni rešitev samo v davkih. To je najmanj, kar je treba storiti za to, da bi si kmet v hribih izboljšal svoj materialni položaj in da bi bil voljan še naprej ostati na kmetiji.

Kaj tedaj?

»Kmetu je treba omogočiti, da bo prišel do najnovijih strojev. Seveda po dostopnih cenah. Če jih naše tovarne ne proizvajajo, je treba dovoliti olajšave pri uvozu. Zdaj je carina odlično previsoka. Tako kmet res ne more priti do kosilnice, škroplilnice, enosnega traktorja ali kaj podobnega.«

Kaj pa zadruga?

Jože meni, da so stiki med kmetovalcem in zadrugo preveč razrahljani. Njuno sodelovanje je preveč kampanjsko, negotovo. Kooperacija bi morala temeljiti na dolgotrajnejših in trdnějšíh osnovah. Za nekaj let naprej.

Se se zgodi, da kmet ne more prodati svojih pridelkov. Sadež — kakršnokoli je — ne bi smelo segniti na drevesih. Za živinorejsko proizvodnjo je da-

leč več možnosti, kot pa jih izrabljamo.

Ali ne bi kazalo povezovali davčne olajšave s kooperacijo?

Da, Jože podpira to zamisel. Skupnost bi imela veliko več od tega. Na primer, če bi rekli, poveži se z zadrugo, imej toliko in toliko plemenic, pa boš dobil take in take davčne olajšave. Zares: to je dober zamisel. Od tega bi imel koristi kmet, ker bi povečal svoj dohodek, in skupnost, ker bi se povečali tržni presečki.

Kako je z odlokom o roku trgatve?

Jože mi je pojasnil, da v metliški občini takega odloka, ki bi določal, kdaj sme kmet potrgati grozde, nimajo. Povedal mi je tudi svojo sodbo o tem. Po njegovem ima skupnost pravico intervenirati pri kmetu le tedaj, kadar tudi sama sprejme določene obveznosti. Na primer:

ODKRIT RAZGOVOR

kmetovalcu je mogoče predpisati agrominimum za pšenico šele takrat, ko se skupnost obveže, da bo zagotovila zadostne količine umetnih gnojil in drugega in ko jamči določene minimalne odkupne cene. Pri grozdu oziroma vinu se to ni zgodilo. Nihče ne zagotavlja vinogradniku, da bo lahko svoj bogat pridelek tudi prodal. Tedaj tudi ni treba nikogar skrbeti, ali bo potrgal prej ali kasneje.

Franc Vrviščar, predsednik metliške občinske skupščine:

Nanj mi je zanimive podatke o četrti kategoriji zemljišč, kjer bodo po predlogu republiškega zakona odpisali davke. V metliški občini odpade na to kategorijo ena četrtnina vseh kmetov, ki plača nekaj nad 4 milijone dohodnine in občinskih doklad.

To je približno ena desetina davčnih bremen vseh kmetov v občini.

— Ali bodo finance občine zelo prizadete?

»Stirje milijoni ne predstavljajo veliko v primeru s težavami, ki jih je povzročala izterjava davkov. Približno toliko stane administracija v zvezi z davki, da ne računamo težav, ki se jih ne da izmeriti z dinarji...«

V četrtem rajonu je okrog 250 kmetovalcev, od tega nad 100 ostarelih. Otrok je 180. Torej manj kot je družin. To je zanimiv pokazatelj. Zadnji čas je, da nekaj ukrenemo. Vendar davki niso dokončna rešitev. To samo ublažuje.

— Kakšni ukrepi so še potrebni?

Kmetovalca bi bilo treba usmeriti v specializacijo svoje proizvodnje. Pripraviti ga je treba od tega, da bo prideloval za trg. Na ta način bo postal produktivnejši in s tem se bo povečal tudi njegov dohodek. Zadruga mu mora pri tem pomagati, ker je to tudi njen ekonomski interes, saj ne more računati samo s proizvodnjo na svojih lastnih zemljiščih. Čaka nas še veliko dela. Na občinski skupščini so že dvakrat razpravljali o tem, kako naj bi zadruga povečala svoje zanimanje za kooperacijo s kmetom.

Tone Barborč, kmet iz Gorenje vasi:

Njegova hiša stoji precej vstran od šmarješke ceste. Na hribu. Tudi njive. Sicer so drugod še hujše strmine, vendar to ni nujno največja težava. V Gorenji vasi in Zburah je najhujši problem slinasta zemlja, ki jo je težko obdelovati. Pravijo, da je zemlja kot guma. Plug kar poskakuje, če ga ne obtežiš.

»Davki so previsoki. Zemlja je v drugem razredu, čeprav bi po pravici morala biti v tretjem...«

To je dolga zgodba. Začenja se v rajski Avstro-ogrski, ko so župani po vsi sili hoteli proglasiti zemljo za rodovitno, da bi s tem zadostili svoji bahavosti pred oblastmi. In tako je ostalo do dandanašnjih dni. Zemlja velja za rodovitno, čeprav v resnici ni.

O tej krivici so razpravljali iz sestanka na sestanku. Pa ni nič pomagalo. Ljudje so se naposled naveličali. Prenehali so hoditi na sestanke. Bili so jezni. Kaj pa se to pravi: Ti to je lahko premagal kapitalizem, pri nas pa ne bi mogli popraviti krivice...

Zdaj se je spet nekaj premaknilo. Kazno je, da bo naposled prišlo do zadovoljive rešitve. Občinski možje so obljubili vso pomoč. Bili so tudi že v Ljubljani in geodeti obljubljajo, da bodo prišli ponovno ovrednotiti zemljo. Ljudje so pripravljeni plačati vse stroške.

Milan Šepetavc, predsednik občinske skupščine v Brežicah:

Pogovarjala sva se o škodi po poplavah. To so hude rane, ki jih je težko zaceliti. Lahko bi bilo, če bi bila občina razvita. Tako pa na vseh koncih in krajih velike potrebe in pičle možnosti. Solstvo. Vodovod. Socialno varstvo. Opremiti gasilska društva ob Savi s čolni, da bi bili, če bi se ponovila taka elementarna nesreča, bolje pripravljeni za reševanje. Vse to pritiska na proračun, ki pa ne zmore vsega. In na vse to še več kot triletni milijarde materialne škode, torej več od zneska enoletnega občinskega proračuna! Vsa škoda pa niti še ni ocenjena. Tako, na primer, še ni ocenjena škoda, ki so jo utrpeli lastniki zemljišč, ki sicer prebivajo izven poplavljenih področij. Marsikje se bo prava velikost škode pokazala šele čez čas.

Nato je stekla beseda o kmetijstvu. Pripovedoval mi je, da so nedavno tega izvedli anketo, s katero so zajeli 400 absolutov osnovnih šol. Med drugim so jih tudi vprašali, ali želijo ostati doma na kmetiji ali pa bi se radi zaposlili v mestu. Samo sedem jih je odgovorilo, da želijo ostati doma. To je zaskrbljujoče. To pomeni, da še nismo ustvarili dovolj jasnih perspektiv nadaljnjega razvoja naše vasi. Ob motiki in kosi se je težko navdušiti za kmetovalca. Tudi odpis davka v hribovskih vaseh ne bi bila rešitev. Treba je storiti še druge ukrepe.

— Kakšne?

— Največji problem na vasi je pomanjkanje delovne sile. Kmete bi bilo treba oskrbeti z majhnimi kmetijskimi stroji, ki bi jim omogočili lažje delovne pogoje. S tem bi tudi mladino bolj navezali na kmetijstvo, ker se delovni pogoji ne bi več tako zelo razlikovali od pogojev dela industrijskega delavca. Tako bi tudi preprečili, da ne bi ostajali doma samo stari.

— Kaj pa davki?

— Vprašanje je, če bo odpis davka v četrtem razredu spodbujal k večji in bolj specializirani, se pravi tržni proizvodnji. To seveda ne pomeni, da je treba biti proti odpisu davščin. Razmisliti je treba o boljši možnosti. Kako bi

bilo, če bi se stekale davščine, namesto da bi jih povsem odpisali, v poseben sklad, iz katerega bi čez tri leta kmet lahko črpal sredstva za soudeležbo pri kreditih?

— Na kaj opiraš svoj predlog?

— Nedavno je bilo v občini posvetovanje kmetovalcev — živinorejcev. Pogoja za svoj napredek niso videli v davkih, temveč v manjših strojih, s katerimi bi nadomestili pomanjkanje delovne sile in si tudi izboljšali delovne pogoje, in v zamjenskih cenah za živino. Potrebno je seveda tudi tesno sodelovanje z zadrugo, vendar mora biti kooperacija na trdnějšíh in trajnejših osnovah.

Še obisk v Bršlino in pri »KREMENU«

Nikar ne mislite, da smo obiskali samo štiri ljudi. Bili smo tudi v Bršlinu, kjer smo se pogovarjali z ljudmi o bodoči ureditvi komunalnega centra. Poslušali smo njihovo jezo zaradi nepreglednega ovinkarstva pri železničarskih blokih, kjer se čudno, da ne pride od večjega števila nesreč. Prisluhnili smo tudi njihovu rahlemu nezaupanju, ali bodo spomlad res začeli graditi zdravstveno postajo, otroško varstveno ustanovo in trgovino. Potolajili smo jih, da bo tokrat menda zares, saj so nekatera podjetja že obljubila, da bodo prispevala določena sredstva za ureditev omenjenih treh nujno potrebnih objektov družbenega standarda.

Obiskali smo tudi delavce po deloviščih podjetja »Kremen«. Z njimi smo se pogovarjali o njihovih težavah. Prisenetila nas je njihova navezanost na svoje podjetje in že dokaj visoka samoupravljaljska zavest. Pritoževali so se zavoljo nazadovanja obrata rudnikov, odkar je podjetje »Kremen« postalo investitor steklarne. Rekli so, da je steklarna zelo pomemben objekt, ki bo pomagal Dolenjski k še večjemu napredku, toda tudi tisto, kar je že od prej, ne sme nazadovati. Za napredek je treba izbiti vse sile in vse zmogljivosti.

Take odkrite razgovore s preprostimi ljudmi je mogoče zaslediti tudi na drugih straneh našega tednika. Prelistajte strani in našli boste mnogo zanimivega iz življenja naših Dolenjcev, Belokranjcev, Spodnjeposavcev in drugih. Trudimo se, da bi prikazovali življenje v vsej njegovi resničnosti. Romantiko preganjamo iz naših sestavkov. Socializmu ni potrebno nobeno olepševanje. V interesu njegovega napredka je resnica in samo resnica.

FRANCE MIHALOVČAN

Danes seja občinske skupščine v Novem mestu

Danes ob 9. uri se bosta v Novem mestu sestala oha zbora občinske skupščine Novo mesto na skupni seji. Odborniki bodo razpravljali o gradivu, ki je bilo predvideno v dnevnem redu seje, sklicane za 19. november, pa je razprava odpadla, ker so odborniki obiskali IMV. 7. točka dnevnega reda je izpremenjena v toliko, da bodo odborniki v njej razpravljali o financiranju strokovnega šolstva in dijaških domov ter investiranju v oboje in o ustanovitvi medobčinskega sklada za financiranje strokovnega šolstva v ljubljanskem okraju.

la v Krškem in medkrajevna povezava z glavno centralo.

V Sevnici smo dali že v začetku letošnjega leta v promet 100-številčno ATC. Že v prvih mesecih je bila ta ATC polno zasedena, zato bo v maju 1965 povečana še za 60 števk.

V Krškem je montaža ATC končana. Montažna skupina Iskre opravlja še zadnje preizkušnje in če bo vse v redu, bodo 24. novembra letošnji telefonski naročniki v Krškem in na Vidmu že vključeni v avtomatski krajevni telefonski promet. Slavnostna otvoritev novih poštinskih prostorov in ATC je predvidena 27. novembra.

Tudi v Brežicah smo pred 14 dnevi pričeli z montažo ATC. Predvidevamo, da bo montažna skupina Iskre opravila svoje delo v 3 mesecih. Upamo pa, da bo pričela pošta Brežice delati v sodobno preurejenih prostorih že v tem mesecu.

Poleg teh ATC delujeta v avtomatski medkrajevni povezavi že ATC Novo mesto, Crnomelj in Metlika, še v letošnjem letu pa tudi ATC Trebnje.

Priznati moramo, da so to lepi rezultati in tudi perspektivni razvoj je realen. Slišati pa je, da ne boste ob otvoritvi teh central takoj vključili vseh prijavljenih telefonskih naročnikov in da ne bomo takoj vključeni v medkrajevni avtomatski telefonski promet.

— Da, res je, tu so nastopile ne-predvidene težave. Krajevno kabelsko telefonsko omrežje je v Krškem in Brežicah končano, vendar pa nam primanjkuje bakrene žice za zgraditev manjšega števila naročniških vodov. V

Krškem predvidevamo, da ne bomo takoj vključili od 72 novih 18 naročnikov, v Sevnici pa ne moremo vključiti novih naročnikov zaradi premajhne kapacitete centrale. Upamo, da bomo kmalu prejeli in zgradili zaostale naročniške vode. Pomanjkanje žice pa naj ne bi bila ovira za nove prijave naročnikov, ki imajo telefonskih vodov, saj bomo imeli v krški in brežiški ATC prostih še po pribl. 100 števk.

Mnogo težje je z medkrajevno povezavo oziroma z avtomatskim medkrajevnim telefonskim prometom. Koaksialni kabl, ki bi moral biti v prometu že letos, bo, kot sem že omenila, aktiviran šele v sredini prihodnjega leta. 12-kanalski VF sistem, ki bo povezoval vozovno centralo v Krškem z glavno centralo v Novem mestu, bi moral biti po pogodbi dobavljen v septembru. Od dobavitelja RR Niš imamo zagotovilo, da ga dobimo v decembru. Če bo to res, bomo predvidoma vzpostavili medkrajevni avtomatski telefonski promet med Brežicami, Krškem, Sevnico, Belo krajino in Novim mestom marca 1965.

Tudi tovarna Iskra nam ni pravočasno po pogodbi dobavila vseh VF sistemov, zato je medkrajevna povezava s Sevnico še nezadovoljiva. Iz istega razloga je nezadovoljivo stanje medkrajevni zvez tudi s Crnomelj, Metliko in Trebnjem. Predvidevamo, da bodo naši telefonski naročniki začasno še nezadovoljni z medkrajevnimi telefonskimi zvezami, vendar upamo, da bodo te težave kmalu odpravljene.

Oprostite, tovarišica direktor, ob tako optimističnih napovedih bo naše bralece zanimal tudi še pro-

gram razvoja PTT zvez za drugo in naslednje leto.

— Za leto 1965 imamo sklenjene pogodbe, da bomo dali v promet poleg 300-številčne ATC Brežice še ATC Sevnica, Senjernerj, Mirna in Mokronog. Povečavo v ATC Sevnica, ureditev vseh medkrajevnih zvez z obstoječimi avtomatskimi centralami in uvedbo polavtomatskega prometa bližnjih poštinskih central.

Za leto 1966 želimo zgraditi nove ATC še v Brestanici, Senovem, Dobovi, Strazi in Dol. Toplicah, vendar za te predloge še nimamo zagotovljenih finančnih sredstev.

V letu 1965 bomo montirali v Novem mestu še dolgo pričakovano avtomatsko telegrafsko centralo, v Krškem, Brežicah in Sevnici pa po eno javno telegrafsko govorilnico.

Problemi in zahteve PTT koristnikov niso usmerjeni samo v sodobno telefonsko in telegrafsko mrežo, čeprav so tu problemi največji, saj smo v treh letih povečali število telefonskih pogovorov skoraj za 100 odst. Enako upravičene so zahteve po hitrejših in kvalitetnejših poštinskih storitvah, ki so mnogo številnejše kot telefonske. Na tem področju smo zaskrbljeni zaradi tega, da bi z reorganizacijo in motorizacijo dostave, z uvedbo izpostavljenih predalčnikov za oddajna gospodinjstva in z boljšimi prometnimi zvezami izboljšali odpravo in dohod poštinskih pošiljk. S sodobnejšo poštno mehanizacijo in prostori bomo uvedli hitrejšo in kulturnejšo poslovanje, pogojeno z racionalno in ekonomično urejenim poštним omrežjem in višjim strokovnim nivojem zaposlenih PTT delavcev.

Ob dnevu republike v TREBNJEM

Pojutrišnjem, 28. novembra bodo v Trebnjem odprli nov poslovno-stanovanjski blok in zdravstveni dom z lekarno, na Mirni pa zdravstveno ambulanto. V rekordnem času je dobljen tek čez ovire, preko katerih je morala trebanjska občina iti, da je lahko uspešno rešila svojo letošnjo »nalogo številka 1«.

Nekaj dni lepega vremena v drugi polovici sicer deževnega novembra je prijetno presenetilo vse, ki zaradi dolgotrajnega in v zadnjem času ponekod katastrofalnega deževja ne bi uspešno končali nalog. Te sončne dni so izkoristili predvsem gradbinci in tako bodo v Trebnjem kljub vsem bojaznim predali nove objekte svojemu namenu.

V poslovno stanovanjskem bloku bodo v soboto slavnostno preizkusili prvo avtomatsko telefonsko centralo trebanjske občine, odprli sodobne pošne prostore, poslovalnico novomeškega trgovskega podjetja »Železnina«, postajo Ljudske milice in več družinskih stanovanj. V zgradbi poleg nove šole pa bo sodobno opremljen zdravstveni dom in moderno urejena lekarna. Na Mirni bodo svečano proslavili otvoritev zdravstvene ambulante, ki bo zadovoljevala potrebe industrijske razvijajoče se Mirne z okolico.

Magistra Jana Hillmayr: »Poslej bomo imeli lahko večjo zalogo zdravil!«

Gradbincem vsa zahvala!

Predsednik občinske skupščine v Trebnjem Ivan Gole, ki je vse leto z zanimanjem spremljal gradnje, spodbujal izvajalce del in pri tem opozarjal občane na skorajšnji vesel dogodek, je pred otvoritvijo novih objektov izrazil zadovoljstvo v imenu vseh občanov z naslednjimi besedami:

»Poslovno stanovanjski in zdravstveni objekti, ki jih pripravljamo za otvoritev, veljajo z opremo vred 335 milijonov dinarjev. Izvajalec del — SGP »Pionir«, gradbišče Trebnje — se je potrudil, da so bili zgrajeni v rekordnem kratkem času, za kar mu gre izredna pohvala. Spomladi so komaj začeli kopati temelje, zdaj pa bo že otvoritev! Tako smo hitro rešili zdravstvo, vendar s tem, da bo treba poskrbeti za zdravstveni kader in stanovanje zanj, dograditev poslovno stanovanjske hiše pa nas je med drugim spodbudila k odpiranju novih trgovin, ter naj bi na ta način dosegli, da bodo občani svoj denar lahko potrošili v domačih prodajalnah.

Stanovanja v poslovno stanovanjski hiši so pretežno odkupile gospodarske organizacije, deloma pa tudi občinska skupščina za borbe,

Zdravstvena postaja na Mirni — uresničena je dolgotrajna želja Mirenčanov in vseh prebivalcev Mirenske doline!

uslužbence Ljudske milice in strokovni kader svoje uprave. Pod streho te hiše je 16 družinskih stanovanj in garsonjer.

Zaradi raznih težav ni bilo možno dograditi nove šole v Trebnjem in je tudi njena otvoritev preložena. Če bo letošnje kaj lepega vremena, da bo izvajalec lahko opravil dela, bo šola vseljiva že po zimskih počitnicah.

Vse v korist zdravja občanov

Brez dvoma najbolj zadovoljni so tisti, za katere se novi objekti odpirajo. Kolektiv zdravstvenega doma ne more skriti sreče, da bo na poslednjem zasedel prostore, kakršni ustrezajo potrebam hiše in kvalitetne zdravstvene službe.

Lado Saje, pomočnik upravnika zdravstvenega doma Trebnje:

»Novi prostori zdravstvenega doma so najmodernejše opremljeni. Vsaka ambulanta ima svojo čakalnico, sobna in splošna ambulanta pa imata celo po dve čakalnici. Lastne prostore bo dobil vsak oddelek, kar bo omogočilo nemoteno delo zdravstvenega osebja.

Protituberkulozni dispanser bo v novih prostorih lahko ordiniral trikrat na teden, od tega enkrat za otroke. Otroški dispanser je dobil več prostorov z izoliranimi boksi. Nova pridobitev je laboratorij.

Zdravniški kader je pripravljen. V občini so še trije splošni zdravniki, tri take zdravnice pa štipendiarimo. Skrbeti bomo zlasti za specialiste. Potrebujemo več medicinskih sester in higienistov tehnika za epidemiološko službo.

V zdravstveni ambulanti na Mirni bo delal splošni zdravnik z medicinsko sestro. V začetku bodo tu dvakrat na teden ordinirali zdravniki iz Trebnjega. Kasneje bosta v trebanjsko občino prišla po dva stomatologa in dva dentista; po en dentist in stomatolog sta predvidena za delo na Mirni.

Novi in sodobno opremljeni prostori bodo omogočili ne le kva-

litetnejšo zdravstveno službo in vedro počutje pacientov, ampak tudi vse, česar v starih prostorih zdravstvenega doma ni mogel imeti ali napraviti. Uredili bodo centralno dokumentacijo in strokovno knjižnico.

Stanovanja so trenutno edina ovira za priložnostnega zdravnika. Stanovanjsko vprašanje smo začeli reševati že letos, ko smo kupili dve družinski stanovanjska.

Zdravila tudi ponočili!

Mr. Jana Hillmayr, lekarna Trebnje:

»Lekarna bo v novih prostorih uredila laboratorij, za pripravljanje zdravil po naročilu pa aseptično kamero. Razen tega namerava urediti

nočno dežurno službo. Sama lekarna bo poslej lahko imela večje zaloge zdravil, predvsem pa bo skladišče napolnila z zdravili za srčne bolezni, ki so največ iz uvoza in jih tako čisto zmanjka. V skladišče bi bilo treba namestiti še primerno dvigalo za prenos zdravil. Do zdaj smo bili z zdravstvenim domom v telefonskih stikih, poslej pa bodo ti stiki osebni. Vse to bo služilo izboljšavam v lekarniški službi, ki si bo prizadevala kar najbolj zadovoljiti pacenite.«

Ne samo zasedli, ampak tudi zadovoljiti ...

Jože Unetič, direktor Železnine Novo mesto:

»V programu našega podjetja za leto 1964 je bilo, da odpremo v trebanjski občini specializiran lo-

kal za prodajo predmetov, kakršne nudimo v drugih naših prodajalnah. Čimprejšnjo ureditev in otvoritev takega trgovskega prostora so nam narekovali tudi želje neštevih odjemalcev kovinskih izdelkov in gradbenega materiala. Ti so celo sami prihajali v našo upravo in se zanimali, če bomo začeli v trebanjski občini kaj kmalu urejevati trgovino.

Sprva nismo vedeli, v katerem kraju naj bi bil naš lokal, ali v Trebnjem ali na Mirni ali v Mokronogu. Ko se je ponudila priložnost, da lahko uredimo trgovske prostore v novi stanovanjsko poslovni stavbi v Trebnjem, nismo več odlašali. Te dni je lokal že pripravljen in bo začel služiti svojemu namenu.

Tistim, ki bi želeli pred otvoritvijo vedeti, kaj bo poslovalnica v Trebnjem prodajala in kaj imela na zalogi, bi lahko na kratko takole odgovorili: imela in prodajala bo tako blago, ki ga ima »Železnina« sicer v prodaji, razen tega pa bo postregla s predmeti, ki so v tej občini najbolj iskani. Sprva bodo morda ležave zavolje tega, ker nova prodajalna nima dovolj ustreznih skladišč. To pa ni problem, ob katerem bi si morali beliti glavo. Gotovo bomo uspeli dobiti ustrezne prostore za skladišča v neposredni okolici stanovanjsko poslovne hiše.

Ob otvoritvi svoje prodajalne v Trebnjem pa »Železnina« še ne misli dati občini svojega zadnjega pečata. Njeno načelo ni: prišel, osvojil, odšel, ampak: prišel, zgradil, zadovoljil, a ne samo sebe, ampak predvsem potrošnike! Za prihodnje leto (ali v naslednjih letih) bi v tem kraju radi uredili še specializirano trgovino z avtomobilskim in tehničnim materialom. Tehnika je trebanjsko območje že tako močno osvojila, da je nujna posebna trgovina, ki bi se v Trebnjem dobro obnesla in bi nedvomno imela velike odjemalce. V najkrajšem času bi »Železnina« lahko odprla svojo prodajalno z železnimi in gradbenimi materiali tudi v Mokronogu, če bi to dopuščala finančna sredstva.

Trgovina, ki jo odpiramo v Trebnjem te dni, je torej v trebanjski občini šele zametek dejavnosti, s kakršno se peča »Železnina«. Podjetje je sprejelo nalogo, da trebanjsko območje ne le zasede, ampak tudi dobro oskrbuje. Zavedamo se, da bodo v začetku tako težave s izbiro blaga kot s kadrom, ki ga ob vseh prizadevanjih podpiramo pri izobraževanju. Te prve hiše bomo poskušali odpraviti najkasneje v nekaj mesecih.

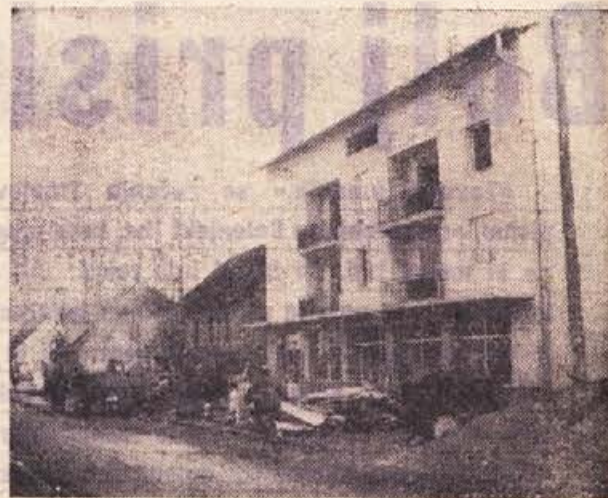
Ko odpiramo lokal v novem trebanjskem stanovanjsko poslovnem bloku, bi se predvsem radi zahvalili predstavnikom občinske skupščine v Trebnjem za razumevanje in pomoč, ki so nam jo izkazali pri tej gradnji. Omogočili so nam, da bomo predčasno odprli trgovino in opravičili zaupanje občanov in potrošnikov!«

ATC — tudi za medkrajevne pogovore

Avtomatska telefonska centrala v prostorih nove pošte v Trebnjem pomeni pomemben korak v modernizacijo PTT prometa v trebanjski občini. O značaju te pridobitve je direktorica podjetja za PTT promet v Novem mestu Dragica Rome povedala naslednje:

»Na veliko zadovoljstvo PTT delavcev in verjetno tudi prebivalstva bo pošta v Trebnjem s 1. decembrom že lahko poslovala v novih sodobno urejenih prostorih, pošta na Mirni pa v preurejenih prostorih.

Montaža 100-številčne ATC v Trebnjem bo do 28. novembra končana, vendar bo dana

Poslovno-stanovanjski blok je velika pridobitev za Trebnje, kjer je stanovanjska stiska iz leta v leto večja

v promet predvidoma čez 14 dni. Potrebna so namreč preureditvena dela tudi na glavni telefonski centrali v Novem mestu, da bo možen avtomatski medkrajevni telefonski promet z Novim mestom in polavtomatski promet med poštami: Velika Loka, Mirna, Mokronog in Dobrič. Kakor v Krškem, je tudi v Trebnjem problem zadostnega števila

Tudi PLM na boljšem

Franc Masnik, komandir postaje LM v Trebnjem, je z zadovoljstvom ugotavljal, da prihajajo boljši časi tudi milicnikom. O pomenu in značaju novih prostorov, ki jih je dobila PLM, je rekel takole:

»PLM je bila zdaj v drugem nadstropju stavbe občinske uprave in je bil že sam dostop vanje otežkočen. Razen tega so bili prostori slabi, neprijetni in s starim pohištvo, za potrebe službe pa premajhni. V novi stavbi bo tudi naše delo lažje in bolj prilagojeno potrebam službe. Uslužbenci se bodo bolj počutili, upoštevajoč tudi to, da ima postaja stalno dežurno službo.«

LOVRE NALKA

Ob letošnjem dnevu republike se bo torej trebanjska občina obogatila za objekte, ki so za njo življenjskega pomena. Samo Trebnje bo dobilo več kot v mnogih minulih letih skupaj vrsta objektov na svečano otvoritev še čaka. Ti pridejo na vrsto v prihodnjem letu in naslednjih letih.

Tekst in foto:
IVAN ZORAN

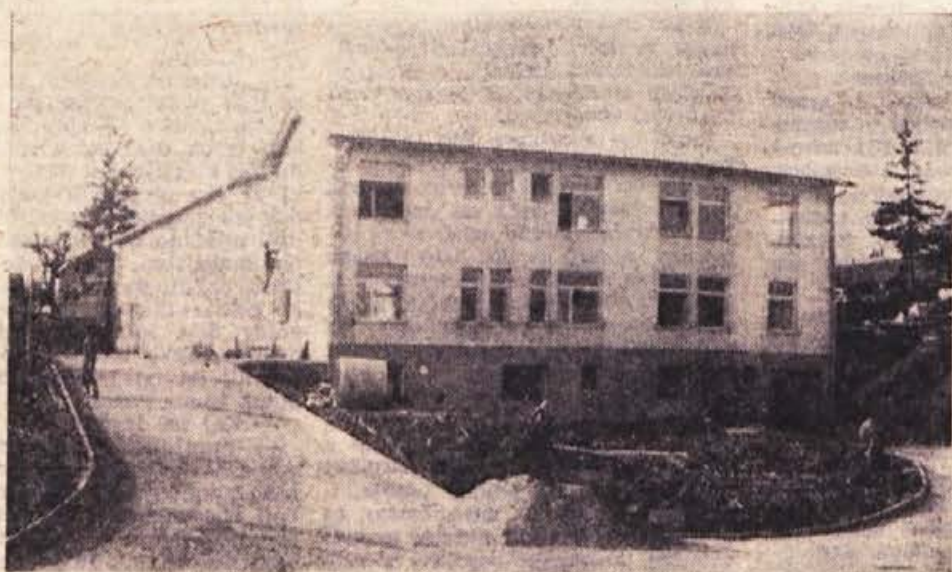

»V novih poštnih prostorih bomo lahko veliko uspešneje poslovali!« trdi Malka Bahun, upravnica pošte v Trebnjem

medkrajevnih zvez. VF sistem tudi za to področje niso bili dobavljeni v pogodbenem roku. Medkrajevna centrala v Trebnjem bo zato še vedno posredovala v nočnem prometu telefonske pogovore za Ljubljano, Sevnico, deloma pa tudi proti Novemu mestu.

Z zadovoljstvom pričakuje vstop v novo stavbo tudi uslužbenci trebanjske pošte. Upravnica pošte Malka Bahun je v imenu svojega kolektiva takole povedala o tem dogodku:

»Tukajšnji poštni prostori niso primerni za razširitev. O tem smo se prepricali, ko smo jih hoteli adaptirati. Zdaj se bomo sili, s tem pa bo rešeno vse. Dostavno službo bomo izboljšali, pošiljke izdajali hitreje (iz posebnih omaric na hodniku) in sploh bolj delali. Pismonoše bodo dobili svoje prostore in bodo tudi nemoteno delali. Največ je svedra vredno to, da bomo dobili avtomatsko telefonsko centralo. Ta bo omogočila večje število priključkov in hitreje telefonske zveze. Ko se bomo izselili, bo občinska uprava dobila nazaj svoje prostore, v katerih je do zdaj gostovala pošta.«

Zdravstveni dom v Trebnjem — ponos kraja in občine, je ena najlepših letošnjih pridobitev v tem koncu Dolenjske

Vsem delovnim ljudem in kolektivom v domačih krajih, kakor tudi poslovnim prijateljem,
voščil ZA 29. NOVEMBER

Mizarsko podjetje
»PODGORJE« ŠENTJERNEJ

SREBRNANIT GRE SKOZI *Novoteks*

Na Krkinem ovinku v Bršlinu začno drhteti tla že nekaj pred šesto uro zjutraj. Električni instrumenti kažejo čedalje večjo porabo toka. Tkalni stroji tleskajo s čolnički kot poletna nevihta s strelami. Ženske prislanjajo kolesa v stojala pod streho, mopedi so postavljeni v vrsto in tudi fičkov ni malo. Hale oživljajo. Ob šestih gre vse že s polno paro. Tam, kjer imajo tri izmene, sploh ni oddiha — za drobno srebrno nit, ki drsi od vretena do vretena, od čolnička do čolnička...

Govorimo o vlaknu, ki je, kadar ga vzamemo med prste, samo tako lahko, tako neznatno, tako mehko, da ga odnese prepil skozi okno, ne da bi vedeli kdaj, ne da bi videli kam. To je zdaj vlakno merino volne, zdaj vlakno diolena, ki s kaj različnih koncev sveta pripotujeta na drhteča tla Krkinega ovinka v Novem mestu.

Merino ovce se za Novoteks pasejo po nepreglednih premijah Avstralije in po visokih planotah Južne Amerike. Nemški inženirji sloniijo nad epruvetami in retortami, v katerih nastaja diolen — za Novoteks.

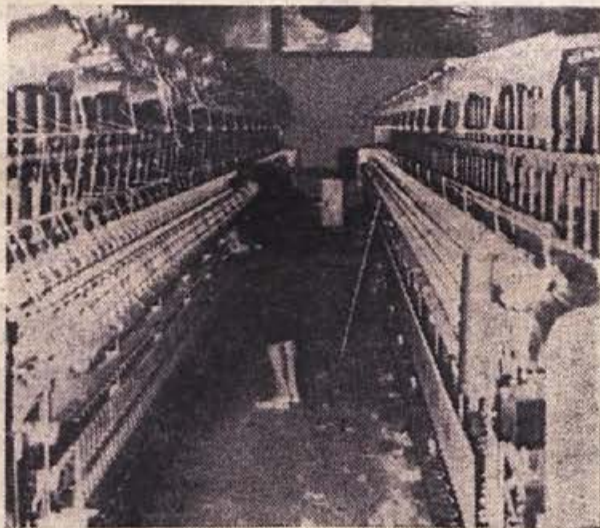
»Domače surovine ne prihajajo v to skadišče,« pravi Alojz Blažič, ki že deset let uskladištuje bale, ki potujejo z vsega sveta skozi pristaniško otkno na Reki v Novo mesto. »Vse surovine uvažamo!«

»Bale z diolenom so težke po 175 kilogramov, tele z volno pa tudi po 380!« pokaže s kaveljnom žerjava na zajeten zavoj jute, ki ga vzdigne s pritiskom na gumb, kot da je peresce. »Zdaj imamo v tem skladišču kakšnih osemdeset ton diolena in volne, bilo pa je polno, da nisi imel kam stopiti...«

Barva po vašem okusu

Belo lesketajoče vlakno, naj bo volneno ali pa diolen, je zares podobno srebrni nitki — dokler ga ne pobarvajo. V posebej zato narejenih kotlih mu namreč dajo barvo, ki ga potem spremlja vse do končnega izdelka, vse do pulita, ko ga kupec prinaša iz trgovine na svetlo, iz dneva pod umetno luč pa spet nazaj, samo da bi bila njegova obleka natančno take barve, kakršne v Novoteksovi kolekciji ni. Mojster v barvarni pa pravi, da se kaj takega ne more zgoditi.

»Barvano v vseh mogočih in nemogočih odtenkih; nekateri pridejo do izraza v kombinaciji z drugim tonom, nekateri pa šele v končnem vzorcu...«

Skrbeti za 448 vreten na GOGNE-IMOLA ni majhna stvar. Pogled na dva taka nova stroja, ki so ju v metliški predilnici letos spustili v pogon

Trak postaja enakomernejši

Klobki pobarvane surovine pridejo nato v česalnico. Tukaj trak iz tisočih in tisočih vlaken najprej razteza, jo potem pa spet dvoji. Tako se stičer smešana vlakna vse bolj ravna, urejajo, trak postaja enakomernejši.

»Moje delo se ne da normalirati,« pravi Rozi Kočevar z Mateja Oreška, ki že pet let dela v tem oddelku. »Če je surovina dobra, lepo teče, diolen pa kar zafrkava!« Ko steče skozi tri stroje za raztezanje in dvojenje, vstavi namreč Rozi trak v česalni stroj, ki vlakno natančno prečeše in očisti morebitnih primesi. Hkrati ta stroj združuje 24 trakov v enega samega, in ga navije v zajeten kolot. Ko se teh svitkov nabere dovolj, jih šofer s kamionom odpelje — v Metliko!

Sedem pasaj v predpripravi

V Metliški ima Novoteks svojo predilnico. Zelo enostavno! bo rekli tisti, ki je

V Novoteksu so se že odločili za skrajšan delavnik. Temeljito ga študirajo in upajo, da bodo po prvem januarju postopoma skrajšali delovni čas. Povprečni osebni dohodek je oktobra znašal 46.000 dinarjev, kar je za približno 45 odstotkov bolje kot lani v istem mesecu. Imajo urejeno menzo, kjer delavci lahko dobe tople obroke in kosilo. Delavcem in uslužbenecem regresirajo prevoz na delo tako, da plačajo 600 din za prve štiri kilometre, potem pa 150 dinarjev za vsak nadaljnji kilometer. Imajo urejeno tudi ceneno popraviljanje prevoznih sredstev v tovarniškem Avtomoto društvu. Počitniški dom za člane kolektiva že imajo v Novem gradu, če bo potrebno, pa bodo kupili še enega nekje v Dalmaciji ali v planinah.

videl kdaj babico, kako prede volno za domače stave. Tu gre bolj zares: trak, s katerim so imeli že v Novem mestu toliko dela, začne namreč šele tukaj svojo pravo pot skozi stroje in stroje. Najprej melanžer, ki 8 novomeških trakov spet združuje, potem reducer, ki te trakove stanjšuje, pa drugi reducer, pa tretji, pa sedmi. V Metliški pravijo tem postopkom »pasaja« — prva, druga... sedma. Ali ste že poizkusili sešteti skozi koliko strojev je naše nežno vlakno prepotovalo, da bi postalo kar najtanjše, najmočnejše, najbolj urejeno, najbolj prožno, najmehkejše, skratka najbolje?

Šest neprekinjenih let

Sikajoče cvrčanje v predilnici duši ropot zobnikov italijanskih velikanov COGNE IMOLA, ki že šest let tečejo v tej dvorani neprekinjeno — v tseh izmenah. Človek mora s spoštovanjem govoriti o pošasti, ki sega počez od enega konca hale do drugega. Sedem takih pošasti, šest let brbranja talcev, šest let godrnjanja zobnikov...

»Ena predica ima 448 vreten na skrbi,« je povedala Irma Vrtačič, vodja smetalne

kolone. »To se pravi, da dela po obeh straneh stroja. Hitrost predenja je nastavljena, norma pa je v teži. Hitreje ko predica veže nitko, kadar se ji strga, in bolj ko skrbi za stroj — lažje doseže normo. Od uspeha se odbije tudi pokvarjeni material, ki ga stroj spravija v poseben predal. Tega materiala je toliko več, kolikor počasneje predica ujame nitko. Vrtačičeva dela že dvajset let v tekstilni stroki. V Metliški je zdaj sedem let, doma pa je s Stajerske.

Uspeh na strojih pa je odvisen tudi od smetalne kolone v celoti. Skupina smena vretena, dovažajo material, zalaga nove stroje in jih čisti. Če material nagaja, je vsa smetalna kolona slabe volje, če ni zrak v dvorani dovolj vlažen in topel, pa se delo sploh ustavi. Posebne, lani montirane naprave skrbe, da je v zraku 70 do 80% vlage in da je temperatura zraka 24° C.

Ne pozabimo na mehanike!

Lahko pa nagajajo tudi stroji, navadno zaradi napak v materialu. Takrat priskočijo na pomoč mehaniki; vsaj k eni skupini pogledimo, kaj delajo.

Smo v mehanični delavnici metliške predilnice. Pravzaprav je tako kot v vsaki drugi mehanični delavnici, le da sta dva moža tukaj zaposlena s prav posebej natančnim delom: v okrogle in ravne glavničke namreč zamenjujejo polomljene iglice. Na tisoče drobnih iglic, kot kakšen je-

je strahovito razgraja. Pod njimi se tresejo tla in ves ovinek na Reki v Bršlinu. To je pesem vseh tekstilnih tovarn po svetu. Trušče je tako močan, da na kakršenkoli razgovor ni misliti. Komaj smo izvedeli, bolj po premlkanju ustnic sodeč kot po posluhu, nekaj glavnih informacij.

Tkalni stroji so izdelek Tekstilstroja iz Zagreba, precej pa jih je tudi iz nemške tovarne tekstilnih naprav Schwabe. Jugoslovanski stroji manj nagajajo, zato pa so »švaberce« hitrejši in lahko delajo bolj komplicirane vzorce. Norma na tekstilnem stroju je odvisna od vrste blaga, vendar bi morala tkalka iste ga blaga narediti na našem stroju 30 metrov v eni izmeni, na nemškem pa 40 metrov. Čolniček šviga med tisoč in tisoč nitkami. Če bi odletel po nesreči iz svoje potj nekemu v glavo, bi ga gotovo ubil. Z vsakim poletom naredi milimeter več blaga...

Kaj pa napake?

Blago torej imamo — naša pot s srebrnim vlaknom skozi tovarno pa še ni končana. Tehniki in delavke namreč meter za metrom, centimeter za centimetrom tkanine pazljivo pregledajo. Zankico, nevidno za prosti oko, v mrežo nitk ujeto smet, in vsako drugo napako označijo s kosčkoma škode, da jih potem v šivalnici popravijo. Če je napaka le prevelika, izrežejo kos po vsej širini in ostalo še dobro blago prodajo za »starček«.

Slavka Saje iz Novega mesta se je delu v šivalnici pričela. Napake popravlja s

Neskončna potrpežljivost in zbranost je pogoj za popraviljanje okroglih valjastih zobnikov, kadar je treba nadomestiti polomljene zob-iglice. Na sliki: Jože Vrtačič in Anton Okičič

»Dva, tri mesece je pa kar treba, da se človek navadi...«

Preglejte vzorce za pomlad!

Tole potovanje z nitko vas je gotovo urudilo in upravičeno se sprašujete: kje pa potem nastane blago? Samo še trenutek. Pogovorimo se vsaj še o tem, kakšno blago hočemo imeti: kamarn, pla'no, gabarden? Vijoličaste barve, zelene, pikčaste, karo?

Za to skrbe diziniterji. Novoteksovi strokovnjaki dobro preštudirajo italijansko, nemško in kar vso modo, še posebej pa upoštevajo želje kupcev in pripravijo za eno sezono — na primer za pomlad 65 — kar 250 različnih vzorcev! S tako kolekcijo se tovarna lahko postavi ob bok največjim evropskim tekstilnim proizvajalcem. Za pomlad ne bodite v skrbeh, da boste slabše oblačeni, če boste izbirali med Novoteksovim vzorci.

Vendarle — blago!

Tkanje se pravzaprav začne s snovanjem. Tkejo potem stroji skoraj sami — kakršen vzorec določi snovalec na bobni, takega bo potem stroj tkal dokler bo kaj niti...

In končno smo v tkalnici. Osemnosedeset tkalnih stro-

jev strahovito razgraja. Pod njimi se tresejo tla in ves ovinek na Reki v Bršlinu. To je pesem vseh tekstilnih tovarn po svetu. Trušče je tako močan, da na kakršenkoli razgovor ni misliti. Komaj smo izvedeli, bolj po premlkanju ustnic sodeč kot po posluhu, nekaj glavnih informacij.

Tkalni stroji so izdelek Tekstilstroja iz Zagreba, precej pa jih je tudi iz nemške tovarne tekstilnih naprav Schwabe. Jugoslovanski stroji manj nagajajo, zato pa so »švaberce« hitrejši in lahko delajo bolj komplicirane vzorce. Norma na tekstilnem stroju je odvisna od vrste blaga, vendar bi morala tkalka iste ga blaga narediti na našem stroju 30 metrov v eni izmeni, na nemškem pa 40 metrov. Čolniček šviga med tisoč in tisoč nitkami. Če bi odletel po nesreči iz svoje potj nekemu v glavo, bi ga gotovo ubil. Z vsakim poletom naredi milimeter več blaga...

Koliko stane meter blaga?

Zdaj se verjetno nihče več ne čudi zakaj stane meter kamarna 6000 dinarjev. Toilko ljudi, toliko strojev! Volna iz Avstralije, diolen iz Nemčije. Vsi postopki, vsa skrba za vlakna — cena res ni pretirana.

Pritisnimo še belj žig tovarne, povežimo bako s trakom in v tseh barvah in pomagajmo jo naložiti na kamion, ki bo odpeljal proti obmejnemu prehodu na Sentilju. Srebrno vlakno, ki smo ga spremljali skozi Novoteks, spet potuje. Vam pa lepa hvala za sodelovanje! Naša izmena je končala delo.

M. MOSKON

Neskončna potrpežljivost in zbranost je pogoj za popraviljanje okroglih valjastih zobnikov, kadar je treba nadomestiti polomljene zob-iglice. Na sliki: Jože Vrtačič in Anton Okičič

SKRB ZA ČLOVEKA

Metliški obrat Novoteksa je moderno urejen, ne samo kar zadeva proizvodni proces, ampak tudi v skrbi za ljudi. »Povprečni osebni dohodek znaša 45.000 dinarjev, najnižji pa 36.000 dinarjev,« je povedala Anica Geršič, ki je članica komisije za osebni dohodek. Družinska stanovanja so zagotovili, resno pa razmišljajo tudi o nakupu samskih stanovanj, ki so splošen problem v občini. V obratu imajo poskrbljeno, da delavci za minimalno odškodnino lahko dobe toplo malico. Tudi garderobe, sanitarije in kopalnice so lepo urejene. Imajo urejene kolesarnice in popraviljanje prevoznih sredstev v obratni mehanični delavnici. V sindikalni dvorani, ki jim je na razpolago v prostem času, imajo na razpolago šah, časopise in radio.

škarjicami, pinocto in z iglo. »Napake so odvisne od preje,« pravi, saj pa kakor stroj nagaja. Najši popraviljam svetla blaga, karirasta mešajo oči.

Blago zdaj tudi zmerijo in stehtajo.

Pranje in še vse drugo...

»V apreturi ga dobro operemo damo mu potreben grif in tudi skrči se že, kolikor se misli,« nam razlaga Franc Jenko. »Po pranju gra na fiksiranje in nato v sušilnico.«

»Koliko metrov pa operete na dan?«

»Če tečejo vsi trije stroji, naredimo dvanajst partij v izmeni, kar da približno 3000 metrov!«

Po sušenju pride na vrsto striženje, pa dekatiranje in končno likanje.

Da se blago lepo vleže, ga v posebni preši stiskajo 12 ur. Ta preša je bila ozko grlo in so se namenili kupiti še eno za drag denar iz inozemstva. Ze so preševali devize, ko jih je rešila duhovita zamisel inženirja Fajfarja. Ta domislica, konstrukcija domačega termofiksirnega stroja, in še vrsta drugih zaslug mladega strokovnjaka so pokazale, koliko lahko koristi strojni inženir tudi v tekstilni tovarni, če ga znajo prav porabiti!

Koliko stane meter blaga?

Zdaj se verjetno nihče več ne čudi zakaj stane meter kamarna 6000 dinarjev. Toilko ljudi, toliko strojev! Volna iz Avstralije, diolen iz Nemčije. Vsi postopki, vsa skrba za vlakna — cena res ni pretirana.

Pritisnimo še belj žig tovarne, povežimo bako s trakom in v tseh barvah in pomagajmo jo naložiti na kamion, ki bo odpeljal proti obmejnemu prehodu na Sentilju. Srebrno vlakno, ki smo ga spremljali skozi Novoteks, spet potuje. Vam pa lepa hvala za sodelovanje! Naša izmena je končala delo.

M. MOSKON

S 300 metri na minuto teče diolen skozi jeklene zanke stroja za trojenje, ki ga nadzoruje Justa Damjanović

Letošnji bruto dohodek v Novoteksu naj bi po planu znašal 4,6 milijarde, vendar so že do konca septembra realizirali 4 milijarde ali 86 odst. V primerjavi z lanskim letom so bruto dohodek v istem času presigli za 35 odst.

Novoteks izvažajo prejo in gotovo blago. V konvertibilno področje so izvozili do konca septembra za 117 milijonov dinarjev, na vzhod za 327,5 milijona dinarjev, v klirinško področje pa dober milijon dinarjev.

Za praznike po naših gradbiščih

Zerjavi na gradbiščih so obstali, ustavili so se mešalci betona, gradbinci pa so za tri dni prenehali polagati opeke in jih zalivati z malto. Dan republike je; tudi gradbišča praznujejo in prav zato je prenehal običajni vrvez in ropot na njih. Zerjavi so slovesno stegnili kvišku svoje nosilne krake, vrhu katerih v pozdrav prazniku republike zelenijo smrečice in v vetru plapolajo zastave.

Koliko smo zgradili letos, kaj vse smo začeli in kaj končali? Podajmo se na praznični sprehod po gradbiščih novomeške občine. Odkrili bomo marsikaj, za kar niti vedeli nismo, pogovor pa bo lahko nemoten, saj ga v času praznovanja ne bo dušil ropot strojev.

Ne bomo se kregali, kje začeti s sprehodom, ker bi bilo to odveč. Na gradbišča bomo v novomeški občini nalezeli domala na vsakem koraku. Prav zategadelj, ker so za nas stavbe, ki kipijo kvišku, poslovni prostori, ki jih preurejamo, vodovodi, ki jih povečujemo, kanalizacije, ki jih širimo in še marsikaj, kar gradimo in obnavljamo, nekaj vsakdanjega, mnoge gradnje prezremo. Toliko je novega, toliko tega kar gradimo, da vsega morda tudi tokrat ne bomo opazili in da bomo ob vsaki gradnji lahko omenili le približno vrednost vloženih sredstev ter gradnjo in njen namen opisali le na kratko.

Tu bolnišnica, tam stanovanja, pa spet šola...

V Kandiji smo, v Novem mestu. Pred nami je velika, prelepa stavba nove bolnišnice, ki je bila do gradnje v zadnjih dveh letih. Nova bolnišnica, ki bo močno omilila stisko v dosegljivih prostorih, bo veljala blizu milijarde dinarjev. Do nje vodi asfaltirana cesta s pravkar urejeno kanalizacijo. Za novo kanalizacijo je bilo treba odšteti 8 milijonov dinarjev. Samo nekaj stotin metrov od tod je kolektiv bolnišnice uredil letos z 20 milijoni dinarjev v stavbi svoje ekonomije 4 družinska stanovanja in 14 samskih sob. Spet bo nekaj članov kolektiva laže zadhalo, ko se ne bo treba stiskati v pretesnih stanovanjih.

Mahnimo jo proti Smihelu. Komaj 14 dni je minilo, kar so slovesno izročili namenu domidano krilo šolske stavbe, ki so jo po vojne potrebe prerušili, 40 milijonov je veljala dozdajva. Če se odločimo nadaljevati pot mimo Kmetijske šole na Grmu proti Gotni vasi, smo spet ob gradbišču: tovarna pohištva Opremales v Gotni vasi je začela letos povečevati proizvodne prostore. S približno 130 milijoni dinarjev naložb bodo zgradili novo proizvodno dvorano, ki bo dokončana približno leto v juniju, nato pa bodo lahko izvažali precej več kot so do zdaj. Pot nas pelje nazaj proti Novemu mestu. Če se kmalu za Opremalesom ovrte v levo, boste opazili novo stavbo vremenoslovne

(meteorološko-sinoptične) postaje. Letos je bila zgrajena za 9 milijonov dinarjev.

Nova podoba žabje vasi

Toda že smo v Zabji vasi, ki je vsa kot veliko gradbišče, deloma zaradi Industrije motornih vozil, ki nenehno raste in povečuje svoje proizvodne zmogljivosti, in deloma zaradi novega stanovanjskega naselja, ki nastaja v tem koncu Novega mesta. Neda leč naprej je IMV zgradila proizvodno dvorano z 2500 kvadr. metrov površine. Nova dvorana povezuje glavno stavbo tovarne s stavbo nekdanje mlekarne. Stala je blizu 60 milijonov dinarjev. Če se ozremo preko Zagrebške ceste, so pred nami lani zgrajeni stanovanjski stolpčiči, ki že dajejo Zabji vasi mestno podobo. Ob njih sta letos zrasla dva nova s po 20 stanovanji, ki sta že pod streho. Oba stolpčiča bosta veljala 240 milijonov dinarjev. Na vzpetini za tovarniško stavbo gradi IMV svoj 6-stanovanjski blok, ki bo veljal 36 milijonov dinarjev. Kanalizacija v Zabji vasi, ki jo je bilo potrebno letos nadaljevati zaradi novogradenj, je stala približno 3 milijone dinarjev, ne smemo pa pozabiti urejanja ceste na Grmu, v kar je bilo vloženih letos več kot 6 milijonov dinarjev.

Industrija in kmetijstvo ob poti proti Žužemberku

Kam zdaj? Pa pojdemo čez kandijsko križišče po Partizanski cesti proti Straži in Žužemberku. Če si hočemo ogledati živinorejski obrat v Zalogu, moramo na Volčah prek mostu čez Krko. V Zalogu je poleg hlevov za goveda v zadnjih treh letih zraslo veliko pitališče bekonov z zmogljivostjo 10.000 bekonov na leto. Vanj je Kmetijska zadruga Novo mesto investirala 206 milijonov dinarjev. Da bi imeli delavci bliže do delovišča, so letos zgradili 8 stanovanj

v skupni vrednosti 38 milijonov dinarjev. — Vrnimo se nazaj na cesto proti Žužemberku, ker se nam mudi in je pred nami še dolga pot.

Pred Stražo se bomo za hip ustavili še v Vavti vasi, kjer so prav tako kot v Smihelu, pred dobrimi 14 dnevi izročili namenu letos zgrajeno novo krilo že dolgo premajhne Šole. Ta naložba je veljala 32 milijonov dinarjev. V Straži smo. Pojdimo najprej k Novolesu. 1939. zgrajeni tovarni vezanih plošč se je letos pridružila enaka tovarna drobnega pohištva, ki je stala okoli 400 milijonov dinarjev. Zdaj je vsa Novolesova proizvodnja že združena v Straži in tu se bo v prihodnosti razvil pravi lesni kombinat. Parilne jame za hlodovino, ki so jih zgradili letos, so veljale 6 milijonov dinarjev. Novoles je doslej zgrajenim stanovanjem v Straži dodal še 9-stanovanjski blok, za katerega so porabili 45 milijonov dinarjev.

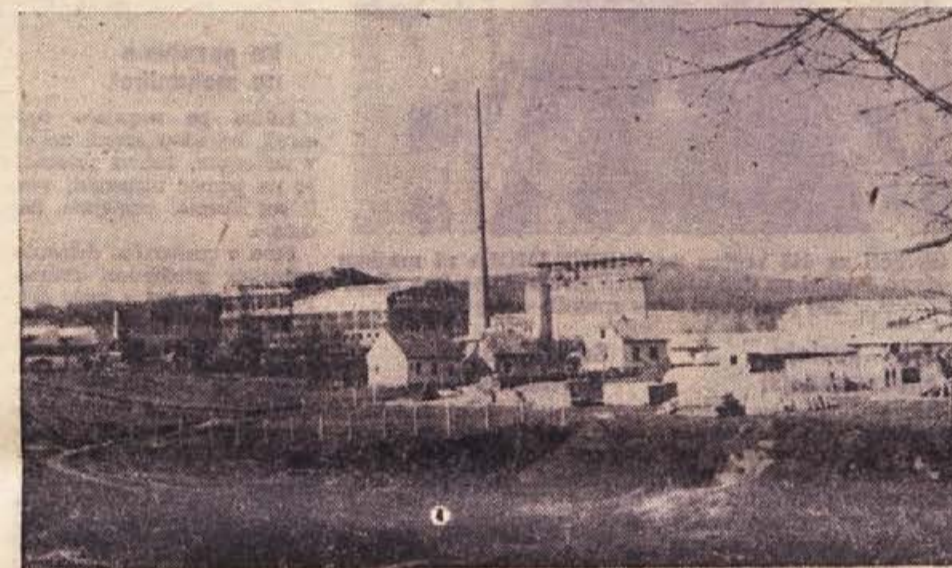
Novo v dolini Krke

Preden jo mahmemo proti Dvoru in Žužemberku, si ogledamo še Dolenjske Toplice. Kopalniški dom zdravilišča Dolenjske Toplice so lani in letos povisali za dve nadstropji in s 100-milijonsko investicijo pridobili precej novih ležišč. V Dolenjskih Toplicah je bila letos s 5 milijoni dinarjev preurejena lekarna, ki prebivalcem veliko zaleže. S 24 milijoni dinarjev je bil dograjen 24-stanovanjski

ljala je 8 milijonov dinarjev — je izboljšala oskrbo z električnim tokom. Tudi na stanovanja ne pozabljajo pridni Žužemberčani. Kmetijska zadruga Žužemberk je letos s 24 milijoni dinarjev preuredila staro poslopje, v katerem je 6 prikupnih stanovanj.

Bodoči industrijski center v Bršlinu je velikansko gradbišče

Skozi Dvor, Sotesko, Stražo in Prečno se vračamo nazaj proti Novemu mestu. Precej časa se bomo morali pomuditi v Bršlinu, kjer novomeški industrijski center že dobiva svojo podobo. Ze smo ob največjem gradbišču v novomeški občini in na Dolenjskem sploh — ob gradbišču novomeške steklarne. Lani začeta dela lepo napredujejo, tako da si že zdaj lahko vsaj približno predstavljamo oblike te tovarne — velikana, za katero bo porabljenih 2 milijardi 700 milijonov din investicij. Tudi Novoteks dogra-

Pogled na nastajajoči industrijski center Novega mesta v Bršlinu

blok, Trgovsko podjetje Mercator pa je s 16 milijoni din preuredilo svojo prodajalno in, v Dolenjskih Toplicah in še ono v Soteski, mimo katere bomo odbrzeli na poti proti Žužemberku.

V Soteski postojimo za hip ob novem betonskem mostu čez Krko. Dogradili so ga letos namesto lesenega, ki se je podri lani, stal pa je približno 70 milijonov din. Na Dvoru si lahko ogledamo gradnjo sodobne ribogojnice, od katere si Ribogojstvo »Krka«, ki je gradil, veliko obeta. Stala bo 57 milijonov dinarjev.

V Žužemberku so vložili letos največ v Iskri, kjer so za preurejanje in dozidavo proizvodnih prostorov porabili 40 milijonov dinarjev. Letos nova transformatorska postaja v Žužemberku — ve-

juje v Bršlinu svoje proizvodne prostore, da bi omilil dosegljivo stisko. ZTP Novo mesto je s 55 milijoni din zgradilo v Bršlinu 12-stanovanjski blok za železničarje, SGP PIONIR pa je prav tako v Bršlinu zgradilo nove prostore za svojo mizarstvo delavnico. Veljali so jih 40 milijonov din, za 12-stanovanjski blok, ki ga gradijo za gradbenice v Bršlinu, pa bodo porabili 45 milijonov, ker bodo stanovanja bolj skromna.

Ko se vračamo iz Bršlina v Novo mesto, si moramo ogledati gradnjo konzolnega mostu za pešce, ki bo pripel ob železniškem. Več 100 delavcem, ki hodijo s Kandije in bližnjih vasi na delo v Bršlin, bo skrbel vsakodnevno pot za precej korakov. Most bo veljal najmanj 20 milijonov dinarjev.

Preden si bomo ogledali novomeški Glavni trg, se ustavimo za hip še ob stanovanjskem gradbišču na Mestnih njivah. V tem novem, sodobno urejenem mestnem naselju, ki je začelo dobivati svojo podobo že lani, so bili letos dograjeni 4 stanovanjski blokci s po 16 stanovanji, (skupna vrednost 272 milijonov din). 7 vrstnih hiš stanovanjske zadruge Tovarne zdravih Krka (35 milijonov din), letos pa je bila začeta gradnja dveh 20-stanovanjskih stolpčičev, od katerih bo vsak veljal po 100 milijonov din.

Novomeški Glavni trg se izpreminja

Novomeški Glavni trg je letos doživel precej izprememb. Maja so bili izročeni namenu naj sodobnejše urejeni prostori Mladinske knjige, za kar je bilo porabljenih 40 milijonov din. Tej preureditvi se je na Glavnem trgu pridružilo še več drugih: dobili smo sodobno mesnico, ki je veljala Mesarijo Novo mesto 8 milijonov, za preureditev Delikatese in Telcstila pa je Trgovsko podjetje Dolenjska

Novih 111 stanovanj — to je stanovanjsko naselje na Mestnih njivah. Nad »Kolonijo« ob Cankarjevi cesti v Novem mestu. Mestne njive so eno izmed večjih gradbišč SGP Pionir iz Novega mesta

odštelo 25 milijonov. Ureditev nočnega lokala, ki ga ureja kavarna v kletnih prostorih, bo veljala 22 milijonov din. »Standard«, poslovna enota ljubljanskega »Mercatorja«, je za novo opremo v Suhli robil odštelo 800 tisočakov.

Če se z Glavnega trga podamo še na ogled v stari del Novega mesta, bomo tudi tu našli marsikaj novega. Solski center za gostinstvo je s 30 milijoni din dobil zelo lepe prostore v stavbi nad Delavsko restavracijo. V Novem mestu je končno rešen tudi problem zobozdravstvene službe, saj je zborna ambulanta z 20 milijoni uredila 4 sodobne nove ordinacije, 2 zobotehnični sobi in čakalnico.

janskem odvozu bomo s ceste pohiteli v Škocjan, kjer so letos porabili 7 milijonov dinarjev za adaptacijo enega družinskega in treh samskih stanovanj za prosvetne delavce, nato pa odhitimo v Sentjernej. V Sentjerneju je Iskrina tovarna uporov porabila letos za povečanje proizvodnih prostorov 25 milijonov dinarjev, za preurejanje stare šolske stavbe pa bodo odšteli 15 milijonov din. Ko se vračamo nazaj proti avtomobilski cesti, si lahko ogledamo še kmetijski obrat KZ Novo mesto v Draškovcu. Za gradnjo tega živinorejskega obrata je bilo doslej porabljenih 93 milijonov dinarjev, potrebnih pa bo še 63 milijonov.

Obiskati moramo še Stopiče, kjer je bilo porabljenih 7 milijonov dinarjev za ureditev enega družinskega in dveh samskih stanovanj za prosvetne delavce v šoli, in še v Mirno peč, kjer so letos porabili za gradnjo novih in preureditev starih proizvodnih prostorov obrata Beti približno 15 milijonov din.

SREČNO ZA DAN REPUBLIKE!

Tožite, da ste utrujeni? Toda naš sprehod je bil zelo površen, ogledali smo si le večje gradnje. Kaj bi šele rekli, če bi se ustavili ob vsch komunalnih podjetjih tja do popravil in vzdrževanja vaših poti in občinskih cest, za kar je bilo letos porabljenih 41 milijonov din! In če bi si ogledali še ostalo komunalno dejavnost, ki je terjala novih 35 milijonov, pa vse tisto, za kar je Cestno podjetje Novo mesto porabilo okoli 300 milijonov. Če bi si ogledali vzdrževanje in novogradnje v elektrostroki, bi videli, da bo za to letos porabljenih 106 milijonov din, itd., itd. Poleg tega pa nismo omenili novih strojev, ki so jih letos dobili mnogi delovni kolektivi, nismo se ustavili ob nohni zasebni gradnji, čeprav se gradi v novomeški občini letos več kot 100 zasebnih stanovanjskih hiš...

Čestitamo za dan republike, več kot vse besede in ves zunanji blišč praznovanja pa pomeni vse to, kar smo zgradili letos in kar smo zgradili pred tem, saj je vse namenjeno nam in sreči bodočih pokolenj!

M. Jakopec

Ločitev Kremenu

Centralni delavski svet podjetja Kremen v Novem mestu je v ponedeljek popoldne na svoji seji po večernih razpravah sprejel dokončni sklep o ustanovitvi podjetja »Industrija stekla Novo mesto v Izgradnji«. To pomeni, da bo tovarna stekla, ki jo je gradilo podjetje KREMEN kot svoj obrat, poslej samostojno podjetje. Centralni delavski svet Kremena meni, da bodo s tem dani tudi boljši tehnični in ekonomski pogoji za nadaljnji razvoj tako rudnikov kot steklarne.

Še nekaj paberkov s poti in vse tisto, česar nismo utegnili videti

Preden odhitimo skozi Otočec, se lahko s pogledom za nekaj trenutkov ustavimo na treh stanovanjskih stavbah s po 6 stanovanji, ki jih je Hotel grad Otočec zgradil letos za svoje gostince. Pri črpalnici ob avtomobilski cesti gradijo ob motelih novo restavracijo, ki bo veljala približno 193 milijonov dinarjev. Na Škoc-

Lani zgrajenim stanovanjskim stolpčičem ob Zagrebški cesti sta se letos pridružila še dva: 40 novih stanovanj daje predelu proti Zabji vasi novo podobo Novega mesta. V ospredju slike: dvorišče IMV z začasnim skladiščem gotovih avtomobilov na prostem

IMV že bliže rešitvi

Industrije motornih vozil v Novem mestu ne sme onemogočiti nobena umetna ali administrativna ovira, podjetje pa naj samo predlaga območje, ki ga namerava v razvoju zasesti. - Približno takšen je najvažnejši sklep skupščine novomeške občine, ki je na seji 19. novembra obravnavala lokacijsko rešitev za IMV. Zaradi pomembnosti tega vprašanja so vse druge točke dnevnega reda te seje prenesli na naslednjo sejo, ki bo danes, 26. novembra.

Na seji so razpravljali: podpredsednica skupščine SRS Dragica Rome, poslanec Stane Dolenc, predsednik ObS Sergej Thorževskij, podpredsednik ObS Andrej Grča, odborniki: Ivan Kočevar, inž. Vlado Pavec, Vinko Bambič, Jože Cvitkovič, Milan Blatnik, Janez Korošec, Franc Požun, Milan Smerdu, Jože Murn, Jože Plavec, Ivo Novšak, Jože Strojini, Dušan Slana, Anton Ovniček, inž. Danica Belopavlovič, Ema Muser in Tone Škerlj; Avgust Aubar in člani delegacije IMV: Čedomir Černelč, Zvone Murgelj in Jurij Levičnik.

Cimprejšnjo lokacijsko rešitev je IMV zahtevala že večkrat, ker pa je dobila vselej neuspešen ali celo njenemu razvoju nasproten odgovor, je svoje zahteve izrazila v interpelaciji občinski skupščini v Novem mestu. Interpelacija vsebuje 5 glavnih točk, ki naj bi jih obravnavala skupščina in se ustrezno odločila.

Odborniki so pozorno poslušali zlasti tisti del interpelacije, kjer delovni kolektiv IMV navaja, kaj so zanj krivični in v razvoju. Razpravo je odprl član delegacije IMV, ki se je na lastno prošnjo udeležila te seje.

Poslanec Stane Dolenc je menil, da bi se morala skupščina že na tej seji načelno odločiti, ali IMV podpreti v njenih zahtevah ali glasovati proti interpelaciji in s tem onemogočiti nadaljnji razvoj podjetja, katerega več kot 1000 članski kolektiv bo letos ustvaril za 6 milijard dinarjev bruto produkta. Več odbornikov je vstalo in se pridružilo poslančevemu predlogu, nekaj odbornikov pa je menilo, da bi se odločili šele na prihodnji seji, ko bi bili bolj seznanjeni s problematiko IMV.

Ko so v nadaljnji razpravi ponovili, da je morala IMV preseliti 25 odst. svoje proizvodnje v brežiški obrat prav zaradi tega, ker ni bilo ustreznih podpore občine, ni

bilo nikogar več, ki bi ne glasoval za osnovne zahteve prizadetega podjetja.

Interpelacija zahteva, da je treba iz več razlogov ustaviti gradnjo Kovinarjevih novih prostorov, ker se namerava IMV širiti prav v tej smeri. Podjetje Kovinar je dobilo lokacijo za svoje nove prostore na območju, ki je bilo »določeno« za razvoj storitvenih obrti, vendar v neposredni bližini industrijskega podjetja. Podjetju IMV, ki se lahko razširja samo proti Gošni vasi, je nova Kovinarjeva hala zaprla pot in ga tako onemogočila. Brez krivde krivi Kovinarjev 70-članski kolektiv, s čigar usodo se je poigravo neodgovorno birokratsko administriranje, je v velikih zadregah. Odborniki so se zaskrbljeni vprašali, kdo bo nosil stroške premestitve novih Kovinarjevih prostorov, ker bo treba te najbrž porušiti. Manj stroškov bi bilo, če bi zahteve IMV naletele na odprta ušesa odgovornih v upravi občinske skupščine že julija letos, ko se je Kovinarjeva gradnja komaj pričela. Kot je v interpelaciji navedla IMV, pa je bilo treba problem pripraviti za presojo občinske skupščine.

Na predlog, ki so ga odborniki potrdili, bo Kovinarjeva usoda rešena na sestanku predsedstva skupščine s pred-

stavniki IMV in Kovinarja, ki bo v teh dneh.

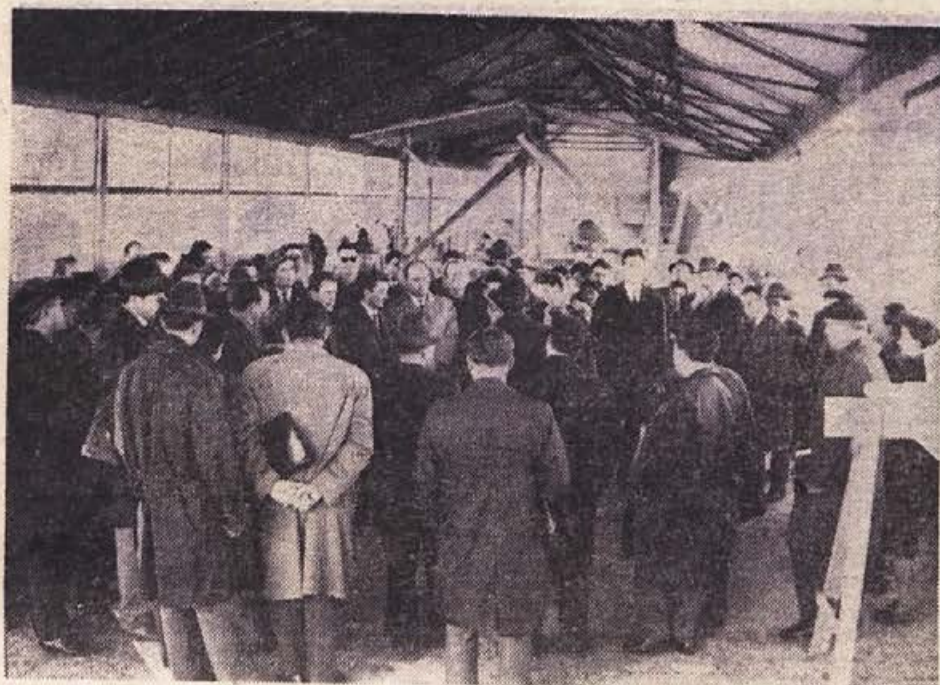
Izglasovani sklep skupščine o nadaljnjem razvoju IMV proti Gošni vasi vsebuje važno določilo, ki ga bodo morali poslej upoštevati tudi urbanisti. To, da IMV sama določi meje svojega interesnega območja v smeri proti Gošni vasi, bo vplivalo tudi na daljnje urbanizacije v tem koncu mestnega področja, to pa pomeni, da se bo morala urbanizacija podrediti razvoju, ne pa obratno. Vse to kaže, da je zadeva IMV že bliže rešitvi.

Komisiji za družbeni nadzor je skupščina poverila nalogo, da razišče, na čem so v interpelaciji osnovane obtožbe proti »okorelim birokratom« v upravnih organih občinske skupščine in s čim so ti »sistematično« zavirali razvoj IMV, o svojih ugotovitvah pa bo morala komisija poročati na današnji seji občinske skupščine.

Organi upravljanja IMV in podpisniki interpelacije so želeli, da odborniki obiščejo njihovo podjetje in se o upravičenosti zahtev prepričajo v sami tovarni. Na obisk je občinsko skupščino pozvala tudi delegacija IMV, medtem ko je podpredsednica skupščine SRS Dragica Rome menila, da dajejo odborniki s svojim obiskom kolektivu IMV moralno podporo.

Odborniki občinske skupščine so si nato skoraj dve uri ogledovali proizvodne prostore IMV ter halo podjetja Kovinar in se tako na kraju samem prepričali, zakaj želi IMV boljšega razumevanja od pristojnih občinskih organov.

J. ZORAN

Zadnja seja občinske skupščine Novo mesto se je pretekli četrtek nadaljevala potem, ko so se vsi odborniki, ljudski poslanci in gostje podali iz doma ljudske prosvete v tovarno avtomobilov v Zabji vasi, kar v nedokončani novi hali KOVINARJA. Na sliki: odborniki v nedograjenem Kovinarjevem objektu.

Občutne davčne olajšave za hribovske kmete v kočevski občini

Kakšne spremembe in novosti predvideva kočevska občina v odnosu do kmečkih proizvajalcev, predvsem onih v hribovitih predelih, se pravi na področju davčne politike? Vprašanje smo postavili Ivanu Arku, šefu uprave za dohodke občinske skupščine Kočevje.

Povedal je, da pripravljajo za prihodnje leto na tem področju vrsto novosti, vendar konkretnost izračunov in načrtov še nimajo. Dosedanji četrti proizvodni okoliš bo treba še temeljito pregledati in morda nekoliko spremeniti. Posebno skrb bodo posvetili kmetom v višinskih predelih. Četrti proizvodni

okoliš bo verjetno oproščen davkov v celoti, tretji okoliš pa deloma, razen od dohodka od posekanega lesa. Predvidena je tudi nižja davčna lestvica kot letos.

V ponedeljek, 23. novembra, je bilo v Kočevju posvetovanje zastopnikov dolenskih občin o novi davčni politiki, da bi prizadevanja uskladili, saj so — končno — pogoji v vseh teh občinah precej podobni.

In kateri kraji v občini spadajo v četrti proizvodni okoliš? V glavnem Poljanska dolina, Banja loka z okolico, osilniški in dragarski konec itd. Tov. Arko je pouda-

ril, da prihodnje leto tudi v prvih dveh proizvodnih okoliših ne bodo presegle dotedanje višine. Olajšava za četrti okoliš bo tudi v tem, da bodo kmetje oproščeni plačevanja taks od predmetov za proizvodnjo (poljedelsko orodje, mlini, delovna živala itd.).

Občina bo na ta način dobila najmanj za 60 odstotkov manj dohodkov kot letos, vendar pri tem ne gre pozabljati velikega dela, ki bo z novim davčnim sistemom opravljeno, in pomembnih olajšav, ki bodo prebivalcem v hribovskih predelih resnično omogočile precej boljše življenjske pogoje.

BREŽICE: 300 milijonov za stanovanja

Stanovanjska izgradnja je eden izmed najvidnejših dokazov skrbi za človeka. Potrebe po stanovanjih so iz leta v leto večje in jih je težko dohitevati. V občini Brežice pogrešajo tovrstnih investicij s strani gospodarskih organizacij, saj jih je le nekaj med njimi, ki so se lotile načrtnega reševanja stanovanjskega problema. Največ gradi občinska skupščina.

Stolpč z 12 stanovanji v Brežicah, ki bi moral biti dokončan že v tem letu, bo vseljiv šele v prihodnjem juniju. Gradnja se je zavlekla, ker stoji zgradba na potresnem področju in je bilo treba dopolniti načrte. V Cerkljah so se pred dnevi vselili v novo zgrajeni četvorček prosvetni delavci. Ta stanovanjska hiša je veljala 19 milijonov dinarjev. Za prosvetne delavce v Cerkljah je

občinska skupščina odkupila tudi tristanovanjsko zasebno hišo in jo preuredila. Stranke so se vanjo že vselile. Problem učiteljskih stanovanj v Cerkljah je torej ugodno rešen.

Na Bizeljskem so se za občinski praznik vselile v novo stanovanjsko hišo štiri družine. V isti zgradbi so tudi prostori za postajo Ljudske milice. V Brežicah bo te dni dokončan tudi 20-stanovanjski stolpč, ki ga gradi vojna pošta Zagreb za pripadnike JLA. Zaključena so tudi dela v stanovanjskem

bloku brežiške bolnišnice. V njem so družinska in samska stanovanja. Investicije za stanovanjsko izgradnjo znašajo letos v brežiški občini blizu 300 milijonov dinarjev.

Te dni so začeli dozidavati novi trakt gimnazije v Brežicah in kopati temelje za novo osnovno šolo na Veliki dolini. Med ostalimi investicijami je najpomembnejša gradnja hotela v Čateških toplicah, ki naj bi se zaključila sredi 1965. leta. Investicije v prihodnjem letu bodo namenjene predvsem šolstvu in turizmu.

V Kanižarici rekordna proizvodnja

Oktoberja so kanižarski rudarji spravili iz jame 8100 ton premoga, kar predstavlja mesečni rekord v tem rudniku. Tak uspeh so dosegli deloma na račun nove mehanizacije jamskega transporta. Ročni vozčki ali hunti, kakor jim pravijo rudarji, bodo poslej predstavljali le še zanimivost kanižarskega premogovnika, namesto njih pa teče po glavni prevoznici progi v jami gumijasti trak, na odkopnih širokočelnih delovnih vozičkih pa so namestili verižne transporterje.

Tudi storilnost se je v zadnjih dveh mesecih neverjetno povečala, saj se je dvignila z 1,52 tone na dnevno v letu 1962 na 2,20 tone, s čimer je postala taka kot v drugih večjih premogovnikih. Osební dohodki, ki so bili še pred leti največji problem kanižarskih rudarjev, so medtem tudi porasli, kar

kaže, da je mogoče v razmeroma kratkem času doseči uspehe, če slone želje kolektiva na zdravi gospodarski podlagi, večji disciplini in večjem prizadevanju vseh zaposlenih. Leta 1962 je znašal povprečni osebni dohodek 26.172 din, lani 34.706 din, v tretjem tromesečju letošnjega leta, ko se je začel kazati vpliv rekonstrukcije in mehanizirane proizvodnje, pa je porasel na 49.100 din, v oktobru celo na 52.000 din. V oktoberskem plačilnem se-

znamu tudi ni več zaslediti zasluzkov pod 25.000 din na mesec.

Z uvedbo mehaniziranega odvoza premoga se je kolektivu uresničila ena največjih želja, v prihodnje pa si bodo prizadevali mehanizacijo še izpopolniti, še povečati storilnost in še izboljšati osebne dohodke. Kolektiv kanižarskega rudnika je končno prebrodil največje težave in gre tako s pogumnimi koraki v lepšo prihodnost.

FRANC KLEVIŠAR

»To je pa uvožen stroj, tega morate slikati!« so se pošalili delavci Kovinoplasta iz Jesenic na Dol., ki so na dvorišču obrata s pomočjo preproste, na hitro narejene priprave okoli droga ovijali poldrugi centimeter debelo betonsko železo. Rade volje smo jim ustregli in se posrečenemu dovtipu nasmejali še mi...

Na prašičjem sejmu v Novem mestu

23. novembra je bil v Novem mestu prašičji sejem, na katerega so pripeljali kmetovalci 1437 manjših in 61 večjih prašičkov. Prodajnih je bilo 1168. Kupci so prišli predvsem iz oddaljenih krajev, cena pa se od zadnjega sejma ni mnogo spremenila in se je gibala med 6000 in 27.000 dinarji.

SEVNICA: boljši dnevi tudi za obrt

V Sevnici je bila 18. novembra sektorska konferenca obrtnikov, ki jo je sklicala gospodarska zbornica okraja Celje. Razpravljali so o izpolnjevanju resolucije republiške skupščine glede razvoja obrtništva in obravnavali naloge obrti v letu 1965. Razveseljiva je bila ugotovitev, da se je stanje v obrti zadnje čase le izboljšalo, k čemur je prav gotovo pripomogla zmernejša davčna politika. Mnoge vrzeli pri opravljanju obrtnih uslug so zdaj izpopolnjene, ker lahko izvršujejo obrt tudi tisti, ki so v rednem delovnem razmerju. Za to je odmerjen le simboličen davek. Pogoji za upravljanje neke obrti pa je strokovna usposobljenost. Kdor tega nima, seveda ne more odgovarjati za svoje delo.

Obrtniki so veliko razpravljali o cenah. Ponokod zagačunavajo obrtne storitve še zelo poceni, drugod pa mnogo predrago. Razlike v cenah so izredno velike zlasti pri krojačih, šiviljah, frizerjih in nekaterih drugih poklicih. Treba bi bilo najti neko srednjo pot. V razpravi so navajali tudi težave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom. Na trgu ga marsikdaj zmanjka, posebno če ga uvažamo. Takšne neredne dobave povzročajo med ljudmi velike nezadovoljstva, obrtnikom pa nakopljejo nepotrebne težave pri delu.

Med pozdravom veleposlanika Mite Miljkovića na proslavi letošnjega dneva republike, ki so jo kakor vsako leto tako skrbno in z vso ljubeznijo priredili naši rojaki, rudarji v Severni Franciji (Foto: Viktor Lapornik, Sallaumines, P.-de-C.)

Srce se ogreje v rodnem kraju

Dragi tovariš uredniki!
Ko se bliža narodni praznik, dan republike, sem se namenil, da vam sporočim, da smo ga mi v našem naselju v Pas-de-Caleju praznovali že 18. oktobra. To smo storili zato, ker se je tega dne rodilo pobratimstvo dveh rudarskih naselij: francoskega Sallauminesa in slovenskih Trbovelj. Hkrati smo slavili 20-letnico osvoboditve naše okolice (septembra 1944) in 20-letnico ustanovitve Združenja Jugoslovanov, to je našega društva. Proslava je potekala pod pokroviteljstvom jugoslovanskega veleposlanika v Parizu tov. Mite Miljkovića, ki je že v tretje prisostvoval proslavam med našimi rudarji v Pas-de-Caleju.

Za goste smo imeli tudi tri predsednike občinskih skupščin iz domovine: Ada Naglava iz Trbovelj, Dušana Kolenca iz Zagorja in Milana Babića iz Hrastnika ter

podpredsednika okrajne skupščine Ljubljana, Toneta Koprivnikarja. Dragi gostje so nam bili tudi sindikalni zastopniki ter tovariš Kukačič, član glavnega odbora Slovenske izseljenske matice. Naš generalni konzul v Parizu Branko Jankovič in več oseb iz sekretariata ambasade nas je tega dne obiskalo. Bilo je veličastno in naši rudarji so prišli po 30 kilometrov daleč, da so se udeležili proslave. Francozi so presenečeni, ko vidijo, da je ena izmed najmanjših izseljenskih skupin v Franciji najbolj povezana s svojimi diplomatskimi predstavniki! Letos smo imeli že osmi obisk ambasadorja med rudarji, kar je edinstveno v zgodovini naših izseljencev v državi, kjer je med 4 milijoni tujcev samo 15.000 Jugoslovanov!

Da, to je res pravi znak bratstva in enotnosti! Ko je zadelo himna Hej Slovani,

so se obrzali zresnili in marsikdo si je utri solzo z uvellega, izčrpanega lica. Da, dragi tovariš urednik: da to vidiš, moraš biti navzoč in da občutiš, moraš biti izseljenec sam, biti daleč od rodne grude in od svojih! Ali se doma zavedajo, kaj čuti srce onega, ki je prišel na obisk za nekaj dni med svoje drage, a dragi so mu vsi? Ni se prišel hvalit, pač pa ogret svoje srce in spomine na davne, davne dni.

Ko boste slavili dan rojstva naše socialistične republike, se spomnite, da je pol-drugi milijon bratov in sestera dalo življenje, da bi se rodila naša svobodna Socialistična republika Jugoslavija in da spomine ne smejo obledeti! Spomnite se tudi tega, da se izseljenec čuti kot vaš brat in da mu je domovina druga mati, ki je ne sme pozabiti! Gorje onemu, ki bi pozabil eno in drugo!

Bratske pozdrave vsem, ki jih pozna in ljubi, kakor tudi vsem, ki so naju razumeli in sprejeli v svojo sredino, v svojo družbo, v svojo hišo!

In ti, dragi Dolenjski list, ki vsak teden prinašaš pozdrave in novice iz rodne Dolenjske v najino hišo, bodi ti čast in hvala, a meni zdravje, da bi te še dolgo, dolgo, prebrali!

Vsem kolektivom, posebno pa vam, dragi tov. urednik, želijo vse najboljše

Jože in Ani Martinčič z družino v Lensu, Pas-de-Caleju, Francija, ter Franc in Lojzka Kastelic iz Sallauminesa, rojena v Vel. Loki na Dolenjskem

Vsem delovnim ljudem

Vsem delovnim kolektivom in delovnim ljudem iz Bele krajine čestitajo za 29. november domači fantje, ki služijo vojaški rok v Titovi gardi v Beogradu. Ob tej priložnosti pozdravljajo tudi domače in vse znance. Franc Rauh iz Rožnega Dola, Ivan Kambič iz Vranovič, Anton Grahek iz Otavca, Slavko Glazar iz Svbnika in Boris Planinc iz Crnomlja.

A. S.

Kri, ki rešuje življenja

Protetki teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Srebrnjak, Jože Višček, člana kolektiva IMV Novo mesto; Ervin Felkel, član kolektiva ZTP Novo mesto; Fani Pekolj, Majda Štepec, Angelca Nenadič, Kristina Svrt, Marija Kastelic, Fani Zalokar, člani kolektiva Labod Novo mesto; Bojan Čeb, član kolektiva Novotek Novo mesto; Marica Dragan, gospodinja iz Golobinjca; Drago Brezovar, Zofija Mehle, Marija Dolenjšek, Dušan Slana, Jože Raspočnik, člani kolektiva PTT Novo mesto; Avgust Bobič, član kolektiva Krka Novo mesto; Avgust Mikec, Stane Jakopin, Vlasta Gregorič, Rudi Gazvoda, Alojz Rozman, Jože Penca, Franc Nagelj, Valentin Levstik, člani kolektiva Krojač Novo mesto; Ivan Pezdirc, Cedo Negovanovič, Gašper Felko, Jože Gričar, Stane Kobler, Jože Vrančič, Grlj Lešnjak, Branko Sauer, učenci Vajeniške šole v Novem mestu.

Ljub obisk iz Argentine

Pred kratkim nas je v uredništvu Dolenjskega lista obiskal ugledni in spoštovani društveni delavec iz daljne Argentine — rojak Anton Govednik, predsednik Slovenskega kulturnega društva EDINOST v Cordobi. Po dolgih 37 letih je spet prišel domov na obisk k svojim dragim, posebno pa ga je srce vsa ta dolga leta vlekel k materi. Konec avgusta so v prijetni družbi proslavili mamino 80-letnico, 16-letnico zakonskega življenja sina Janeza in 37-letnico, odkar je šel po svetu za kruhom sin Tonček. V življenju Govednikom ni bilo nikoli posuto z rožicami. V družini je bilo 10 otrok, danes sta živa še dva sina in hčerka; v drugi svetovni vojni je mati izgubila tri sinove, hčerko in moža. Pogumno so dali življenja za svobodo, doma pa krasijo spomin na nje spomence. Tudi najmlajši sin, Janez, je 16-leten odšel v partizane in se je leta 1947 vrnil iz vojske ter prevzel gospodarstvo. Govednikova mama še danes kljub spoštljivi starosti rada pomaga pri poljskem delu in se še kar dobro počuti.

Rojak Govednik nam je ob svojem obisku tudi mnogo pripovedoval o svoji življenjski poti ter o delu Slovencev in njihovem društvu v Cordobi. V tem kraju živi kakih 150 slovenskih družin. Pri

slovenskem kulturnem društvu je sodeloval od vsega začetka, saj je bil kar 8 let

Govednikova mama s Sodejega vrha pri Semiču je konec avgusta praznovala 80-letnico življenja

društveni blagajnik, nato dve leti tajnik, zdaj pa je že četrto leto predsednik društva. EDINOST obstaja že 40 let, ima lastne društvene prostore in uživa ugled v javnosti. Rojak Govednik nam je prinesel poleg toplih pozdravov Slovencev iz Argentine tudi 10 dolarjev kot prispevek v tiskovni sklad Dolenjskega lista, ki ga rojaki v tej deželi radi prebirajo. Lepo smo se mu zahvalili za obisk in pozdrave ter mu zaeleli srečno pot k družini v Argentino.

Prepričani smo, da bo poleg prišlo na obisk starih krajev še več naših rojakov, ki že dolga desetletja živijo v Južni Ameriki.

Tg.

Metlika bo prihodnje leto slavila 600-letnico

Drugo leto v aprilu bo poteklo 600 let, odkar se Metlika v ohranjeni listini prvič imenuje mesto. To obletnico, ki hkrati sovpad z dvajsetletnico osvoboditve, naj bi Metlika proslavila z več javnimi prireditvami ter kulturnimi, turističnimi, komunalnimi in gospodarskimi akcijami, ki naj bi se raztegnile na vse leto. Prva vidnejša manifestacija je določena za 29. april 1965, zadnja pa naj bi bila na državni praznik 29. novembra istega leta.

Da bi ta praznovanja in akcije dobile zares množični značaj, je bil minuli mesec osnovan odbor za proslavo 600-letnice Metlike, ki naj s komisijo za propagando, komisijo za prireditve in gospodarsko komisijo poskrbi, da bo v te akcije vključeno vse prebivalstvo Metlike. Poleg številnih javnih prireditev (proslave, domača in tuja gostovanja, folklorne prireditve, razstave, predavanja, odkritje spomenika in spominske plošče, izdaja metliškega zbornika in turističnega prospekta, razširjena muzejska in turistična dejavnost itd.), so predvidena tudi mnoga komunalna dela, predvsem pa naj bi do polne veljave prišla zasebna iniciativa vseh prebivalcev pri ureditvi in olepšavi njihovih domov in neposredne okolice.

Odbor za proslavo 600-letnice Metlike bo v kratkem sklical množični sestanek prebivalcev Metlike, na katerem naj bi ti dopolnili in sprejeli načrt dela in proslav, ki naj bi se prihodnje leto odvijale v Metliki.

Na ta množični sestanek, ki bo v začetku decembra, pa odbor že danes vabi vse prebivalce Metlike.

Marica Jakič

Letna skupščina študentskega kluba občin Novo mesto in Trebnje

V Ljubljani je bila 17. novembra letna skupščina kluba študentov novomeške in trebnjske občine. Udeležba je bila še kar dobra, saj se je skupščine udeležilo 50 študentov in trije predstavniki družbeno političnih organizacij iz Novega mesta, medtem ko se povabljeni predstavniki iz Trebnjskega študentskega kluba niso udeležili. Poslali jim bomo zapisnik skupščine, da bodo seznanjeni z vsebino dela.

Ker je bila letos ena izmed glavnih misli na naši skupščini prav ta, da je treba čimbolj navezati stike med študenti in domačo komunjo, morda ne bi bilo napačno in za bralce Dolenjskega lista celo zanimivo, da se seznanijo s problemi študentov iz njihovih vasi in krajev, s njihovim delom in s težavami, s njihovimi uspehi in neuspehi. Morda bo to prva potema v našem prizadevanju, da se res vzpostavi tesni stiki med študenti v Ljubljani in med ljudstvom ter organizacijami v domačem kraju.

Jože Falkner, študent 4. letnika gospodarstva iz Novega mesta, je podal predsedniško poročilo o delu kluba v preteklem šolskem letu. Delo je bilo, resnici na ljubo povedano, eno izmed slabših v zadnjih nekaj letih in še pred samo skupščino smo vsi čutili, da mora biti le-ta nekaka prelomnica, da se mora obrniti na bolje, kar morda kaže tudi dejstvo, da je bila udeležba precejšnja in da se je pozneje razvila še kar dobra diskusija. Sploh je bilo opaziti zadnja leta, odkar se je razformiral skupaj z okrajem nekdanji klub okrajna Novo mesto v več manjših klubov, da je delo pesnilo. Prav gotovo je za to več vzrokov. Študijski pogolj postajajo iz leta v leto strožji in težji ter puščajo študentom vedno manj prostega časa, če hočejo le-ti izvrševati svoje študijske obve-

ze zadovoljivo, kar je njihova prva naloga. Marsikdo izmed študentov si mora velik del prostega časa služiti še kake dinarje v raznih delih, da se v vedno dražji Ljubljani vsaj najskromnejše preživi. Ne nazadnje pa je tudi res, da tudi pri študentih kakor tudi vstopovod drugje v našem družbenem življenju vse bolj zmanjkuje entuziazmov, ki bi se sbravljali na delu posvetili in se zrtvovali zanj in se vse gleda samo skozi prizmo dinarja. Prav gotovo je tudi res, kot je povedal tovariš predsednik, da je mnogo študentov aktivnih tudi v svojih organizacijah na fakultetah in drugih družbeno političnih organizacijah, tako da o prav nikakršni delavnosti ne moremo govoriti.

Glavni točki diskusije, ki se je razvila, sta bili štipendiranje in delo kluba v prihodnjem obdobju. O štipendiranju je govorilo več študentov, precej pa je o njem povedal tudi tovariš Dokli, ki se je skupščine udeležil kot predstavnik SZDL v Novem mestu. Splošna ugotovitev je, da je klub premalo organizirano nastopal pri vseh odgovornih čimteljih v borbi za čim boljše in čim boljše štipendije za študente v komunji. Vemo tudi to, da sedanje štipendije zadostujejo le za 50 odstotkov potreb skromnega študentskega življenja. Zelo porazno so statistike, ki kažejo, da je v Sloveniji in verjetno tudi v novomeški in trebnjski občini (točne podatke bomo šele dobili iz ankete), velik padeč študentov iz vrst delavskih in kmečkih družin. Po besedah tovariša Dokli trenutno v novomeški občini ta problem še ni tako izrazit kot v drugih naših občinah, moramo se pa vsi truditi, da do tega ne bo prišlo. Na občini precej razpravljajo o štipendijah in njihovih višinah, vplivajo na razna podjetja in ustanove, da naj po možnosti zvišajo število štipendij in njih višine, obenem pa je to-

variš Dokli zelo priporočil, da se klub najtesneje poveže z novomeškimi srednješolci. Tudi situacija v obeh razredih osemletk naj bo v programu dela kluba. Zato sta bila v novi odbor kluba izvoljena tudi 3 novomeška gimnazijca, ki bosta skrbela za povezavo med sedanjimi in bodočimi študenti.

Tudi o delu kluba v prihodnjem obdobju bom nekaj napisal, čeprav je veliko vprašanje, če bo novoizvoljeni 16-članski odbor utegnil vse zamljivo lepo izpeljati do konca, posebno če bo deležen tako malo podpore članstva, kot je bil dozdajnji. Najprej imamo v načrtu spoznavni večer, na katerem se bomo vsi bolj spoznali, kar je prvi pogoj za uspešno delo. Kot smo se omenili, bomo povečali stike s matično komunjo, zato bomo obiskovali gospodarske organizacije, kjer bomo prisluhnili njihovim načrtom in težavam, na katere naletijo pri proizvodnji. Mi jih jem z vsesmi njegovimi dobrimi in slabimi stranmi. Proučevali bomo splošno družbeno in politično problematiko domačih krajev in prirejali predavanja v tem smislu. Najtesneje bomo sodelovali z novomeškimi srednješolci in vplivali na vse dajalce štipendij, da bodo res vsaj najpotrebnejši in najbolj naderjeni dobili štipendije za študij, ki jih veselijo. Vsi pa se bomo trudili, da bomo dosegli čim boljše študijske uspehe, da bomo na delovnih mestih čimprej koristili, po možnosti v domači komunji ali pa tudi kje v širši domovini.

Načrti so kar lepi in upajmo, da jih bomo ob vsestranskem prizadevanju vseh vsaj v veliki množini tudi realizirali, o čemer bomo seveda tudi poročali. Vsem bralcem Dolenjskega lista pa pošiljamo iz naše skupščine najlepši tovariški pozdravi!

TONE KOTAR

je začela 4. novembra 1898 v Ribnici na Dolenjskem, kjer se je rodil v številni kmečki družini. Usoda mu že v rani mladosti ni bila naklonjena, saj je že s štirimi leti izgubil očeta. Z velikimi materialnimi žrtvami matere je končal gimnazijo v Ljubljani. Medicino je študiral v Gradcu, kjer je bil tudi promoviran za doktorja vsega zdravilstva. Zdravniško službovanje je začel kot ladijski zdravnik. Po dveh letih te službe se je vrnil k domačemu ljudstvu, iz katerega je izšel. Kot zdravnik splošne prakse je služboval v Dobropolju, Skocjanu, Raki pri Krškem, Dol. Toplicah in Zuzemberku, kjer je dočkal

Bo delavska univerza res samo životarila?

Upravnik Delavske univerze v Brežicah, Janez Voljčanšek, ki je pretekli mesec prevzel vodstvo te ustanove, meni, da vsakdanjost preklicuje vse deklaracije o vlogi in pomenu izobraževanja, ker zanj ni moč najti potrebnih sredstev!

O izobraževalnih oblikah, ki jih je pripravila delavska univerza v Brežicah za letošnjo sezono, pripoveduje novi upravnik zavoda tov. Janez Voljčanšek.

»Kateri šole in tečaje ste organizirali in kaj imate še v programu?«
»Na področju družbene vzgoje smo začeli z večerno politično šolo, ki jo letos obiskujejo v glavnem mladi ljudje iz proizvodnje. Slušatelj je 30, vendar niso vsi člani Zveze komunistov.

Program je precej obsežen. Po vaseh prirejamo trenutno predavanja o obrambni vzgoji. Ponazorjena so s filmi. Z obiskom smo ponekod zadovoljni, ponekod pa se zbere zelo malo poslušalcev. Ta predavanja so tudi v delovnih organizacijah. Zelo dobro so bila obiskana v Opekarni, pri kmetijski zadrugi v Brežicah in v Tovarni pohištva. Drugod so za udeležbo slabo poskrbeli. Večerno ekonomsko šolo obiskuje 25 slušatelj, ki so zdaj v IV. semestru. Uspešno poteka tudi knjigovodski tečaj druge stopnje, v katerem je 29 slušatelj.

Z občinskimi sindikalnim svetom se dogovarjamo za organizacijo seminarja za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov. Pričeti nameravamo tudi s seminarjem za disciplinske komisije in seminarjem za komisije, ki odločajo o sprejemanju in odpuščanju delavcev. Pri kmetijski zadrugi v Brežicah bomo organizirali seminar o higiensko tehničnem varstvu. Tovrstne seminarje bomo ponudili tudi ostalim podjetjem. V programu imamo še seminar za upravno-socialno zakonodajo in seminar za komercialiste. Kmetijsko gozdarsko podjetje želi svoje uslužbence izobraževati v strojevni pisarni tečaju. Delavska univerza tem željam ne bo mogla ustreči, ker nima na razpolago pisalnih strojev. Nadalje imamo zbrane tudi prijave za obiskovanje večerne osnovne šole, s katero bi v kratkem lahko pričeli. Sicer pa, kaj bi našteval, ko pa smo se znašli v takih težavah, da ne vem, če bomo

te načrte lahko sploh uresničili.«

»Bi hoteli povedati kaj več o teh težavah?«

»Že tako komaj životarimo, zdaj pa nas je prizadel še ukrep o plačevanju prispevkov za dopolnilno delovno razmerje. Ta znaša 108 odst., doslej pa smo plačevali le avtorski honorar 17,65 odst. od izplačanih honorarjev. Če bo to obveljalo in verjetno bo, ker ni naša republiška zveza DU ne more doseči nobenih olajšav, potem bomo porabili vsa razpoložljiva sredstva za vplačilo sedanjih in zabranih prispevkov.

Janez Voljčanšek, upravnik brežiške Delavske univerze

Podjetja se že tako izmaka in bi zaradi manjših stroškov najraje organizirali izobraževanje v lastni režiji, zdaj pa bo verjetno le še malokdo pripravljen pri delavski univerzi plačati 100 odstotkov večje stroške! Prej sem omenil večerno osnovno šolo. Kako bomo sploh lahko začeli z njo ob takšnih dajatvah? Tudi za druge oblike, ki jih organiziramo za individualne slušatelje, potem ne bo več interesentov.«

»Koliko ste letos prejeli za svojo dejavnost?«

»Milijon dinarjev iz sklada za šolstvo in 100.000 dinarjev iz sklada za prosveto in kulturo. Če bi hoteli uresničiti naloge, kakršne naj bi imela delavska univerza v občini, potem bi se morala ta vsota v prihodnjem letu bistveno povečati. Na plenumu ob-

činskega odbora SZDL so bile o vlogi delavske univerze in izobraževanju odraslih povedane lepe misli, vendar je v praksi zadeva precej drugačna. Sedanji status tej izobraževalni ustanovi ne omogoča dovolj načrtnega in strokovnega dela.«

J. T.

Franjo Stiplovšek: POMENEK (linorez, 1923)

Veliko pismo našim rojakom

Ob novem koledarju SIM za izseljence

Pri Slovenski izseljenski matici v Ljubljani je že izšel IZSELJENSKI KOLENDAR za leto 1965. Zunanjo opremo, ki je že standardna mikavnost izseljenskih koledarjev, krasita tokrat barvni fotografiji Metlike in Velenja. Etnografske slike za mesece so delo akad. slikarja Jožeta Čiuhca, imajo pa še jedrnatno razlago nekaterih etnografskih običajev za posamezne mesece. Vsekakor prijetna in pomembna novost, ki kaže tanek posluh in domiselnost pri urejevanju in opremitvi tega »zbornika« za naše izseljence. Obenem pa je koledar še lepo spričevalo dosežkov naše grafične industrije (tisk in kliseji CP »Gorenjski tisk« Kranj). Ob tej zaslugi pohvali zunanje in notranje podobne koledarja pa gre hkrati vse priznanje vsebinskemu izboru in smotrni ureditvi, tisti notranji ubranosti, »duša« izseljenskega koledarja, ki nemara prav v tem koledarju za leto 1965 še posebno izrazito živi in diha.

Na 240 straneh teksta in fotografij je toliko raznovrstnega gradiva, zanimivega za nas doma in sveda

še bolj za naše rojake po svetu. Naj omenimo le nekaj razprav, ki dajejo koledarju njegov svojski »obraz«. Taki so članki:

Jugoslavija in svet v letu 1964, Svetovna federacija pobratenih mest, Deset let slovenskega pomorstva, Nove turistične pridobitve v Sloveniji, Pesem stare domovine, Istra in Istrani, Jadranska obala in drugi. Sem spadajo tudi štiri velike fotoreportaže v domovini 1964, 20 let SFR Jugoslavije, Po Jugoslaviji, Novo v slovenskih krajih. Če so te razprave in fotografije še posebno zanimive za izseljence, so pa za nas doma pomembni članki iz življenja naših rojakov na tujem in o njihovih obiskih v domačih krajih: Pri naših v Ameriki (Ingolič), Zgodovina slovenske ženske zveze. Ob 30-letnici progresivnih Slovencev Amerike, Tri slovenska društva v Buenos Airesu, Pri naših povratnikih v Zasavju, Tri desetletja in več so jih pričakovale... Tehten prispevek za zgodovino naših izseljencev pa je seznam slovenskega izseljenskega časopisja v letih 1891-1945. To je le nekaj naslovov

bogate vsebine v tem koledarju, ki sta mu za uvod članek urednice Zime Vrščajevе Novoletni pozdrav našim bralcem in govor Aleksandra Rankovića Stara domovina ceni rodoljubje naših izseljencev.

Če smo zgoraj napisali Veliko pismo našim rojakom, je ta naslov vsekakor upravičen. Saj je ta koledar res veliko pismo, pozdrav in naročilo vsem našega rodu, starejšim in mlajšim, ki živijo na tujem. Pismo in pozdrav domovine za leto 1965. In naj navedemo še misel iz uvodne besede urednice koledarja:

»Ni lahka naloga v eni sami drobni knjigi prikazati življenje ljudi in razvoj Jugoslavije in še pose-

bej Slovenije tako različnim bralcem... Rešujemo jo predvsem tako, da objavljamo čimveč slik, ki govore vsem različnim vrstam naših bralcev najbolj zgovorno. Naj koledar, v katerem je opisano nekdanje in sedanje življenje Jugoslavije, hkrati pa tudi naših izseljencev nekdanj in danes, poglobi stike, ki jih gojimo med seboj, čeprav živimo v tako različnih državah! Naj se poglobi naše želje, da bi se srečali v Jugoslaviji, na slovenskih tleh, v stari domovini, v kateri spoznavajo vaši potomci deželo sodobnih tokov naprednega razvoja!«

Da, v uresničevanju te želje je tudi velik pomen in namen izseljenskega koledarja za leto 1965.

BREŽICE: šolam boljše materialno osnovo!

Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti sklicuje za danes razširjeno sejo o samoupravljanju v šolstvu. Za takšno široko obravnavo so se v Brežicah odločili predvsem zaradi tega, da bi se odkrito pogovarjali o vzrokih, ki zavirajo normalen razvoj šolstva. Razprava naj bi dala rešitev za nekatera pereča vprašanja na tem področju družbenih dejavnosti.

Družba nalaga šoli velike naloge in odgovornosti. Za uresničitev namenov o vzgoji in izobraževanju pa je potrebno zagotoviti šoli primerne materialne osnove in omogočiti potrebne prostore, v katerih bodo lahko razvile sodoben način pouka. Šole naj bi se tudi osamosvojile, kar jim novi način upravljanja že zagotavlja. Potrebne bodo spremembe v financiranju šolskih zavodov, tako da bi postal osnova za dodelitev sredstev delovni program. V novih pogojih naj bi se utr-

čila tudi vloga sindikata. Naloga sindikalnih podružnic bo, da bodo skrbele za uveljavljanje samoupravnih organov na šolskih zavodih in vzbujale pri prosvetnih delavcih več zanimanja tudi za druge družbene probleme.

Ura umetniške besede na novomeški osnovni šoli

Na osnovni šoli »Katja Rupena« v Novem mestu je bila 23. novembra ob 12. in 14. uri kulturna prireditev za višje razrede osemletke. V »Uro umetniške besede« je recital član Celjskega gledališča Marjan Dolinar odlomke iz Cankarjevih, Shakespearovih, Wildovih, Askercovih in Daudetovih del. Poslušalci so disciplinirano spremljali izvajanja odličnega recitatorja, Marjan Dolinar bo prihodnji mesec gostoval tudi na učiteljski in gimnaziji.

Od »Dnevnika na Pacifiku« do »Sedmih grešnikov«

Filme gledamo, se ob njih namenjemo, razjestrmo, razšalostimo, kakor pač veli njihova vsebina, interpretirana v vlogah glavnih in epizodnih igralcev. Filme, ki smo jih sprejeli kot dobre, si poskušamo čimdlje spomniti, slabe filme pa čimprej črtamo iz misli. Včasih si želimo, da bi si to in to zgodbo na platno spet ogledali. To omogoči kinoteka, ki od časa do časa pripravi revijo najboljših, prevsem pa starejših svetovnih filmov.

Na reviji filmov jugoslovanske kinoteke od 1. do 7. decembra letos v Kinu »Krkas« v Novem mestu, ki jo je pripravil tukajšnji zavod za kulturno dejavnost, si bomo lahko po vrsti ogledali 7 filmskih mojstrov in 6 ameriških in 1 angleško, od katerih so nekatero nastale pred drugo svetovno vojno in ki še danes polnijo dvorane, kjerkoli jih predvajajo. Tega priznanja pa so detežne le res najboljše stvaritve tako imenovane sedme umetnosti.

Ameriški film »Dnevnik s Pacifika« iz leta 1943, v katerem igra Preston Foster in Lloyd Nolan, je na sporedu 1. decembra. Za njim se vrstijo: 2. decembra — ameriški »Notredamski zvonar« (mlajša verzija filma po istoimenskem romanu Victorja Hugoja iz francosko italijanskega); 3. de-

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojaki!

cembra — angleški »Tretji človek«, s katerim je Orson Welles zaslovel kot režiser in glavni igralec; 4. decembra — ameriški »Gigantska deklica«; 5. decembra — ameriški »Zbogom gospod Chips«; 6. decembra — ameriški »Prigode Cisco Kidas« iz leta 1939 (igralca: Caesar Romero in Marjorie Weaver) in 7. decembra — ameriški »Sedem grešnikov«.

Predstave bodo vsak dan ob 17. in 19. uri; v nedeljo 6. decembra, ko bodo na sporedu »Prigode Cisco Kidas«, pa bodo predstave ob 10., 15., 17. in 19. uri. Gena vstopnica na ogled posameznih predstav ne bo sprejemljiva. Znan izen popust bo pri vstopnici za ogled vseh filmov. Stalne vstopnice bodo veljale za I. red sedežev 700 dinarjev, za II. red 500 in za III. red 350. Vstopnice bodo v predprodaji pri blagajni kina v času rednih predstav od 27. do 30. novembra. Vsekakor velja izkoristiti ugodnost in si vse filme zapovrstjo ogledati!

Prisrčno voščilo

Dolenjska fanta, ki služi vojaški rok v Leskovcu, prisrčno pozdravlja prebivalce novomeške občine za dan republike, prav tako pa velja pozdravi vsem domačim, prijateljem in znancom. Tone Fabjančič iz Radovlje in Rudi Kirar s Bučke.

Pridobitev Suhorja nad Metliko: novi prosvetni dom, bodoče kulturno žarišče tega predela metliške občine

Marijanu Novaku v spomin

Lepo spomladansko jutro. Življenje v mestu se poraja kot v nešteto drugih dneh. Le v sivino zavita mora okupacije in težki, s krvjo prepojeni škornji tretjega rajsa niso to pot obetali nič dobrega.

Na srbskem pokopališču v Pančevu so bujno cveteli rdeči kostanj. Vkljub vsej svoji razbohoteni lepoti pa to jutro niso imeli občudovalcev. Pač! Kolona do smrti izmučenih je to jutro ob močni, do zob oboroženi straži nemo, a ponosno korakala proti pokopališču, smrti nasproti. Štirideset jih je bilo, štirideset učiteljskih in ostalih dijakov ter njihovih profesorjev. Štirideset mladih življenj prvih množičnih žrtve okupatorja in domačih izdajalcev. Leti so z zadnjimi pogledi boja-

li komaj prebujajočo se naravo in prelepo kostanjevo cvetje, kot bi hoteli z enim samim pogledom objeti vse, za kar bodo vsak čas za vedno prikršani.

Kolona se je razdelila na dvoje, del proti kostanjevim debelom, del proti pokopališču, del proti kostanju. Še ostro brezdušno povelje — in štirideset mladih življenj je zadnjikrat poljubilo svojo domovino. Nikogar ni bilo, ki bi jim lajal zadnje trenutke. Le rdeči kostanji so zadržali pod težo onemele mladosti. Globoko so sklonili svoje veje in s cvetjem svoje pomladi zadnjikrat pospravili ugasi cvet mladosti.

Tudi ti, Marijan, si bil med njimi. Mlad, komaj 18 pomladi si imel za sabo, in še si

moral darovati svoji novi domovini vse, kar si imel, svoje življenje. Brezdušnost povampirjenega nacizma ni imela meja. Izbrala je najboljši med najboljšimi in si tako izbrala za svojo žrtv tudi tebe. Istrgala te je iz toplega objema tvojih staršev in v njih srcu zapustila nikdar pomirjene bolečine, izgubo najdražjega in nadse ljubljenega sina edinca, nam, tvojim prijateljem, resničnega tovariša, domovini pa neustrašnega in mnogo obetajočega mladinca skojevca.

Res, huda je bolečina, ki je nastala s tvojo smrtjo v srcu tvojih najdražjih in v nas, ki smo te poznali. Toda prepričani smo, da, četudi mrtev, nenehno šepetesh pesnikove besede: »Ne joči, mama! Za

kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.« V cvetu svoje mladosti si spoznal resnico in ji ostal zvest do zadnjega diha svojega življenja. Ta resnica pa je obrodila slove en sad!

Mirno počivaj, Marijan, na domačem pokopališču! V nas, tvojih prijateljih in znanjih iz mladosti, pa bo vedno blestel nepozabni lik pravega tovariša in mladinca, kakršen si bil ti.

Tvoji sošolci in prijatelji iz zgodnje mladosti

Z nenehno bolečino v srcu in ob spominu na nepozabne trenutke iz t. 1941 obveščava prijatelje in znance da sva našinega sina Marijan prepejla v njegov rojstni kraj in mu pripravila skromen domek na smišelskem pokopališču. Naj mu bo lahka domača zemlja!

Fanci in Henrik Novak Stopiče

ŠESTSTO LET METLIKE

Kot bo Novo mesto drugo leto z mnogimi kulturnimi in gospodarskimi manifestacijami praznovalo 600-letnico ustanovitve mesta, se tudi belokranjska Metlika pripravlja, da bo leta 1965 praznovala 600-letnico svojega obstoja. Med listinami metliškega mestnega arhiva je namreč ohranjena tudi listina goriško-tiroškega grofa Albrehta z dne 29. aprila 1365, izdana v Novem trgu pri Metliki, s katero jim ta potrjuje listino svojega prednika grofa Henrika, po kateri naj imajo metliški meščani pravice, kot so jih bili od avstrijskih in koroških knezov prejeli kostanjeviški meščani.

Iz te listine, stare 600 let, je torej razvidno, da je Metlika sama še starejša, vendar pa sta na žalost prva listina in morda tudi kasnejša ki govorita o Metliki kot mestu, izgubljeni. Mogoče sta bili uresničeni v enem številnih turških napadov, lahko sta izginiti v kakem požaru ali kako drugače.

Metlika sama je v dolgih stoletjih doživela mnogo vzponov pa tudi padcev. Že v 12. stoletju, ko se je prvotna naselbina še goetila ob potoku Metličici, je bila mestni svet pa obrtniške cehe, korporacije in društva. V Metliki je bila osnovana prva požarna brigada na Slovenskem, prvo kranjsko svilno dru-

Metlika v zadnjem soncu v letošnji vse preveč mokri, deževni jeseni...

la Metlika sedež Slovenske ali Metliške marke, kasneje je imela svojega deželnega glavarja, pravico do devetih sejmov, krmnega sodstva itd. Bila je branik pred Turki, čeprav dostikrat porušen in požgan, bila je za reformacije svobodno knjižno tržišče in vezni člen med slovenskimi in hrvaškimi protestanti, imela je mestnega sodnika, notranji in zuna-

»NE NAJDEM BESED«

17. novembra letos, bilo je na semanju dan, je Anica Molek iz Metlike našla pred metliškim hotelom majhno žensko denarnico, polno tisočakov. Ko je v osebnih izkaznici našla podatke o lastnici, je o najdbi takoj obvestila postajo Ljudske milice. Olga Kvas iz Crnomolja, ki je denarnico s 85 tisočaki izgubila, je s pomočjo prijateljice vsa zbegana iskala izgubljeno denar ves popoldan povsod, koder je dopoldne hodila. Končno je njeno prijateljico korak zanesel tudi v hotel, kjer je bila ta čas Molekova. Hitro je obvestila Kvasovo, da je denar najden in ta je prihitela ponj. Ko ji je Molekova izročila denarnico, je Kvasova dejala: »Nikoli vas ne bom pozabil! Ne najdem besed za zahvaloto Anica Molek iz Metlike zasluži za svojo poštenost javno pohalo!«

Regina Fir

stvo, prva dolenjska posojilnica, mesto je imelo prvo čitalnico na Dolenskem in prvo godbo in delavsko društvo in prvega belokranjskega Sokola.

In pri vseh teh prevenstvih je v teh stoletjih šestnajstkrat okusila Turke, potem pa še martoze in hajduke pa Italijane, Nemce, ustaše in vlasovce v zadnji vojni. In občutila je požare in kugo in druge bolezni, tlačanstvo, gospodarske krize in izseljevanje.

Gospodarske krize! Teh pa ni bilo malo! Naj se spomnimo samo tistih ob zamiranju fevdalnega reda

Janez Pickar iz Ribnice na Dol, je eden izmed najboljših lovcov tamkajšnje družine. Lani je odstrelil velikega divjega prašiča, letos pa jelena. Na sliki: zadovoljni Janez ob jelenu, ki ga je ustrelil ob letošnjem prvem snegu (Foto: Drago Mohar, fotoatelj, Ribnica)

je mesto dobilo prvo industrijsko podjetje BETI, ki se mu je dve leti nato pridružila predilnica tovarne NOVOTEKS, leta 1960 pa Invalidski zavod, kasnejši KOMET. Danes je samo v teh treh industrijskih centrih zaposlenih 850 oseb, kar je vsekakor lep napredek, če pomislimo na leto 1953. Temu primerno se razvijajo tudi trgovina, gostinstvo, komunala in turistična dejavnost, šolstvo, kultura. Danes šteje Metlika blizu 1700 prebivalcev; s pritegnitvijo nove delovne sile in gradnjo novih stanovanj pa bo v prihodnjih letih število prebivalstva stalno narasčalo.

Z novo asfaltirano cesto, ki je in še bo preko Crnomolja in Vinice pa tudi preko Karlovca in Plitvice povežala Slovenjo z morjem, je tudi Metlika udeležena kot važen člen predhodnega in stalnega turizma. Kolpa, vinske gorice, naravne lepote, zgodovinske in folklorne znamenitosti, vse to odpira tudi temu delu Bele krajine nove perspektive in možnosti. Na vseh prebivalcih pa je, da te možnosti tudi izkoristijo, da dvignejo blagostanje mesta in okolice in Belo krajino še bolj odprejo domačemu in tujemu svetu.

Pozdrav iz Zemuna
Redni bralci domačega lista, ki so pri vojakih v Zemunu, iskreno voščijo vsem naročnikom in bralcem Dolenjskega lista za 29. november, ob tej priložnosti pa pošiljajo tudi domačim in vsem znanim prisrčne pozdrave: Stane Hlebec, Vilj Hrastelj in Maks Korelec.

Pomoč poplavljenecem

Zbiralna akcija za poplavljenca se je v minulem tednu lepo odvijala. Na posebnem računu so se v tem tednu do torka opoldne zbrali prispevki: Keramika, Novo mesto — 7.000 din; Zdravstveni dom Novo mesto — 50.000 din; sindikat Zdravstvenega doma Novo mesto — 25.300 din; Podmladek Rdečega križa na osnovni soli Laze — 3.933 din; sindikat uslužbenec Občinske skupščine Novo mesto — 96.700 din; kolektiv otroškega vrta Kandija — 14.000 din; sindikalna podružnica terenskega obrata Cestnega podjetja Novo mesto — 24.600 din; kolektiv Službe družbenega knjigovodstva, podružnica Novo mesto — 70.000 din; sindikat podjetja Elektro Novo mesto — 37.150 din; sindikat centralnih obratov podjetja SGP Plonir Novo mesto — 51.210 din; sindikalna podružnica Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje — 28.2000 din.

Slavka Janežič je v KO Rdečega križa Skoejan zbrala 5.000 din; Janez Poreber pa je v 7.c. razredu Osnovne šole Novo mesto zbral 700 din. Mimo tega je bilo doslej zbranih oblačil v vrednosti 38.600 din. Vseh denarnih prispevkov se je nabralo 1.122.907 din, neupštejva milijon dinarjev, ki jih je objubil Novoteks.

V Metliki so dekleta in fantje v narodnih nošah postavili pred trak, ki je zapiral vstop na novi bel ceste, mizo, obloženo z domačimi dobrotami ter pripenjali gostom nagelne. Odsek od Metlike do Crnomolja je širok z robniki vrt 8 metrov in dopušča hitrost 80 km na uro. Delavci Cestnega podjetja iz Novega mesta so med gradnjo prekopali 83.000 m³ zemlje, vgradili 55.000 m³ gramoza ter položili 87.500 m³ asfalta. V gradnji so sodelovale tudi mladinske brigade — 1 ljubljanska in 3 belokranjske, ki so opravile 35.000 delovnih ur. Ob otvoritvi je praznovala vsa Bela krajina v trdnem prepričanju, da bo sledila enaka slavnost prihodnjemu letu na Vinici, ki bo izročen prometu še zadnji odsek: od Crnomolja do Vinice.

Zmanjšana dolga skupnosti do partizanske Bele krajine

(Nadaljevanje s 1. str.)
dustrije ter kmetijstva, se posebej pa za razvoj turizma. Od ljudi, ki živijo na tem področju, je v marsičem odvisno, kako bodo znali tako velike možnosti izkoristiti. V nadaljevanju izjave je tov. Kresce povedal tudi to, da lahko doslej modernizirani del te ceste smatramo tudi kot izpolnitev tistih obljub, ki smo jih partizanski Beli krajini dali že med revolucijo ter

met proti Primorski in bo ustvarila novo povezavo med avtomobilsko cesto z železno cesto Reka — Zagreb. S tem bo belokranjska magistrala postala ne le cesta področnega in slovenskega, pač pa jugoslovanskega pomena. Bela krajina lahko torej, kot vse kaže, kljub znanim težavam s sredstvi zadržno upa, da bo prihodnje leto moderniziranih še preostalih 17 km ceste do Vinice.

Edini od Karlovca do Novega mesta

»Takole srednja stvar je! V glavnem krparilata so je narajal čevljar Anton Doljar iz Metlike, ko smo ga vprašali, kako kaj posej. Pravi, da je edini zasebni čevljar od Karlovca do Novega mesta. Dela sam, brez vajencev in pomočnikov.

»Pred vojno,« pravi, »je bilo tu 24 čevljarjev, pa tudi gostinj je bilo dosti. Zda pa je šlo vse v tovarne, čeprav

se da nekako živeti, zdej, ko nas z davki več inko ne priiskajo...« Dela tudi med pogovorom ni dal iz rok.

»Saj bi tudi jaz šel v industrijo,« nadaljuje, »pa je predalec do Novega mesta. Po svetu pa ne grem, saj sem bil dovolj s partizani — po Domoljci, Srbiji in Bosni in sploh povsod. Pri Ljubljani sem bil ranjen, pa ni bilo preveč hudo...«

Dela ima čevljar Doljar dovolj. Največ je menda popravil ženskih čevljev, posebno pa, zdej pa reče, »vse je težja obutev, ko zima zuga čez breg.

Skoraj 100 metrov v žrelo Radešce

V nedeljo, 22. novembra, je šestčlanska ekipa jamarjev iz Novega mesta prodrla 95 metrov globoko v žrelo nad izviro Radešce pri Podturnu. Ker niso imeli lestev, se niso mogli spuštiti do dna. Navzile temu so bili zelo zadovoljni, saj je ta spust najgloblji v njihovem dvoletnem raziskovanju po kraških jamah Dolenske. Pred vhomod so soglasno sklenili, da pohite domov v klub in čimprej naredijo lestev za prihodnji spust do konca, kjer jih morda čaka voda Radešce, ki dela vsem prizadetim velike skrbi s svojo umazanijo.

— To je tisti fortissimo, o katerem sem ti pravil!

SMEH STOLETIJ

Ko so ga obtožili protidržavnega delovanja in mu povedali, da ga je trideset porotnikov obsodilo na smrt, je Sokrat dejal:

»Porotnike pa je obsodila na smrt narava.«

V zrelejših letih je Alcibiad kupil lepega psa, za katerega je plačal sorazmerno visok znesek. Ko je pripeljal zival domov, ji je takoj odrezal rep. Prijatelji so mu to očitali in povedali, da povsod govori o tem odrezanem repu.

»Dobro,« je menil Alcibiad, »dokler govori o repu mojega psa, pustijo mene pri miru.«

Sokratovemu učencu in poznejšemu učitelju filozofije Antistenu iz Aten je hotel nekdo napraviti veselje in mu rekel:

»Ljudje te zelo hvalijo.«

»Kaj pa sem storil neumnega, da me hvalijo?« se je prestrašil filozof.

V razgovoru o vojni je nekdo dejal:

»Vojna bo reževe povsem uničila.«

»Kje nekje!« je pripomnil Antisten, »rodila bo še mnogo novih.«

Tudi filozof Aristip iz Cirene je bil Sokratov učenec. Neki človek se mu je pohvalil, da knjige kar požira.

»Niso bolj zdravi tisti, ki več požirajo, temveč tisti, ki bolje prebavljajo,« mu je pojasnil Aristip.

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

TATOVU UKRADEJO TEDENSKO PROIZVODNJO

Na konferenci o varnosti avtomobilov v Londonu so objavili presenetljivo vest za avtomobiliste. Zvedelo se je, da samo v Londonu ukradejo vsako leto 35.000 avtomobilov, kolikor znaša tedenska proizvodnja celotne britanske avtomobilske industrije.

Strokovnjaki so pazljivo klasificirali krajo avtomobilov in jih razporedili v glavnem v tri kategorije.

Tatovi kradejo avtomobile zaradi stvari, ki so v vožnju, zato, da bi lahko s pomočjo avtomobila nekdo storil kak zločin in končno kradejo zaradi zabave.

Velikemu številu kraj v Angliji bi se lahko izognili, če bi imeli britanski avtomobilni lastniki posebne ključavnice. Toda Angleži, narod, ki tako zelo ceni denar in zasebno last, so glede števila avto-

mobila, ki imajo na volanu varnostne ključavnice, med zadnjimi v Evropi.

Vedno več evropskih in japonskih avtomobilov

Številke, ki pojasnjujejo uvoz tujih avtomobilov v ZDA v prvih šestih mesecih letošnjega leta, potrjujejo to, kar je bilo že jasno opaziti v lanskem letu, da se namreč ameriški kupci vedno bolj zanimajo za evropska vozila. Tako so na primer v prvi polovici letošnjega leta Američani uvozili 173.397 avtomobilov iz ZDA, kar je za 30.000 več kot v prvih šestih mesecih lanskega leta). 41.724 iz Velike Britanije (35.018), 24.922 iz Francije (15.408), 6.442 iz Italije (6.391). Tudi japonski avtomobil vzbujajo sedaj v ZDA vedno več zanimanja;

Kaznovan zaradi trgovine s Kitajsko

Ameriškega trgovca z umetninami Granta Hittona, ki je bil nekdo mormonski misionar, so posebno kaznovali za 18 mesecev zapora in s kazni 3000 dolarjev, ker je kršil zakon o prepovedi trgovine s soprobnimi državami. Za 30.000 dolarjev je namreč kupil razne umetniške predmete, uvožene iz Kitajske. Po izreku obsodbe je sodnik dejal, da Hittona ni kaznoval z zaporom zato, ker je upošteval dejstvo, da ima družino.

NAJLEPŠI AVTO NA SVETU

Osebnih avtomobilov italijanske produkcije ferrari so prva gran turismo je najlepši avtomobil na svetu. Do tega zaključka je prišla večja avtomobilskih strokovnjakov iz sedmi držav. To je rezultat ankete, ki je izvedel zahodno-nemški tednik »Revue z vprašanji: »Kateri avtomobil je danes najboljši na svetu?«

Za ferrari 250 GT so glasovali štirje zahodnonemski, trije ameriški in dva angleška novinarja, nadejala se na novinar iz Švedske, Švice in Italije. Ferrari pa so GT jih je navdušil s svojo enostavno, toda elegantno linijo, bogato opremljeno ter izredno razglašeno.

Mali orlasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

Še več stika z zaposlenimi!

Pred občnimi zbori sindikalnih podružnic v brežiški občini

Zadnja seja Občinskega sindikalnega sveta v Brežicah je bila posvečena organizacijsko kadrovskim problemom, razpravi o pripravah na občne zbornice sindikalnih podružnic in razpravi o programu dela.

Mimo izpopolnitve organizacijskih oblik in razbremenitve nekaterih kadrov je naloga sindikalnega sveta in občinskega odbora, da organizira vse delavce v sindikalne podružnice, tudi tam, kjer tega še niso naredili. To je problem predvsem pri podjetjih s sedežem izven občine. Treba je posvetiti več skrbi zaposlenim pri zasebnih obrtnikih, saj jih je na področju občine blizu 350. Ne sme nam biti vseeno, kakšne osebne dohodke imajo, koliko časa delajo in

sploh kako je zanje poskrbljeno.

Posebno mesto zasluži razprava o organizacijski obliki sindikalnih podružnic na šolah. Današnji plenem o šolstvu bo najbrž tudi o tem konkretno sklepal.

4011 članov sindikata je sedaj vključenih v 60 sindikalnih podružnic v občini. Včlanjenih ni približno 1080

zaposlenih pri zasebnikih in v vojaških ustanovah.

V razpravi o bodoči kadrovske sestavi novih vodstev je treba upoštevati, da je v sedanjih vodstvih malo mladine. Čeprav imamo med članstvom 12,8 odstotka mladih ljudi, so v vodstvih zastopani samo s 6,5 odstotka.

Za uspešnejše delo bo treba namesto dosedanjih stal-

nih organizirati občasne komisije, ki bodo lahko mnogo kvalitetneje in predvsem strokovno obdelale določene probleme.

Sindikalne podružnice naj decembra organizirajo razgovore z zaposlenimi po oddelkih, obratih in ekonomskih enotah, da bodo izbrali probleme, ki najbolj težijo zaposlene. Tako bodo tudi občni zbori lahko imeli bolj delovni značaj in ne samo manifestativnega, kot je bila doslej navada.

Da bi delo s pripravami na občne zbornice kar najbolj steklo, bomo v prvih dneh decembra sklicali sestanek predsednikov sindikalnih podružnic. Pred zbori pa je treba urediti tudi še nekatere stvari v podružnicah: ureditev evidenc članstva, članskih knjižic, finančnega poslovanja in drugo, da bomo lahko stopili pred ljudi in položili račun o delu v preteklem letu.

IVAN ŽIVIC

Drobiž iz Dobove

V Dobovi bodo letos porabili za posipavanje krajevnih cest in poti 600 tisoč dinarjev. Odborniki krajevnega odbora so odredili za vas Gaberje 200 tisoč dinarjev, za Sela prav tako 200 tisoč dinarjev, za Rigonce 100 tisoč dinarjev in za Mali obrei 70 tisoč dinarjev. Ostanek je namenjen za pušenje cest pozimi. Občinska skupščina je prispevala za urejanje cest 300 tisoč dinarjev. Krajevni urad daje za komunalne potrebe precejšen delež sam, ker gospodari s brodom na Mostecu in upravlja pokopališče.

Med nalogami, ki jih namestnik v Dobovi izpolnjuje v tem mesecu, je tudi ureditev javne razsvetljave. Predračun zanjo znaša milijon 800 tisoč dinarjev. To je velik izdatek in ga krajevni odbor ne more pokriti. Na pomoč so prišlo občinske podjetje. Obrtno kovinsko podjetje bo zastonj napravilo tri kovinske drogove, podjetje za popravilne vozje je prispevalo 250 tisoč dinarjev v denarju in je prav tako napravilo tri drogove, livarna pa je prispevala gotovino za eno kompletno luč. S skupnimi prizadevanji so torej Dobovčani uredili načrte za javno razsvetlavo, ki si jo še dolgo želijo.

Prebivalci Dobove bi imeli radi tudi javno tehtnico, vendar jim krajevni odbor ne more ustrediti. Za to nima dovolj finančnih sredstev. Za pomoč so zaprosili občinsko skupščino in upajo, da bodo dobili ugoden odgovor. Ljudje kupujejo premog vsako leto kar tako na čez, brez tehtanja. Razumljivo je, da niso zadovoljni in da se upravičeno pritožujejo.

V dobovskem okolju veliko razpravljajo o ustanovitvi krajevnih skupnosti. Radi bi jo imeli širše, ker si od nje marsikaj obetajo. Odborniki krajevnega odbora menijo, da bi ji morali prepuščati gospodarjenje s gramoznicami, ki jo trenutno izkorišča brežiško komunalno podjetje. Sodijo, da to ni pravilno, ker to podjetje ne skrbi za komunalna dela na območju Dobove. Če bi gramoznico upravljala krajevena skupnost, potem bi prevzela tudi dolžnost pri urejanju kraja. Vsa nujna dela bi bila lahko opravljena sproti!

22. novembra so nastopili pri nas igralci prosvetnega društva »Bračo Milavc« iz Brežic s igro Filumena Marturano. Z res lepo

Čestitka za 29. november

Dolenjski fantje, ki služijo vojaški rok v Volčah pri Tolminu, čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik republike. Pozdravljajo tudi svoje starše, fante in dekleta ter ostale znance. Ivan Volčanšek iz Volčjega, Franc Molan iz Silovca, Anton Blatnik iz Višejca, Stanko Šinkovec iz Semiča, Stane Ramovš iz Hrasta in Jože Beber iz Dragovanje vasi pri Crnomlju.

Novo v Brežicah

Obiskovalci brežiškega kina si bodo med prazničnimi dnevi lahko ogledali slovenski film »Ne joči, Peter«. To filmsko delo obravnava partizansko tematiko in kritička ga je sprejela s pohvalo. Dve predstavi sta na sporedu že 27. novembra, tri pa na praznik 29. novembra. Vsi tisti, ki še niso videli odličnega filma »Kozar«, lahko obiščejo matinejo v nedeljo dopoldne. V ponedeljek bodo v Brežicah predvajali dokumentarni film iz španske revolucije s naslovom »Umreti v Madridu«.

Do dneva republike bo v Brežicah dokončana stanovanjska hiša, ki jo gradi Splošna bolnišnica v Brežicah za svoje uslužbence. V njej bo dobilo stanovanje deset družin in dve samski uslužbenki. Za praznike so bodo selile v nova stanovanja tudi družine pripadnikov JLA. V novi stolpnici je namenjenih za 30 stanovanj.

V soboto se v prodajalni Mestne pekarnice predal rekordno množino kruha. V Brežicah je bil sejem in zaradi tega je prišlo v

mešto veliko ljudi iz okolice. Trgovina s kruhom je bila polna kupcev vse do 12. ure. Prodajalica je povedala, da so ljudje pokupili okrog 500 kilogramov kruha. Proti je ob sobotah vedno velik in peki začnejo delati že ob treh jutraj. Normalno prodajo po 180 kilogramov črnega kruha in 120 kilogramov belega kruha. Približno toliko ga prodajo tudi zasebna prodajalna pri Silivniku.

Na trgu je bila v soboto velika izbira sadja in solate. Jajca so bila po 55 dinarjev, kmetijska zadruga pa jih je prodajala po 36 dinarjev. Ta jajca so prišla iz uvoza. Mleko so prodajali po 70 dinarjev liter. Takična je v zadnjem tednu tudi cena v mlekarini. Podražilo se je torej za 10 dinarjev. Ostale cene: endivija 120 do 150 din kilogram, radis 120 dinarjev kilogram, jabolka 100, hruške 80 do 100 dinarjev, kisló zelje in kislá repa 100 dinarjev in celi orehi 300 dinarjev kilogram. Merica sira in smetane je bila kot običajno po 80 dinarjev.

BREŽIŠKE VESTI

V počastitev dneva republike bo v soboto, 28. novembra zvečer v prosvetnem domu proslava. Nastopali bodo pionirji, mladinci, pionirski in mladinski pevski zbor, harmonikarji, folklorne skupine ter orkester. Svoje padih borec, ki bodo na proslavi, bodo pionirji obdarili z izdelki, ki so jih naredili pri tehničnem pouku.

K. P.

Brežice: na sejmu nič posebnega

Sobotni prašičji sejem v Brežicah ni bil posebno dobro obiskan, saj je bilo na prodaj le 1000 manjših in 300 večjih pujskov. Manjši so veljali največ do 400 din kilogram žive teže, pri večjih pa se je gibala cena med 350 in 370 dinarji. Prodanih je bilo 1150 prašičkov.

Največ nesreč zaradi slabe organizacije dela

V sevniški občini v zaskrbljenostjo ugotavljajo, da imajo podjetja premalo posluha za higiensko tehnično varstvo. To dokazuje veliko število nesreč take vrste, ki se ob upoštevanju varstvenih predpisov ne bi smele pripetiti. Delovne organizacije se vse preveč obotavljajo, kadar je treba izsolati strokovnjaka za HTV službo. Žal jim je izdatkov za šolanje, pri tem pa pozabljajo, da je to za podjetje in za družbo je dobro naložen prihranek. Služba higiensko tehničnega varstva je najbolj organizirana v Kopitarni. To podjetje je tudi edino, ki je poslalo varnostnega tehnika v Šolo za varnostne inženirje v Kranju.

V obdobju od januarja do oktobra letos so v občini zabeležili že 195 nesreč pri delu. Od tega je nastalo kar 34 poškodb zaradi nesmotrnega načina dela, 21 zaradi premajhnih izkušenj in 20 zaradi slabe poučenosti o varnosti, naglice in nediscipliniranosti. Med poglavitnimi vzroki je torej slaba organizacija dela in nezadostna

usposobljenost delavcev na delovnem mestu. Največ delavcev se je poškodovalo pri raznih delovnih strojih (36). Sledijo nesreče na javnih cestah, razni padci in poškodbe oči. Od 195 ponesrečenec je bilo 172 moških in 23 žensk. Število nesreč pri nekaterih podjetjih močno narasča, v splošnem pa v občini ni porasta niti težnje po upadanju.

Tudi delovni pogoji niso najboljše, kar prav tako vpliva na delovni potek in počutje delavcev. Meritve ekoloških pogojev dela so bile opravljene v vseh podjetjih

in delovne organizacije so dobile ob tej priložnosti ustrezne nasvete. Zanimiva je ugotovitev, da celo tam, kjer so tovarne nove, izmerjene vrednosti ne zadoščajo predpisanim normam. To velja zlasti za umetno razsvetlavo

Seminarji za upravljavce v Sevnici

Občinski sindikalni svet pripravlja skupno z delavsko univerzo v Sevnici seminar za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov. Na zadnjem sestanku predsedstva ObSS je bil sprejet tudi sklep o sistematičnem izobraževanju upravljavcev. Vsak član kolektiva, ki v samoupravnih organih zastopa interese podjetja, naj bi sčasoma osvojil kar največ znanja za uspešno odločanje. Skozi različne oblike šole za upravljavce naj bi šli tudi tisti, ki za sedaj še ne sodelujejo v organih upravljalca, a bodo prej ali slej prišli na vrsto. Sindikalne podružnice že sprejemajo predloge za prvi seminar in se bodo te dni odločile, če naj bo seminar med delovnim časom ali v večernih urah.

in ropot. Podatki za ventilacijo in mikroklimo so boljše. Za odpravo teh pomanjkivosti bi bila potrebna velika finančna sredstva, ponekod pa jih tudi ni mogoče odpraviti. Delovne organizacije bodo morale vložiti še mnogo truda in denarja, če bodo hotele izboljšati delovne pogoje v svojih obratih. Marsikatero podjetje se bo moralo odločiti za zaposlitev strokovnjaka za higiensko tehnično zaščito, ker brez dobre varstvene službe ne bo moglo napredovati.

Otvoritev vodovoda v Radežu

V gorskem naselju Radež je po dvoletni gradnji za letošnji občinski praznik pritekla po ceveh voda. Gradnja vodovoda je organiziral odbor Rdečega križa v Loki, ki je poskrbel za načrte in zbral denarna sredstva v znesku 100.000 dinarjev. Na vodovod so se do sedaj priključili trije posestniki, spomladi pa se bo še eden. Ljudje so zelo zadovoljni, ko so prišli do zdrave pitne vode, ki ima tudi močan pritisk.

Sk.

SEVNICA: v sindikatih naj sodelujejo tudi strokovnjaki

Sindikalne podružnice delovnih organizacij v občini Sevnica se pripravljajo na občne zbornice. Letos so se odločili, da bodo sklicali občne zbornice najprej v vseh ekonomskih enotah. Tam bodo izvolili delegate za občni zbor sindikalne organizacije v podjetju. Ob takšnem načinu bodo lahko prišli do besede vsi člani kolektiva. Njihove kritične misli in želje bodo nato delegati prenesli na konferenco celotne podružnice. Osnova za razpravo naj bi bile tokrat ana-

lize strokovnih služb v podjetjih. Iz tega sledi, da bodo obravnave na sindikalnih zbornicah zelo konkretne. Podružnice se bodo oireste dosedanega manifestativnega značaja dela in se usmerile na aktualne probleme gospodarjenja v podjetjih, na organizacijo proizvodnega procesa, utrjevanje organov samoupravljanja, urejanje notranjih odnosov in organizacijo kadrovske socialne službe.

V vodstva sindikalnih organizacij bodo predlagali ljudi, ki bodo sposobni reševati odgovorne naloge, kakršne čakajo sindikate v prihodnjem obdobju. Težili bodo za tem, da bi vnesli v delo sindikatov več strokovnosti.

KONFERENCE SO USPELE

Krajevne konference Socialistične zveze v občini Sevnica so mimo in splošna ocena je zelo ugodna. K temu je pripomogla predvsem temeljita priprava. Vse konference so bile dobro obiskane in udeleženci so živahno posegali v razprave. Krajevni odbori so kritično pregledali uspehe in neuspehe dosedanjega dela, občani pa so dodali še svoje pripombe. Našteli so tudi vrsto kritičnih mnenj zaradi neizpolnenih obljub občinske skupščine pri urejanju raznih komunalnih problemov.

Težave vrta v Sevnici

Učilnico otroškega vrta, ki je bila v spodnjih prostorih sindikalnega doma JUGOTANINA, je poplavila rečica Sevnica. Parketna tla so bila uničena in komaj, da so opremo pravčasno umaknili na varno. Sedaj imajo časni pouk v Taborniškem domu, ki pa je precej od rok in nima parketnega poda. Tudi prostor je tam za 30 otrok premajhen.

S. SKOCIR

Tudi pionirji z osnovne šole II. v Brežicah so za pomoč poplavlencem organizirali akcijo. Nabirali so staro železo, papir in steklenice. Posamezni razredi in učenci so kar tekmovali med seboj, kdo bo zbral več za male tovariše, ki jih je poplava najbolj prizadela. Za 1504 kilograme papirja, 140 kilogramov pločevine, 80 kilogramov železa in 176 steklenic so izkupili 30.000 dinarjev, lep prispevek za prizadete součence

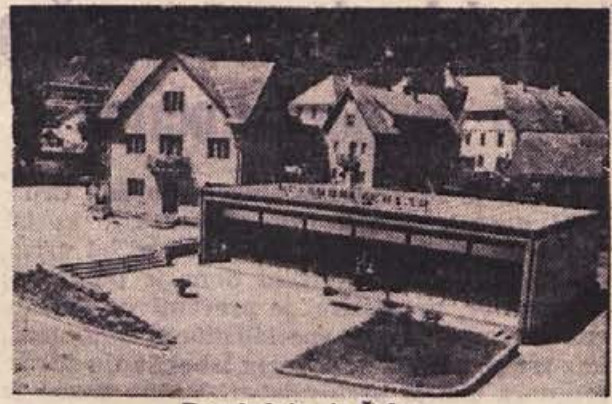
V soboto na seji občinske skupščine v Brežicah

V soboto, 28. novembra, bo v Brežicah seja občinske skupščine. Svet za zdravstvo, svet za socialno varstvo, svet za delo in svet za prosveto in kulturo bodo za to sejo pripravili poročila o svojem delu. Na dnevnem redu je še sprejem odloka o voznih olajšavah za šolsko mladino, ki se prevaža v šolo z avtobusom. Skupščina bo dopolnila tudi odlok o družbeni pomoči neposkrbljenim v ob-

čini, sprejela bo odlok o določitvi varstvenega pasu za zavarovanje vodnih virov brežiškega vodovoda v Brežini in odlok o določitvi vodnih zemljišč v občini.

Naštetim odlokom se bosta pridružila še odlok o priznavanju olajšav samoplačnikom pri zdravstvenih storitvah in odlok o pavšalnem plačevanju službe za osemenjevanje goved.

KOČEVJE: vso ponuje no zemljo vzeti

Razglednica iz Čabra

Kmetijstvo, ostareli kmetje in zemlja, ki je ne morejo več obdelovati — to je bilo že večkrat predmet razprav na sejah skupščine, sveta za kmetijstvo in gozdarstvo in drugih organov. Tako je bilo kmetijstvo tudi na zadnji seji 17. novembra osrednja točka dnevnega reda, razprava pa se je odvila ob poročilu o karti interesantnih zemljišč za družbeno proizvodnjo. Pri tem gre, kakor smo pisali že zadnjič, za zajetje vseh tistih zasebnih površin, ki so primerne za družbeno proizvodnjo,

tudi večina primerov borcev — kmetov in da skrb za preživetje ni le stvar obeh kmetijskih organizacij, pač pa vse družbe! Ze prihodnje leto bodo kmetje v četrtem in deloma tudi tretjem proizvodnem okolju občutili izdatne davčne olajšave, saj bodo verjetno oproščeni plačevanja davkov. Kljub temu problem ostarelih ljudi ostane, ostane zemlja, ki je ne bodo mogli obdelovati in jo bodo ponujali družbi za preživetje. Prav zaradi akutnosti problema so menili, da bi morali že na eni prihodnji seji obravnavati in sprejeti odlok o preživitinskem

varstvu, ki so ga pred meseci zavrnili. Pri vsem je najpomembnejše in najtežje rešljivo vprašanje sredstev za preživetje. Odborniki so menili, da v nobenem primeru ne bo moč odkloniti ponujene zemlje, pa če je »interesantna« ali ne. Lojze Ješelnik je menil, da bi marsikateri problem lahko rešili z večjo, bolj naravno kooperacijo, vendar pa se kooperacija doslej odvija vse preveč le pri odkupu. Inž. Šaubah je poudaril, da bo zemlja po dosedanjih izračunih zelo drago in pošteno plačana, kljub vsemu pa bodo preživitinske res minimal-

ne. Če je akcija socialnega značaja, in to je, niso preživitinske in odkup zemlje na »neinteresantnih« področjih le skrb gozdarstva (zemljo bi pogozdili, kjer ni možna kmetijska proizvodnja), pač pa širše družbene skupnosti, torej naj bi se tudi prispevki za preživetje delili, morda pol na gozdarstvo in pol na proračun. Vendar pa bi tudi gozdarstvo to težko urejalo, ker nima sredstev, kvečjemu če bi dobili dolgoročne kredite.

Na koncu so sprejeli več sklepov: vso zemljo, ki jo bodo kmetje, ki se preživljajo izključno od kmetijstva, ponujali, je treba vzeti; kmetijska posestva naj točno povedo, katera zemljišča so za njih tudi ekonomsko interesantna; KGP naj išče vedno nove načine za čimširšo in uspešnejšo kooperacijo z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci, o tem pa je treba razpravljati tudi na zborih volivcev.

FRANCE GRIVEC

KOČEVSKÉ NOVICE

vendar pa je teh površin še zelo malo, ker so večinoma v lasti posestva. Osnutek karte predvidene zemljišča, primerna za intenzivno proizvodnjo, le v kočevski kotlini: od Mozlja, Livolda do Ložin.

Ko govorimo o perspektivnem razvoju kmetijstva, gre predvsem, kakor je poudaril poročevalec inž. Milan Bračička, za usmeritev v proizvodnjo mesa, »pri čemer pa naj obe posestvi, KGP in Snežnik, skrbita za vključevanje zasebnih površin v lastni proizvodnjo z razvijanjem načrtne kooperacije. Da bi bili pri tem čimbolj učinkoviti, je skupščina že lansko pomlad imenovala komisijo za pridobivanje in urejanje zemljišč za družbeno proizvodnjo. Vendar pa se pristojni (svet za kmetijstvo in obe posestvi) še niso dogovorili, katera zemljišča so za njih interesantna in katera ne. Kakor kaže, je zemlja primerna le v 1. in 2. proizvodnem okolju, vendar je treba to podrobneje precizirati, posestvi pa naj skrbita, da bosta ta zemljišča čimprej vključili v svojo proizvodnjo. Jasnejši odnos bo treba zavzeti, je poudaril inž. Bračička, tudi do polkmetov, ki jih je zelo veliko in jim v perspektivi prepustiti le ohišnice največ do 20 arov.

Težje pa je vprašanje, kakšne perspektive se obetajo prebivalcem, ki živijo v krajih, ki za družbeno proizvodnjo niso primerni. In prav teh zemljišč je v občini največ, tam pa žive ostareli, onemogli ljudje, ki sami niso več sposobni (kakor bi sicer radi) obdelovati posestva. Osnutek odloka o preživitinskem varstvu je skupščina na eni prejšnjih sej zavrnila, ker ni bilo znano, od kod dobiti sredstva. Ker pa je problem izredno pereč, ga je treba čimprej rešiti; določiti je treba, za katere kmete bo dajal sredstva obč. proračun in za katere kmetijskih organizacij. Predvidoma bo v prihodnjih petnajstih letih ponudilo 48 kmetov zemljo za preživetje; z njihovimi družinskimi člani bo 73 upravičencev do preživitinske. Ob minimalni preživitini 10 do 12 tisoč dinarjev na mesec bi potrebovali okrog šest milijonov dinarjev in če k temu prištejemo še pavšalni znesek za zdravstveno varstvo, bi bilo v prihodnjih petnajstih letih potrebnih za preživetje približno 100 milijonov dinarjev. Podružbili bi okrog 600 hektarov zemljišč.

Zavedajoč se te težje problema je poseglo v razpravo precej odbornikov. K besedi so se prigrabil inž. Milan Bračička, Rudi Rauh, inž. Savo Vovk, inž. France Goršič, inž. Zdravko Šaubah, Lojze Ješelnik, predsednik obč. odb. SZDL Stane Lavrič, Hedvika Zakošek, Franci Korelc in drugi. Predvsem so poudarili, da spada v sklop Problemov okrog preživitinske

»Vzgojno varstveni zavod Kočevje«

Prejšnji četrtek je svet stanovanjske skupnosti Kočevje-mesto razpravljalo o ukinitvi stanovanjske skupnosti in o reorganizaciji njenih servisov in ustanov. Poudarili so potrebo po takih servisih za zadovoljevanje potreb občanov, zato je treba temu primerno tudi prilagoditi novo organizacijo. S 1. januarjem, ko bo prenehala poslovati stanovanjska skupnost, se bosta servis za vzdrževanje hiš in servis za pomoč hišnim svetom priključila stanovanjskemu skladu občine, medtem ko za pralnice, kopalnice in krpalnico še niso našli primerne rešitve.

Želja prebivalcev Koprivnika

Prebivalci Koprivnika pri Kočevju, ki so odaljeni 17 km od Kočevja, si že vrsto let prizadevajo, da bi dobili vsaj občasno prometno zvezo. Ta kraj je brez vsake prometne zveze, najbližji pa jim je avtobus na Brezovici. Do Brezovice pa so zelo oddaljeni in nimajo prave poti. Na nedavnem posvetu o svojih krajevnih vprašanjih so se zavzeli zato, da bi ta kraj le dobil končno tako občasno prometno zvezo. Menili so, da bi jim zadostoval za prevoz kak manjši avtobus ali kombi.

-vd

Vse to bo verjetno začasno še ostalo v sklopu krajevnih skupnosti, če ne bo drugače določeno s predpisi. Na tej seji sveta skupnosti so sprejeli tudi sklep o združitvi otroško varstvenih ustanov v mestu, na Rudniku in v Stari cerkvi v samostojen vzgojno varstveni zavod Kočevje, ki bo pričel poslovati z novim letom. Vzgojno varstvenemu zavodu se bo tedaj priključila tudi šolska kuhinja »Metka«.

Dom na Grmadi — prihodnje leto

Zaradi pomanjkanja sredstev se dograditev doma na Grmadi zavlačuje iz leta v leto. Turistično društvo na Vel. Poljanah se je zategalo odločilo, da bodo prihodnje leto, ko bodo proslavljali tudi 10-letnico ustanovitve društva, z lastnimi sredstvi in s prostovoljnimi delom članov ter s podporo občine in delovnih organizacij iz ribniške in kočevske doline preuredili in dogradili dom na Grmadi. Obisk v zadnjem času, zlasti v minullem letu je dokazal, da je v domu potrebnih več gostinskih prostorov, pa tudi pranočišča. Vabimo vse prebivalce, da marljivemu društvu v njegovi lepi nameri pomagajo!

V. P.

»Saturnus« v Kočevju

»Mlin« — velika, napol izkoriščena stavba ob Roški cesti, že vrsto let čaka, kdaj in kako jo bodo čim bolj koristno uporabili. Občina tudi že dalj časa išče najprimernejšo rešitev, kakšno proizvodnjo bi v stavbi organizirali in tako izkoristili »mlin« in zaposlili čimveč ljudi, predvsem žensk. Na zadnji seji je skupščina sklenila oddati stavbo s 1. januarjem v najem podjetju Saturnus iz Ljubljane, da v njej organizira proizvodnjo. Podjetje meni, da bi v enem letu obrat lahko usposobili za proizvodnjo raznih termičnih teles (kuhalnikov, kaloriferjev, grelicev itd.). Za usposobitev in delno dozidavo bi potrebovali okrog 160 milijonov, za nabavo strojev pa še okrog 480 milijonov. Zaposlili bi lahko 290 ljudi, od tega 174 žensk, začetni bruto produkt pa bi znašal približno 2,7 milijarde dinarjev.

ZGODNJE PRIPRAVE NA SPOMLADANSKE SKUPŠČINSKE VOLITVE

Pri izbiri kandidatov ne mimo vloge občinske skupščine!

Prihodnjo pomlad poteče mandat polovici odbornikov občinskih skupščin in poslancev republiške in zvezne skupščine. Na območju ribniške in kočevske občine bodo oddali mandat naslednji republiški in zvezni poslanci: inž. Pepca Perovšek, inž. Ciril Mravljec, Ignac Nagode, Mitja Mejak in Bojan Lubej, v republiški skupščini pa: Matija Maležič (Ribnica), Tone Plos (Ribnica — Cerknica), Ignac Karničnik (Kočevje), Milena Borovac (Ribnica — Cerknica) in Boris Mikoš (Kočevje).

Pripravam na volitve je bil v celoti posvečen petkov razširjeni plenum občinskega odbora Socialistične zveze v Ribnici. Prisotni so bili emotivni v tem, da je treba akciji, ki bo trajala do pozne pomladi prihodnje leto, posvetiti vso skrb, saj bomo tokrat prvič v praksi izvajali načelo rotacije, ki ga je uzakonila nova ustava, politični in vestranski uspeh pa lahko zagotavljajo le temeljite in vsestranske priprave. Čeprav je — le na videz — govoriti sedaj o volitvah nekoliko zgodaj, so potrebne daljše, načrtno priprave, ne pa kampanjski posegi!

Ponovno kandidiranje odbornika ali poslance, so menili, naj bo le izjemno, pač

pa si je treba prizadevati, da bi vključili v delo kar največ novih občanov, ob tem pa zagotovili nemoteno delo skupščine.

Pri izbiri kandidatov mora sodelovati čim širši krog občanov, da bodo izbrani res najboljši zastopniki. Ko bomo na zborih volivcev govorili o kandidatih za občinske odbornike, pa je hkrati nujno treba spregovoriti tudi o delu in vlogi skupščine, o liku odbornika itd. Kvaliteta dela skupščine je v veliki meri odvisna predvsem od njenega sestava, zato je treba premišljeno izbirati kandidate. V Ribnici smo v zad-

njih dveh letih, ko je bila izvoljena sedanja skupščina, zabeležili zadovoljiv korak v kvalitati njenega dela, vendar z njim še ne moremo biti v celoti zadovoljni. Ker od skupščine in od odbornika v sedanjem razgibanem obdobju pričakujemo veliko več, kakor še pred nekaj leti, je premišljenost pri kandidiranju toliko bolj na mestu. Na plenumu so tudi menili, da naj izbira kandidate za odbornike čim širši krog ljudi, ne pa samo odbor SZDL ali kak drug politični organ in da mnenje le-tega ne sme in ne more biti edino zveličavno ali nezmotno; če volivci

želijo, lahko pride na kandidatsko listo v eni volivni enoti več kandidatov.

Ker bi morali ob pripravah na volitve nujno govoriti tudi o delu občinske skupščine, je treba čimprej pripraviti o tem podrobno analizo, ki bo v marsičem koristila pri izbiranju kandidatov. Na podlagi te analize bo posebna volivna komisija iz-

delala konkretna napolila in predloge. Komisijo so izvolili na tem plenumu. Njen predsednik je Dušan Lavrič, predsednik ObO SZDL, taj-

REŠETO

nik Vinko Kersnič, člani pa France Grivec, Janez Bojc, Henrik Dovžan, major Gojko Pavlovič, Jože Mohar, Jože Puželj, Dora Divjak, Vilh Levstik, Evgen Ivanc in Andrej Vučkovič.

KS in občinski proračuni

Občinske upravne službe so že začele pripravljati občinske proračune za prihodnje leto, zato morajo krajevne skupnosti poskrbeti, da bodo pravočasno predložile svoje zahteve in potrebe. Krajevne skupnosti naj se zato reš dobro pripravijo na zbor volivcev, na katerih bodo proračune sprejemali. Že pred tem naj predložijo po svojih odbornikih občini pregled komunalnih, prosvetnih in gospodarskih potreb ter neresenih vprašanj, ki bodo pripomogla k dvigu življenjske ravni prebivalcev. Krajevni odbori SZDL so dolžni sklicati vsake parlamente, na katerih naj obravnavajo najnujnejše potrebe kraja. Pohitimo, da ne bo prepozno!

V. P.

Kaj je z ortneškim kovačem?

Naš stari kovač, mojster Adamič, ni bil več kos težkemu kovaškemu delu, zato ga je nadomestil mladi Bajc. Ta ni dolgo zdržal in lepega dne smo Ortnečani in okoličani ostali brez kovača. Kmetovalci ga zdaj zelo pogrešajo, saj so za vožnjo po asfaltu potrebni dobro podkovani konji. Mojster Adamič razume potrebe in v hudi sili postori, kar more ter marsikom pomaga iz zadrege. Kovača pa v Ortneku še vedno potrebujemo! Zeleli bi takšnega, ki bi imel tudi varilni aparat, saj nato marsikom ne bi bilo treba po takšne usluge v Žlebič. P.

Napredek zdravstva v črnomaljski občini je postal očiten

Letos je zdravstvena služba v občini Črnomelj dosegla pomemben napredek v korist prebivalstva, kakršnega so si že več let prizadevali doseči. Zdravstveni dom je dobil več zdravnikov, organiziral je preventivno službo, več dispanzerjev in specialističnih ambulant, kar vse se odraža v močnem izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva. Vedno manj je smrtnosti dojenčkov, vedno manj nalezljivih boleznih, po drugi strani pa se je starostna doba občanov pomaknila navzgor.

Ko so se prejšnja leta bolniki nejevoljni prestopali v čakalnicah ambulant in dalj časa čakali na zdravniški pregled, prav gotovo niso mogli biti zadovoljni z zdravstveno službo. Občani so o tem govorili na sestankih, pa tudi občinska skupščina je problematiki zdravstva posvetila dober del ene letošnjih sej. Vse pomanjkljivosti, ki so bile takrat kritizirane, pa so šle predvsem na račun preobremenjenosti zdravnikov in pomanjkanja zdravstvenega kadra. Od tedaj je preteklo komaj nekaj mesecev, medtem pa je zdravstvena služba s pomočjo skrbi, ki jo zanjo kaže občina, precej napredovala.

Pet zdravnikov v občini

Letos je črnomaljski zdravstveni dom dobil 2 nova zdravnika, tako da je v občini zdaj 5 zdravstvenih delavcev z visoko izobrazbo. Trije delajo v splošnih ambulantah v Črnomlju, eden se ukvarja s preventivno službo, enega zdravnika pa je dobil Semič.

Ker se je močno izboljšala tudi specialistična služba, ljudem ni treba več tolikokrat potovati v Ljubljano. Zavodu za socialno zavarovanje je tako prihranjenih precej stroškov, občani pa so zadovoljni, ker jih zdravniki specialisti pregledajo v domači zdravstveni ustanovi.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Tako dela trikrat v tednu dispanzer za otroke, dvakrat na teden dispanzer za žene, trikrat na teden splošna šolska ambulanta, dvakrat na teden protituberkulozni dispanzer in enkrat na teden antivenerični dispanzer. Po enkrat na mesec prihajata v Črnomelj specialist za očne bolezni in specialist za bolezni ušes, nosu in grla. Mimo tega obišče vsak mesec črnomaljski zdravstveni dom posebna ortodontska ekipa iz Ljubljane, ki pregleduje in popravlja okvare v napačni rasti zobovja in čeljusti.

Zdravstveni dom je odprt vsak dan od 7. ure zjutraj do 18. ure popoldne. Za tak delovni čas so se odločili zato, da bi zaposleni izgubili za zdravstveni pregled čimmanj delovnega časa. Zdj pride vsak bolnik na vrsto pri zdravniku splošne ambulante v okoli 45 minutah, v zobni ambulanti pa še prej, če res pride takrat, ko ga zdravnik naroči.

Precej kritike s strani občanov je bilo v preteklosti usmerjene v zobno ambulanto in njeno delovanje. Tudi tu se je stanje v zadnjem letu bistveno spremenilo. V Črnomlju delata 2 stomatologa in 1 dentist, enkrat v tednu pa je zobna ambulanta ves dan odprta v Starem trgu ob Kolpi. Viničani si mnogo prizadevajo, da bi

tudi oni dobili tako ambulanto, vendar morajo zanjo prej zagotoviti prostore. Ko bo to urejeno, bo zobozdravnik redno prihajal tudi na Vinico.

Zakaj naraščajo poškodbe pri delu?

Zaskrbljujoč je podatek, da število poškodb pri delu iz dneva v dan narašča. Ne gre sicer za težje poškodbe, pač pa za število poškodovanih in bi bilo prav, če bi temu poiskali vzrok. Upravnik zdravstvenega doma Črnomelj dr. Branko Uršič meni, da je v podjetjih pomanjkljivo organizirana higienska tehnična zaščita delavcev, deloma pa je naraščanju števila poškodb krivo plačilo po učinku. Delavcem se pri delu vse preveč mudi, ker bi hoteli čimveč zaslužiti, če pa je pri tem pomanjkljiva zaščita in le malo neprevidnosti, kaj lahko pride do nesreče.

Obratne ambulante se v Črnomlju še niso uveljavile, pač pa je glede tega največ naredila semiška tovarna Iskra. Ta kolektiv ima svojo medicinsko sestro, ki vsakega bolnika napoti k zdravniku, če je to potrebno, sicer pa ljudem kar sama pomaga. S semiškim kolektivom zdravniki nimajo nobenih težav, zato priporočajo, naj bi tudi druge večje gospodarske organizacije v občini podobno ukrepale. Če že ne morejo dobiti medicinske sestre, bi si lahko mnogo pomagali tudi z bolničarko. Tudi ona bi znala presoditi, če je pri posamezniku takojšnja zdravniška pomoč potrebna ali ne.

Bolje preprečevati kot zdraviti!

S pomočjo zavoda za socialno zavarovanje in občine, ki sta prav tako zainteresirana za preprečevanje bolezni, se je letos močno okreplila preventivna služba. Patro-

nažne sestre in babica obiskujejo na terenu stare ljudi, borce, skrbe za pravilno nego nosečnic in dojenčkov, za zdrav razvoj otrok, hkrati pa zdravstveno prosvetljujejo občane. Prav v zadnjem času je na tem področju čutili še večji napredek, odkar je bilo vzpostavljeno tesno sodelovanje med zdravstvenim domom, Rdečim križem in socialno službo na občini. Preventivna služba pa je šele pred nedavnim prav zaživela, zato od nje ne moremo pričakovati takojšnjih vidnih uspehov.

O sredstvih in potrebah

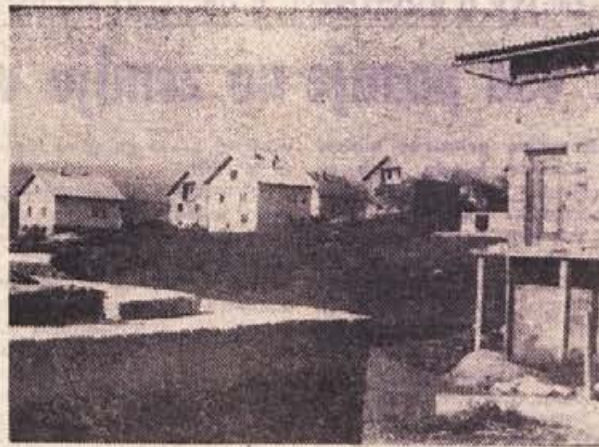
Zdravstveni delavci še niso pozabili časov, ko so plačniki storitve tako slabo plačevali, da je bilo večkrat pred koncem meseca vprašanje, če bodo dobili plače ali ne. Tega zdaj ni več in denar res ne predstavlja posebne ovire v zdravstvu. Seveda sredstev nimajo preveč in morajo z njimi varčevati kjer se le da, in tudi stanovanj ne morejo graditi iz svojega. Občina je pokazala res lepo razumevanje za potrebe zdravstva in je v preteklih letih pomagala zagotoviti strokovnjake z dodeljenimi stanovanji.

Zdravniki pravzaprav niso plačani po svojem delu, temveč pavšalno, zato bi se dalo tudi na tem področju še marsikaj storiti. Če bi zdravstveni dom in zavod za socialno zavarovanje našla ustrezna merila za plačevanje posameznih uslug in storitev, bi lahko zdravniki, ki več in bolje delajo, več dobili. Taka merila pa ni tako lahko najti in se s tem problemom ukvarjajo po vseh zdravstvenih domovih v republiki.

Ali je torej zdravstveni dom Črnomelj pripravljen na obširnejše delo, ki ga lahko pričakujemo z uvedbo razširjenega zdravstvenega zavarovanja kmečke mladine?

»Mi smo na to pripravljeni,« je dejal dr. Branko Uršič. »Letos smo prenekatere izboljšave in okrepitev kadra namenili prav tej nalogi. Računali pa smo še dlje. Da bi nas čas ne prehitel, smo si s štipendijami zagotovili še več zdravstvenih delavcev: 2 zdravnika splošne prakse, 2 stomatologa, 3 medicinske sestre, 1 zobotehnik in 1 zobno asistentko. Ti strokovnjaki bodo v nekaj letih končali študije. Pripravljeni smo, da bodo z njihovim delom potrebe po zdravstvenih strokovnjakih v naši občini za nekaj let krite.«

RIA BAČER

Se pred nekaj leti so bile hiše na Sadežu, naselju v Črnomlju, silno redke. V zadnjih letih pa rastejo iz tal kot gobe po dežju in jih je že menda okoli 40. Samih lepih in novih hiš, ki jih grade zasebniki

Iz Gribelj so se oglasili

Starši gribeljskih otrok, ki se vozijo v višje razrede osemletke v Črnomelj, so letos zadovoljni, ker je prevoz rednejši in otroci ne zamujajo več pouka, kot so ga lani. Tudi v domači šoli so se razmere obrnile na bolje. Lukenj, iz katerih so prihajale miši in se sprehajale po razredu, ni več, ker so položili nova tla, prostore preplekali, nadomestili stara okna itd. V novi šoli, ki je bila zgrajena leta 1959, pa imajo otroci delavnico za tehnični pouk in telovadnico, kar je redkost na podeželskih šolah.

Med vaškimi organizacijami je ena najbolj delavnih Rdeči križ. Letos se ta organizacija zavzema za ureditev vodnjakov. V Gribeljah ni vodovoda, posamezni vodnjaki ob hišah pa so v slabem stanju, zato bi jih bilo treba v prid zdravja prebivalcev čimprej urediti. Pred kratkim je RK organiziral tudi predavanje o tuberkulozi, na katerega je prišlo veliko ljudi, ki so z zanimanjem poslušali dr. Smrečnika iz Novoga mesta in tudi radi gledali film o tej zahrbitni bolezni. Takih predavanj si ljudje še želijo!

-ac

V Črnomlju nižje cene mesa

4. novembra je podjetje Klavnica in mesnica Črnomelj znižalo cene mesa v svojih prodajalnah. Govedina, ki je prej veljala 850 din kilogram, stane zdaj 30 dinarjev manj (820), svinina pa se je pocenila pri kilogramu za 20 din, tako da stane po novem 780 din. Cene teletini ostanejo neizpremenjene.

Kolektiv mesarije se je odločil za znižanje cen zaradi tega, ker so v zadnjem času tudi odkupne cene živine nižje in bi si radi s tem ukrepom pridobili zaupanje potrošnikov, ki cene dobro poznajo. Pravijo pa, da so verjetno nižje cene samo začasne in da jih bodo na spomlad morali spremeniti, če bodo tedaj cene živine in prašičem spet poskočile.

Borovo v novih prostorih

V začetku novembra se je prodajalna Borovo v Črnomlju preselila s Kolodvorske ceste v prostore bivše lekarne na cesti Staneta Rozmana 26. Preselitev je bila potrebna zaradi tega, ker v prejšnjem lokalu ni bilo nobenih skladišč za nabavljeno blago, razen tega pa so tisti prostor dodelili za turistično pisarno.

Prodajalci v novem lokalu nič manj ne iztržijo, pač pa moti potrošnike lokal brez izlozbe. Tudi to nameravajo čimprej urediti. Če bo vreme ugodno, bodo še pred zimo Borovo čevlji razstavljali v lepih, sodobnih izložbah.

V Vranovičih so veseli nove ceste

Iz Vranovič do Črnomlja ni daleč, pa vendar so bili prebivalci vasi nekaj mesecev takorekoč odrezani od mesta. Buldozerji in drugi veliki stroji so pomagali številnim delavcem graditi skozi vas novo asfaltno cesto, ki povezuje Metliko iz Črnomelja, zato so morali ljudje peš v Gradac, od tam pa z vlakom do Črnomlja. Ker se vsak dan vozi v Črnomelj precej delavcev, pa tudi otrok, je bila pot zanje precej naporna. Tudi to pa so ljudje rade volje potrpežljivo samo da so dočakali dan, ko bo po gladki asfaltni cesti spet vozil redni avtobus.

»Zdaj smo si vaščani oddahnili,« nam je prejšnji teden povedala Ana Drganc iz Vranovič 16. »Dobili smo tako lepo cesto, da tudi tistim, ki bodo hodili peš v Črnomelj, pot ne bo zoprna.«

— Ali so vam delavci, ki so dalj časa bivali v vasi, delali kaj škode?

»Nobeden od gospodarjev se ne more pritoževati! Ko smo zvedeli, da bo toliko delavcev iz južnih krajev prišlo v vas, nismo bili ravno veseli, pa so nas presenetili. Bili so mirni, spodobni in niso nikjer delali škode: ne na polju, ne v sadovnjakih in ne po vrtovih. Pri nas smo jih imeli 35 na stanovanju. Lahko jih samo pohvalim, ker so bili vsi res dobri fantje!«

— Ali boste vaščani poslej bolj skrbeli za zunanjo podobo vasi, hiš in njihovih okolič? Računati morate, da bo vedno več turistov in tudi tujcev potovalo skozi te kraje. »Ker je glavna cesta lepa, tudi drugod ne bo več toliko blata. Mislim pa, da bo vsak gospodar že poskrbel za to, da ne bo ravno delal sramote sebi in vasi.«

M. B.

ZA PITANJE PRASICEV samo

ker pospešuje debelenje!
Proizvaja Drogerija Ljubljana

»Zdaj celo peš ne bo pot v Črnomelj nikomur več zoprna!« meni gospodinja Ana Drganc

☆☆☆

Pozdrav Belokranjcem

Fantom in dekletom iz Bele krajine, domačim in vsem delovnim kolektivom čestitajo za 29. november: Stane Černe, Ivan Jakša, Jože Solar, vojaki v Podravske Slatini.

Čestitka iz Kikinde

Jože Praznik in Jože Kraus, vojaka v Kikindi, toplo pozdravljata vse ljudi iz domačih krajev, posebno pa domače ter čestitata vsem delovnim kolektivom za dan republike.

Za naš največji praznik

Za naš največji državni praznik, 29. november, čestitava vsem podjetjem in ustanovam, mladini, domačim pa pošiljava lepe pozdrave Jože Tomažič s Stančjega vrha in Jurež Hlade iz Mokronoga, vojaka v Aleksincu. Čestitkam se pridružujejo tudi Jože Stupar, Peter Pavlin in Jože Rajk.

Živinorejec Luka iz Krasinca

Luka Vardič je pred štiri leti prišel iz Like v Belokranjino na sezonsko delo. Na posestvu Krasinca pa mu je bilo tako všeč, da je v va-

si ostal za vedno. Rad imabilo okoli kilogram prirastka, svoje delo, rad belokranjske griče in zelena polja, še najbolj pa svoj lepi dom. Pred dvema letoma je zadruga kupila dve montažni hiši in ju postavila v bližini posestva na Krasincu. V eno teh hišic se je vselil živinorejec Luka s svojo družino. Redni delovni čas znaša 8 ur, vendar pri delu Luka ne gleda na uro.

»Poleti, ko je več dela, sem v službi tudi po 16 ur, a ne zastoj. Pri nas smo plačani po učinku. Osnovni dohodki znašajo 29.000 din, vse ostalo je giblivi del, odvisen od učinka pri delu. Jaz zaslužim okoli 45 tisočakov na mesec. Kupil sem si že motor in opremil stanovanje,« nam je povedal.

»Veseli me, da sem imel pretekli mesec pri živini tako lep uspeh. Vsak dan je

včasih pa tudi več.«

Poklic živinorejca postaja pri nas čedalje bolj pomemben, vendar med domačini zanj ni posebnega zanimanja. Tudi na Krasincu, kjer je 6 živinorejcev, je le malo stalnih delavcev. Večina se zaposli preko poletja, pozimi, ko je treba odmetavati sneg s silosa in je delo napornejše, pa ostajajo doma. Nadomestiti jih morajo z Lukovimi rojaki. Ti se zaposlitve čez zimo radi oprimejo, ko je sezonskega dela konec. Vsi ti ljudje pa so brez kvalifikacije za zahteven živinorejski poklic in je vprašanje, koliko časa bo živina s takim načinom dela uspevala. Lani so govorili o nekem tečaju, ki naj bi ga zadruga organizirala, potem pa ga ni bilo. Stalnost in strokovno znanje pa sta tudi v živinorejskem poklicu potrebna!

ZA PRAZNIK METLIŠKE OBČINE IN DAN REPUBLIKE ČESTITAJO:

PRIJETNO PRAZNOVANJE ŽELI VSEM
CENJENIM GOSTOM

**HOTELSKO
GOSTINSKO
PODJETJE
METLIKA**

PEČARIJA GRADAC

SE SE NAPREJ PRIPOROČA SVOJIM POSLOVNIM ZNANCEM ZA ZAUPANJE IN NAROCILA TER JIM HKRATI ŽELI SE MNOGO DELOVNIH USPEHOV!

DELOVNEMU LJUDSTVU OBČINE METLIKA POSILJAMO NAJTOPLEJSE POZDRAVE IN ČESTITKE!

**KMETIJSKA
ZADRUGA
METLIKA**

pozdravlja
vse kmetovalce
na svojem območju
in si želi z njimi
še tesnejšega
sodelovanja!

DELOVNI KOLEKTIV BELOKRANJSKE TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

„BETI“-METLIKA

Z OBRATI V METLIKI, ČRNOMLJU, MIRNI PEČI IN DOBOVI

VOŠCI VSEM DELOVNIM LJUDEM DOMAČE OBČINE
IN VSEH SLOVENSКИH OBCIN ZA DAN REPUBLIKE, PREBIVALCEM
METLIŠKE OBČINE PA SE POSEBEJ ZA NJIHOV PRAZNIK!

KOMUNALNA UPRAVA

METLIKA

SI BO TUDI V BODOČE PRIZADEVALA PRI SVOJEM DELU V KORIST VSEH OBCANOV, KATERIM ISKRENO VOŠCI ZA OBA PRAZNIKA!

TUDI OB LETOSNJEM PRAZNOVANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA ŽELIMO, DA BI DELOVNI KOLEKTIVI IN POSAMEZNIKI Z NEZMANJSANIM POLETOM NADALJEVALI BORBO ZA NAPREDEK NA VSEH PODROČJIH NASEGA ŽIVLJENJA!

OBČINSKA SKUPŠČINA METLIKA

OBČINSKI KOMITE ZK – OBČINSKI ODBOR SZDL – ZDRUŽENJE BORCEV NOV – OBČINSKI SINDIKALNI SVET – OBČINSKI KOMITE ZMS

DELOVNI KOLEKTIV, ORGANI UPRAVLJANJA IN UPRAVA

LESNO PREDELOVALNE INDUSTRIJE „LEPIS“-SUHOR

PRI METLIKI

ŽELIJO VSEM OBCANOM HITREJSO POT DO BOLJSEGA IN SREČNEJSEGA ŽIVLJENJA TER HKRATI VOŠCIJO ZA PRAZNIK DOMAČE OBČINE IN NAŠ NAJVEČJI DRŽAVNI PRAZNIK – DAN REPUBLIKE!

SVOJIM STRANKAM SE SE VNAPREJ
PRIPOROČAJO IN JIM ISKRENO VOŠCIJO:

**PEKARIJA
MESTNA KLAVNICA
FOTO-KINO**
METLIKA

PRISRCNE ČESTITKE Z NAJLEPSIMI POZDRAVI POSILJATA OBCANOM TUDI

**ZDRAVSTVENI
DOM**
IN
LEKARNA
METLIKA

INVALIDSKI ZAVOD

„KOMET“-METLIKA

se priporoča odjemalcem in potrošnikom za nakup vseh vrst kvalitetnih sodobnih sleznikov in nedrčkoy ter raznih otroških oblačil.

NAJ ŽIVI PRAZNIK METLIŠKE OBČINE, 26. NOVEMBER!
NAJ ŽIVI OBLETNICA USTANOVITVE SFRJ, 29. NOVEMBER!

OBCINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

OBCINSKI ODBOR SZDL • OBCINSKI
KOMITE ZKS • OBCINSKI KOMITE
ZMS • ZDRUZENJE BORCEV NOV •
OBCINSKI SINDIKALNI SVET

POSILJAJO ZA LETOSNJI DAN REPUBLI-
KE NAJTOPLEJŠE ČESTITKE VSEM OB-
ČANOM, POSEBNO PA KOLEKTIVOM V
PODJETJIH IN USTANOVAH, ŽELEČ JIM
NADALJNIH USPEHOV PRI DELU!

ZA 29. NOVEMBER ČESTITA IN
POZDRAVLJA DELOVNI KOLEKTIV
OBRITNEGA PODJETJA

„JUTRANJKA“ SEVNICA

Vsem kmetovalcem na
svojem področju, posebno
pa tistim, ki z zadrugo
pogodbeno sodelujejo —
iskreno čestita za
29. november!

PREBIVALSTVO DOMAČE IN SOSEDNIH
OBCIN POZDRAVLJAJO ZA PRAZNIK
REPUBLIKE IN SE SE NADALJE
PRIPOROČAJO:

RAČUNOVODSKI BIRO KOČEVJE

LJUDSKA RESTAVRACIJA,
KEGLJASKI KLUB
KINO »JADRAN« KOČEVJE
VRTNARIJA KOČEVJE
SPLOSNO KROJASTVO KOČEVJE
ČEVLJARSTVO KOČEVJE
»POTOLIK« KOČEVJE
LJUDSKA KNJIZNICA KOČEVJE

AVTOPROMET —
TUZEMSKA ŠPEDIČIJA

„GORJANCI“

NOVO MESTO-STRAŽA

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM ZA
LETOSNJO OBLETNICO ROJSTVA
REPUBLIKE, HKRATI PA POZDRAV-
LJA VSE POTNIKE IN DRUGE
STRANKE, KATERIM SE NADALJE
PRIPOROČAJO SVOJE USLUGE

KMETIJSKA
ZADRUGA
RIBNICA
NA DOLENJSKEM

PRIPOROČAMO SVOJE USLUGE
IN ČESTITAMO ZA OBLETNICO ROJSTVA
SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE
REPUBLIKE JUGOSLAVIJE!

ROE
ZMI Podjetje storitvenih obrti

„KOVINAR“ KOČEVJE

PREBIVALSTVU TREBANJSKE OBCINE
ISKRENO ČESTITAMO ZA NAS NAJVEČJI
PRAZNIK — DAN REPUBLIKE!

KROJAŠKO PODJETJE TREBNJE

LEKARNA KOČEVJE

POZDRAVLJA VSE DELAVCE IN USLUZBENCE V DELOVNIH ORGANIZACIJAH, VSE OBCANE
DOMAČE OBCINE IN VSE DRUGE DELOVNE LJUDI Z ŽELJO, DA BI SI SE VNAPREJ PRIZA-
DEVALI ZA NAPREDEK NA VSEH PODROCJIH!

CENJENIM STRANKAM ČESTITAMO
ZA PRAZNIK REPUBLIKE, 29. NO-
VEMBER, IN JIM SE NADALJE PRI-
POROČAMO NAKUP V NASIH PRO-
DAJALNAH, KI SO DOBRO ZALOŽE-
NE Z VSAKOVRSNIM BLAGOM!

TRGOVSKO PODJETJE

„JELKA“ - RIBNICA

Delovnim kolektivom, društvom
in organizacijam, kakor tudi
občanom domače občine voščil
za DAN REPUBLIKE

ZDRAVSTVENI DOM RIBNICA

OBRITNO PODJETJE

„OPREMA“

KOČEVJE

SE NAPREJ PRIPOROČA SVOJE IZDELKE
IN USLUGE TER ČESTITA VSEM DELOV-
NIM KOLEKTIVOM ZA DAN REPUBLIKE,
29. NOVEMBER!

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER!

VSAKEMU PO NJEGO-
VIH SPOSOBNOSTIH,
VSAKEMU PO NJEGO-
VEM DELU — ZA TO
SE BORIMO VSA PO-
VOJNA LETA IN S
TEM NADALJUJEMO
BITKO ZA SOCIALI-
ZEM, ZACETO Z NA-
SO REVOLUCIJO!

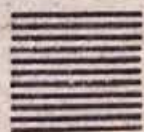
DELOVNI KOLEKTIV, ORGANI
SAMOUPRAVLJANJA IN UPRAVA

BELOKRANJSKE ŽELEZOLIVARNE
IN STROJNE TOVARNE

„BELT“ ČRNOMELJ

POZDRAV VSEM SORODNIM KOLEKTIVOM NAŠE STROKE, KATERIM ŽELIMO NOVIH USPEHOV V
SOCIALISTIČNI GRADITVI, HKRATI PA POŠILJAMO PRISRČNA VOŠČILA ZA LETOSNJO OBLETNICO
USTANOVITVE SFRJ!

GRADBENO PODJETJE „GRADBENIK“ - RIBNICA NA DOLENJSKEM

melamin

KEMIČNA TOVARNA KOČEVJE

priporoča svoje kvalitetne proizvode:

MELAPAN plošče dim. 1250 x 2750 x 1,3 mm za pohištvo, oblogo sten, oblogo železniških vagonov, za ladjedelnice, hladilnice, prodajne pulte itd. 32 različnih desenov v svetli, pol matirani in matirani površini. Ugodna cena, franko kupec, embalaža zastoj.

KOMELOLE PS, KT, CN in MM za industrijo barv in lakov

KATEMEL A, B in D melaminske mase za stiskanje

KATEFLEX S-350, S-10, S-12, S-16 in S-18 kaširano platno za obutveno industrijo

MELAMINSKE FOLIJE za oplemenjevanje lesa

LEPILO M-3 in M-4

ZAHTEVAJTE PONUDBE IN PROSPEKTE!

PRIPOROCAMO SE IN ČESTITAMO ZA 29. NOVEMBER!

SVOJIM STRANKAM
VOŠCI ZA PRAZNIK REPUBLIKE

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA

NOVO MESTO

INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN

„KREMEN“ NOVO MESTO

POZDRAVLJA ZA LETOSNJI PRAZNIK REPUBLIKE VSE DELOVNE LJUDI V SOCIALISTIČNI REPUBLIKI SLOVENIJI IN V DRUGIH BRATSKIH REPUBLIKAH TER JIM ŽELI SE MNOGO USPEHOV PRI DELU!

SVOJE KVALITETNE
PIJACE PRIPOROČA
IN ČESTITA

MIZARSKA DELAVNICA TREBNJE

ISKRENO ČESTITA ZA 29. NOVEMBER VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM DOMAČE OBČINE IN VSEM DELOVNIM LJUDM!

ORGANI SAMOUPRAVLJANJA IN UPRAVA TOVARNE SUKNA

„TEKSTILANA“ KOČEVJE

KOLEKTIV DESTILACIJE
ALKOHOLNIH PIJAC

„DANA“

MIRNA
na Dolenjskem

se pridružujejo čestitkam delovnih kolektivov za praznik republike, še posebej pa voščijo prebivalstvu domače občine in poslovnim prijateljem!

ŽELIMO, DA BI OBCANI TUDI V PRIHODNJE ZASTAVILJALI VSE SILE ZA GOSPODARSKI IN KULTURNI NAPREDEK OBČINE TER JIM OB TEJ PRILIZNOSTI ISKRENO VOŠČIMO ZA DAN REPUBLIKE!

OBČINSKA SKUPŠČINA ČRNOMELJ

OBČINSKI ODBOR SZDL * OBČINSKI KOMITE ZKS * ZDRUZENJE
BORCEV NOV * OBČINSKI SINDIKALNI SVET * OBČINSKI KOMITE ZMS

Novoteks

M E S T O

z obratom
V METLIKI

čestita prebivalstvu metliške komune za občinski praznik — vsem delovnim ljudem Dolenjske in Bele krajine pa hkrati vošči vse najlepše za obletnico ustanovitve SFRJ!

Potrošnikom se toplo priporočamo za nakup v naših prodajalnah in jim čestitamo za 29. november

TRGOVSKO
PODJETJE

D O L E N J K A

NOVO MESTO

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

„LJUDSKA POTROŠNJA“

BREŽICE

vošči v imenu vseh svojih poslovalnic strankam in poslovnim znanem!

OB OBLETNICI USTANOVITVE NOVE JUGOSLAVIJE PRISRČNO ČESTITAMO VSEM KOLEKTIVOM V PODJETJIH IN USTANOVAH TER JIM ŽELIMO PRI NJIHOVEM DELU NADALJNJIH USPEHOV!

TOVARNA ZDRAVIL

„KRKA“ NOVO MESTO

VSEM DELOVNIM ORGANIZACIJAM V OBCINI, ORGANOM SAMO-UPRAVLJANJA IN VSAKEMU POSAMEZNEMU OBCANU VOŠČIMO ZA DAN REPUBLIKE!

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

OBČINSKI ODBOR SZDL • OBČINSKI KOMITE ZK • ZDRUŽENJE BORCEV NOV • OBČINSKI SINDIKALNI SVET • OBČINSKI KOMITE ZMS TER VSE DRUGE DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE!

PRISRČNE ČESTITKE POSILJA ZA LETOŠNJI 29. NOVEMBER KOLEKTIV

SPLOŠNEGA LIVARSTVA DOBOVA

TUDI NADALJE PRIPOROČA SVOJE IZDELKE VSEM POSLOVNIM ZNANCIEM

SPLOŠNO KOVINSKO PODJETJE

„KOVINA“ - BIZELJSKO

IN ČESTITA ZA PRAZNIK REPUBLIKE - 29. NOVEMBER!

NAŠE ČESTITKE IN POZDRAVI VELJAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE, KI SI PRIZADEVAJO ZA NJEN NAPREDEK!

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

Se mnogo delovnih uspehov želi vsem gospodarskim organizacijam in vsem občanom, katerim čestita za 29. november

RUDNIK LIGNITA, GLINE IN KREMENČEVH PESKOV GLOBOKO

KOLEKTIV

GRADBENEGA OPEKARSKEGA PODJETJA

MIRNA NA DOLENJSKEM

Z OBRATI:

OPEKARNA PRELESJE, BETONARNA LAKENC, MIZARSTVO MOKRONOG čestita za 29. november in se priporoča za nadaljnja naročila!

POZDRAV DRUŽBENI SKUPNOSTI SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE, KI POSTAJA SKUPNOST VSEH PROIZVAJALCEVI! POZDRAV VSEM DELOVNIM LJUDEM NAJ ŽIVI OBLETNICA USTANOVITVE NOVE JUGOSLAVIJE, 29. NOVEMBER!

INDUSTRIJA MOTORNH VOZIL NOVO MESTO

Občanom, ki se ukvarjajo z gozdarstvom, želimo še nadaljnjih uspehov in še tesnejšega sodelovanja z družbenim sektorjem ter jim čestitamo za praznik republike!

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

s obrati:

Črnomelj, Črmošnjice, Metlika, Novo mesto, Poljane, Straža, Trebnje, gradbenim obratom in obratom za gozdno načrtovanje!

DELOVNI KOLEKTIV

KOPITARNE SEVNICA

SE PRIPOROČA SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA NADALJNJE SODELOVANJE!

PRISRČNO ČESTITA OB LETOŠNJEM PRAZNOVANJU DNEVA REPUBLIKE KE VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM, ZLASTI PA DELOVNIM KOLEKTIVOM TER PREBIVALSTVU DOLENJSKE IN SPOD. POSAVJA!

GENJENIM GOSTOM VOŠČI ZA PRAZNIK REPUBLIKE IN JIM ŽELI PRIJETNO PRAZNOVANJE

„MERCATOR“

LJUBLJANA, POSLOVNA ENOTA

„TRŽAN“ MOKRONOG

PODJETJE ZA POPRAVLJANJE ŽELEZNIŠKIH VOZ

DOBOVA

Delovni kolektiv, organi upravljanja in uprava

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA

GOSTINSKO PODJETJE ČRNOMELJ

s poslovalnicami: V ČRNOMLJU, SEMIČU IN NA VINICI

KOČEVJE

VOŠČI VSEM SORODNIM KOLEKTIVOM ZA DAN REPUBLIKE, KAKOR TUDI PREBIVALCEM VSEH DOLENJSKIH OBCIN!

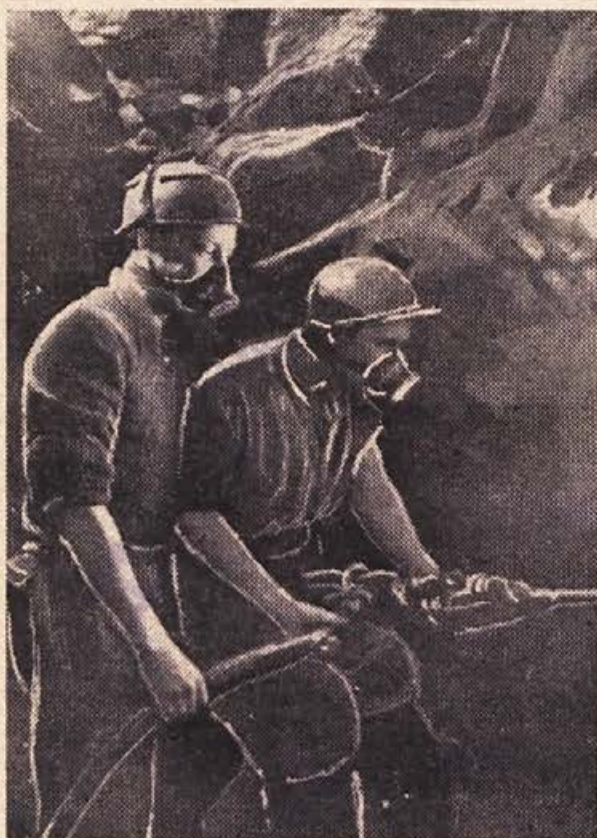

KOMUNALNA SKUPNOST SOCIALNEGA ZAVAROVANJA KOČEVJE - RIBNICA

CESTITA VSEM ZAVAROVANECM NA OBMOČJU OBEH PODRUŽNIC ZA OBLETNICO USTANOVITVE SFRJ!

KMETOVALCEM, POSEBNO PA ZADRUGAM, VOŠCI ZA DAN REPUBLIKE

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

DELOVNI KOLEKTIV
INDUSTRIJE ČEVLJEV

„BOR“

DOLENJSKE TOPLICE

POZDRAVLJA PREBIVALSTVO VSEH DOLENJSKIH OBCIN IN MU CESTITA ZA DAN REPUBLIKE, HKRATI PA SE PRIPOROČA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM.

SPLOŠNO
TRGOVSKO PODJETJE

„POTROŠNIK“

ČRNOMELJ

CESTITA V IMENU VSEH SVOJIH POSLOVALNIC CENJENIM STRANKAM ZA 29. NOVEMBER!

VSEM KOLEKTIVOM LESNE STROKE POSILJA ISKRENE CESTITKE Z NAJBOLJŠIMI ZELJAMI

LESNO
PREDELOVALNA
INDUSTRIJA

„ZORA“
ČRNOMELJ

BELO-
KRANJSKO
GRADBENO
PODJETJE

ČRNOMELJ

VOŠCI SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN PREBIVALSTVU DOMAČE OBCINE ZA NAS NAJVEČJI DRŽAVNI PRAZNIK - DAN REPUBLIKE!

OBRITNO
KOMUNALNO
PODJETJE
ČRNOMELJ

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM V NAŠI DOMOVINI PRISRCNO CESTITA ZA 29. NOVEMBER, ZELEC NADALJNJIH PROIZVODNIH USPEHOV

TOVARNA
POHIŠTVA
BREŽICE

DELOVNI KOLEKTIV
TRGOVSKEGA PODJETJA

„KRKA“ - BREŽICE

SE SVOJIM STRANKAM IN POSLOVNIM ZNANCEM SE NADALJE PRIPOROČA, IN CESTITA OB LETOSNJEM PRAZNOVANJU DNEVA REPUBLIKE!

ZELI OBCANOM SE MNOGO USPEHA PRI NJIHOVEM DELU, HKRATI PA JIM CESTITA ZA PRAZNIK REPUBLIKE!

»DOM«, LJUBLJANA - POSLOVNA ENOTA

„SUHA ROBA“ - SODRAŽICA

čestita za praznik republike in obvešča, da odkupuje in prodaja izdelke domače in umetne obrti Slovenije in Jugoslavije.

Razen prodaje na notranjem trgu na debelo in v poslovalnicah obsega dejavnost podjetja tudi izvoz izdelkov domače in umetne obrti ter uvoz artiklov široke potrošnje.

PREBIVALSTVU
BELE KRAJINE,
POSEBNO PA
PREBIVALCEM OBCINE
CRNOMELJ,
VOŠCI ZA
DAN REPUBLIKE

VSEM POTROŠNIKOM
PRIPOROČA SVOJO
KVALITETNO OBUTEV

INDUSTRIJA OBUTVE
NOVO MESTO

IN JIM PRISRCNO VOŠCI ZA LETOSNJI
PRAZNIK, 29. NOVEMBER!

ZDRAVILIŠČE
ŠMARJEŠKE TOPLICE

CESTITA VSEM SVOJIM GOSTOM IN SE PRIPOROČA ZA OBISK V PRAZNIČNIH DNEH!

OPEKARNA
KANIZARICA

SGP »PIONIR« Novo mesto

INVESTITORJEM, NAŠIM STRANKAM IN VSEM DELOVNIM LJUDM DOLENJSKIH IN SPODNJEPOSAVSKIH OBCIN POŠILJAMO LEPE POZDRAVE IN VOŠČILA TER SE JIM ŠE NADALJE PRIPOROČAMO!

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER!
NAJ ŽIVI DELOVNO LJUDSTVO NASE
SOCIALISTICNE DOMOVINE!

„DEKORLES“
BREŽICE

KOMUNALNI ZAVOD ZA
SOCIALNO ZAVAROVANJE
NOVO MESTO

SE TUDI LETOS PRIDRUŽUJE CESTITKAM DELOVNIH KOLEKTIVOV ZA DAN REPUBLIKE, HKRATI PA POZDRAVLJA VSE ZAVAROVANCE NA SVOJEM PODROČJU

**ELEKTRO
LJUBLJANA
ENOTA
KOČEVJE**

VOŠČI ZA PRAZNIK
REPUBLIKE
VSEM POTROŠNIKOM
ELEKTRIČNE
ENERGIJE
NA SVOJEM OBMOCJU!

Tovarišicam in tovarišem v delovnih
kolektivih kočevske in ribniške občine
vošči za največji praznik vseh
delovnih ljudi naše domovine

**VODNA SKUPNOST
KOČEVJE-RIBNICA**

ČESTITKAM IN MANIFESTACIJAM
ZA LETOSNJI PRAZNIK REPUBLIKE
SE ISKRENO PRIDRUŽUJE TUDI
KOLEKTIV

**„KEMOOPREME“
TREBNJE**

DELOVNI KOLEKTIV

**PLETILNICE
ŽIČNIH MREŽ SODRAŽICA**

POZDRAVIJA ZA DAN REPUBLIKE
VSE DELOVNO LJUDSTVO SFRJ!

**NOVOMEŠKA OPEKARNA
ZALOG**

toplo pozdravlja prebival-
stvo vseh dolenskih in
spodnjeposavskih občin
ter čestita vsem njihovim
delovnim organizacijam za
29. NOVEMBER!

**KOMBINAT
LESNE INDUSTRIJE**

INLES RIBNICA NA DOLENJSKEM

NENEHNO SI MORAMO PRIZADEVATI ZA NAPREDEK, ZA NENEHNO GIBANJE NA-
VZGOR, ZA NENEHEN OBRAČUN Z ZAOSTALOSTJO IN S ČAKANJEM. OB DNEVU
REPUBLIKE SE TEGA SPOMINJAMO SE BOLJ KOT SICER, SAJ JE BIL NAS BOJ PRAV
TAKO NENEHNA POT NAVZGOR!

NAJ ŽIVI PRAZNIK REPUBLIKE — 29. NOVEMBER!

Letos homo vnovič počastili praznik republike in izpričali svojo zvestobo misli,
ki je sprožila in vodila naš osvobodilni boj, hkrati pa manifestirali svojo iskren-
no privrženost naši socialistični domovini! Vsem občanom prisrčne čestitke!

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

OBČINSKI ODBOR SZDL — OBČINSKI KOMITE ZKS — ZDRUŽENJE BOR-
CEV NOV — OBČINSKI KOMITE ZMS — OBČINSKI SINDIKALNI SVET
IN OSTALE DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE.

Vse občane na svojem
območju pozdravlja
in jim čestita
za dan republike

ISKRENA VOŠČILA ZA PRAZNIK
REPUBLIKE VSEM DELOVNIM LJUDEM
POŠILJAJO:

**KNJIGOVODSKI CENTER
ČRNOMELJ**

PARNA PEKARNA, ČRNOMELJ
BRIVSKO FRIZERSKO PODJETJE,
ČRNOMELJ
VALJČNI MLIN, ČRNOMELJ
TAPETNIŠTVO IN DEKORATERSTVO,
ČRNOMELJ

**Stanovanjska
skupnost
KOČEVJE-
RUDNIK**

DELOVNI KOLEKTIV, ORGANI UPRAVLJANJA
IN UPRAVA PODJETJA

„AVTO“-KOČEVJE

ČESTITAJO VSEM SVOJIM POSLOVNIM ZNANČEM IN
PRIJATELJEM, POSEBNO PA DELOVNIM LJUDEM
V OBCINI KOČEVJE!

ZA PRAZNIK REPUBLIKE ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM V
SLOVENIJI, ZLASTI PA DELOVNIM ORGANIZACIJAM V OBCINI KOČEVJE.

**INDUSTRIJA
TRANSPORTNIH SREDSTEV
IN OPREME**

**ITAS
KOČEVJE**

**KOVINSKO
PODJETJE
RIBNICA**

**OBČINSKA SKUPŠČINA
KOČEVJE**

OBČINSKI ODBOR SZDL * OBČINSKI
KOMITE ZKS * ZDRUŽENJE BORCEV NOV
* OBČINSKI KOMITE ZMS * OBČINSKI
SINDIKALNI SVET

ter vse druge organizacije in društva v občini
pošiljajo prisrčna voščila vsem delavcem,
kmetom, ljudski inteligenci, mladini in ostalim
občanom za letošnji praznik republike
* željo, da bi vztrajali na tej poti in se borili
za nove uspehe v proizvodnji, gospodarstvu,
kulturi, prosveti, zdravstvu in na vseh
drugih področjih!

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME

„INKOP“-KOČEVJE

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem,
občanom kočevske in sosednjih občin ter
vsemu delovnemu ljudstvu naše domovine za
29. NOVEMBER!

POZDRAVIJA
TOVARISICE
IN TOVARISE
V PODJETJIH
IN USTANOVAH,
OBCANE
SVOBODNIH
POKLICEV IN VSE
DELOVNE LJUDI
TER SE JIM
SE NADALJE
PRIPOROČA!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 27. novembra — Bernard
Sobota, 28. novembra — Jakob
Nedelja, 29. novembra —
Dan republike
Ponedeljek, 30. novembra —
Andrej
Torej, 1. decembra — Natalija
Sreda, 2. decembra — Blanka
Četrtek, 3. decembra — Franc

ZAHVALE!

Po dolgi bolezni nas je zapustil dragi oče **JOZE NAGELJ** iz Smolenje vasi. Najlepše se zavajujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala duhovnikom, kolektivni železarni, bolnišnici in vsem, ki so sočustvovali z nami.
Družina Nagelj

KALOGLASI

UGODNO PRODAJ stavbo s dvema sobama, garažo in malim gospodarskim poslojem. Naslov v upravi lista. 699/64.
POCENI PRODAJ trodelno kredenco in kuhinjsko na dve plošči. Terezija Fabjan, Dol. Toplice, štev. 57.
UGODNO PRODAJ kuhinjsko kredenco, kavč, pletilni stroj in gramofon. Naslov v upravi lista. 696/64.
PRODAJ MOSKI SIVALNI STROJ »Singers« Hodnik, Prisojna pot, n. h., Novo mesto.
PRODAJ SENO, OTAVO in deteljo. Naslov v upravi lista. 694/64.
ODDAM SOBO. Prednost imajo šivilje. Naslov v upravi lista. 701/64.
GARAZO ODDAM v najem. Blahič, Zolja vas 06. Novo mesto.
KUPIM RABLJENO SOBNO OMARO za obelko. Naslov v upravi lista. 700/64.
KUPIM STOJEČI STEDILNIK pa 2 plošči. Naslov v upravi lista. 697/64.

TAKOJ SPREJMEM MIZARSKEGA POMOČNIKA za pohištvena in stavbena dela. Jurij Polak, Mizarstvo, Kranj, Druševka 8.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, vajeno kuhe, sprejemem takoj. Plača in oskrba dobra. Samo resne ponudbe na naslov: Zinka Brišnik, Ljubljana, Pokočničkova 8.
FRIZERSKO POMOČNICO sprejemem takoj. Jelka Smalc, frizerski salon, Hladnikova 2, Novo mesto.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemem za dopoldanski čas — Marija Bižal, SGP Zidar Kočevje.

ISCEM GOSPODINJSKO POMOČNICO ali žensko, ki bi v zimskih mesecih od 7. do 14. ure pazila na otroka. 705/64.

ISCEM DEKLE, staro od 15 do 18 let, ki bi ves dan pazila na eno leto starega otroka. Naslov v upravi lista. 704/64.

ISCEM ZENSKO za čuvanje otroka v dopoldanskih urah. Naslov v upravi lista. 703/64.

26. NOVEMBRA SEM IZGUBILA temno rjavo jopico od Hrasitja do Tolstega vrha. Poštenega najdebrljanja. S tem se ublažijo bolečine in krči. Prijetno učinkovito sredstvo za to je rogaški »Donata« vrelec. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljnike« — telefon 21-158.

PRODAJ NOVO JEDILNO KLOP (modro). Naslov v upravi lista. 713/64.

PRODAJ RABLJENO STRUŽNICO in Flat — topolino. Turk, Stopiče 35. Ogljed 27. in 28. novembra 1964.

ISCEM PRAZNO SOBO v Novem mestu. Naslov v upravi lista. 712/64.

UGODNO PRODAJ KUHINJSKO KLOP, 4 stole in mizo. Ogljed v ponedeljek popoldne od 17. ure dalje. Bačar, Nad mlini 20, Novo mesto.

10. NOVEMBRA je bila popoldne v prodajalni Peko v Novem me-

stu najdena večja vsota denarja. Kdor jo je izgubil, jo proti dokazilom dobi v tej trgovini.

KINO

Brežice: 27. in 28. novembra slovenski film »Ne joči, Peter!«, 29. in 30. novembra francoski film »Umreti v Madridu«.

Brod na Kolpi: 28. in 29. novembra ameriški film »All ljubite Bramsa?«.

Dol. Toplice: 28. in 29. novembra španski film »Prodajalka vijolice«.

Kočevje — »Jadrana«: 25. in 26. novembra švedski film »Ali so še angelčki?«, 27. in 28. novembra nemški film »Kupi mi pisan balonček«, 29. in 30. novembra jugoslovanski film »Iz oči v oči«, 30. novembra in 1. decembra madžarski film »Zlati človek«, 2. in 3. decembra francoski film »Rože kvitkice«.

Kostanjevica: 29. novembra ameriški barvni film »Sedem čudovitih«.

Mokronog: 28. in 29. novembra jugoslovanski film »Solunski atentatorji«.

Novo mesto — »Krka«: 27. do 30. novembra sovjetski barvni film »Poema o morju«, 29. in 30. novembra ob 10. uri dopoldne domači film »Od monarhije do republike«.

Osilnica: 29. novembra jugoslovanski film »Kota 905«.

Predrag: nemški barvni film »Na svidenje, Franciška!«.

Ribnica na Dol.: 28., 29. in 30. novembra italijansko-španski barvni film »Lazni zakoni«.

Sevnica: 28. in 29. novembra nemško-italijanski film »Serenada velike ljubavni«, 2. decembra francoski film »Austerlitz«.

Sodražica: 28. in 29. novembra nemški film »Grščina strahova«.

Stara cerkev: 28. in 29. novembra jugoslovanski film »Moški«.

Straža: 28. in 29. novembra nemški film »Strelec v zelenemu«.

Trebnje: 28. in 29. novembra ameriški film »Drvo za obečanje«, 2. decembra jugoslovanski film »Pozvan je, V/B«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

predvaja jugoslovanski film »Tavariš predsednik centerfora«: 28. novembra ob 19. uri v Orehoviči; 29. novembra ob 15. uri v Smarjeti in ob 19. uri v Skočjanu; 30. novembra ob 19. uri v Otočju; 1. decembra ob 19. uri v Belli ceki in 2. decembra ob 19. uri v Uršnih selih.

POTUJOČI KINO KOČEVJE

predvaja domači film »Partizanski dokumenti«: 27. novembra ob 19. uri v Dolgi vasi; 28. novembra ob 19. uri v Livoldu; 29. novembra ob 16. uri v Banja Loki; ob 19. uri v Kužlju in jugoslovanski film »Kazara«: 28. novembra ob 17. uri na Oneku; ob 19. uri v Koprivniku; 29. novembra ob 13.30 v Vi-molju; ob 16. uri na Lazah in ob 19. uri v Mozlju.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Matični urad Novo mesto

V času od 16. novembra do 23. novembra je bilo rojenih 21 dečkov in 18 deklic.

Poročili so se: Nikola Muzar-pojedelec, in Alojzija Brulc, kmetovalka, oboje iz Plesberka; Martin Šimec, delavec iz Črmošnjice, in Ana Mali, poljedelka iz Krke; Leopold Krivec, kmet iz Malega Kala, in Ana Koradin, poljedelka iz Sela pri Zagorci; Jože Kavšek, kjučavničar iz Malega vrha, in Ana Kukman, predmetna učiteljica iz Mirne peči; Martin Zupančič, avtomobilar iz Črešnjice, in Kristina Sutarišič, bolniška strežnica iz Gor. Lakovic; Jože Šimec, čevljar iz Irške vasi; in Terezija Pink, delavka iz Smolenje vasi; Jože Novšak, kmet iz Zbur, in Marija Kalčić, poljedelka iz Orešja; Janes Blahič, strojnik iz Zdinje vasi; in Marija Golob, kuharica iz Srebrnč.

Umrli so: Alojz Zakrajšek, delavec iz Pomikov, 55 let; Alojz Setina, vojni invalid iz Sevnice, 72 let; Franciška Cimermančič, gos-podinja iz Vinje vasi, 59 let; in Alojz Golob, kmet iz Birčne vasi, 64 let.

Iz novomeške narodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Julijana Mr-go-je iz Telč — Julijo, Silva Levčnik iz Kostanjevice — Srečka, Marija Zagar iz Bršlina — Vesna, Marija Kramžar iz Vodice — Bojana, Marija Gazvoda iz Rakovnika — Jožica, Angela Slanc iz Curil — Francija Julka Blaznik iz Skrov-nika — Martina, Ljuba Bros iz Mržakov — Katica, Silva Hren iz Mirne — Karla, Pavla Kalin iz Mihovce — Stanko, Marija Hacin iz Črmošnjice — Janja, Terezi-ja Gregorič iz Slepšča — Terezi-ja, Olga Vidmar iz Mačkovec — Silva, Terezija Mušič iz Dragova-nje vasi — Damijana, Ana Rošič iz Loke — Edvarda, Jožefa Glavina iz Dolnjega Vrhopolja — Marjana, Angela Cvečbar iz Sela — Tamara, Jožefa Senica iz Trči-ča — Roberta, Hilda Kužnik iz Dobindola — Ivana, Vera Starič iz Gornjega Mokronoga — Jožica, Angelca Tršinar iz Jurne vasi — Milena, Vida Može iz Loke — Slavka, Anica Kosce iz Češče vasi — Terezija, Franciška Cimermančič s Hriba — Silvestra, Franciška Korenčič iz Gabrja — dečka, Anica Pene iz Velikega Slatnika — dečka, Neža Stepan iz Grabovec — dečka, Vera Lukčič iz Uršnih sel — dečka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Gabrijela Kneševič iz Brežic — Rjabinuško, Kristina Valentinc iz Krškega — Mar-jano, Rozalija Gajski s Čirnika — Franca.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Franc Pavček, posestnik iz Smuke, je padel s strehe in si poškodoval pravi koš; Rajko Bečiravič, strojnik iz Velikega Oreš-ka, je padel z motorja in si poškodoval glavo in desno roko; Aleksander Ivanča, delavec iz Metlike, se je z motorjo nato opek-ol po desni roki in nogi; na Sta-neta Bukovca, delavca iz Velikega Mraševca, so padla vrata in mu poškodovala medenico; Jože Simu-nič, posestnik iz Draščič, je padel z višine 4 m in si poškodoval glavo in pravi koš.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: Ivana Božič, gospodinja iz Spodnjega Pijavškega, je padla z voza in si poškodovala hrbtenico; Mihael Horvat, posestnik iz Zelnega, je padel v sobi in si poškodoval desno nogo; Franca Čirnske-ga, posestnika s Velikega Čirnika, je nekdo pretepel in mu prizadel poškodbe po glavi in desni roki; Franc Jalevec, sin delavca iz Ka-menice, se je poperil s kropcem po vratu in rokah; Franc Omernu, upokojenec iz Cateča, je padel na dvorišču in si poškodoval levo ramo; Ivan Stefančič, tapetnik iz Mrvice, je padel z motorjem in si poškodoval hrbtenico.

OBVESTILA

Objava Centra za socialno delo

Skrbni organi občine Novo mesto, zastopani po Centru za socialno delo Novo mesto, obveščajo vse, da so vsi premoženjsko pravni postopki, ki jih sklepa Franc Kna-feljc iz Birčne vasi št. 36, neveljavni, ker mu je bila s sklepom Okrajnega sodišča Novo mesto št. L 16/26-10 odvzeta opravilna sposobnost. Zato opozarjamo vse, naj ne kupujejo premičnine oziroma nepremičnine od Franca Knafeleja, ker so vse kupne pogodbe neveljavne.

Razpis javne dražbe

Zavod za upravljanje družbenega premoženja Novo mesto razpisuje javno dražbo za prodajo motornega kolesa znamke »Jawa« 250 ccm, reg. št. 53554. Isključna cena je 60.000 din, in motornega dvokolesa znamke »Diamant«, v voznem stanju. Isključna cena je 7.200 din.

Dražba bo v ponedeljek, 7. decembra 1964 ob 8. uri v poslovnih prostorih zavoda, Novo mesto, Prešernov trg 8. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor, od 9. ure dalje pa tudi privatniki.

Obvestilo o razstavi

Solski center za gostinstvo Novo mesto vabi na ogled razstavo slovenske kuharske gostinske literaturo, ki bo v dvorani sindikalnega doma, Drustveni trg št. 2. Razstava bo odprta v soboto, 28. novembra, od 14. do 18. ure in v nedeljo, 29. novembra, od 9. do 16. ure.

Vstopnine ni!

AVTOBUSNI VOZNI RED

Avtobusni promet »GORJANCI«, Novo mesto, uvaja na željo potnikov dve novi avtobusni progi:

TREBELNO-MOKRONOG-TREBNJE-LJUBLJANA

Velja od 1. decembra 1964

1	2	km	postaje	3	4
4.55	5.00		TREBELNO	19.50	20.00
4.40	5.15	4	MOKRONOG	19.35	20.15
	5.20	6	BISTRICA		19.30
	5.27	10	SENTRUPERT		19.23
	5.32	12	DOB		19.18
	5.37	14	MIRNA		19.13
	5.50	20	TREBNJE		19.00
	5.55				18.55
	6.50	72	LJUBLJANA		18.00

Opomba: avtobus obratuje vsak dan.

ČRNOMELJ-METLIKA-NOVO MESTO

Velja od 1. decembra 1964

1	km	postaje	2
9.00		ČRNOMELJ	12.45
9.08	8	GRADAC	12.37
9.12	11	PODMEMLJ	12.32
9.21	16	METLIKA	12.23
9.37	24	SUHOR	12.13
9.41	29	JUGORJE	12.03
9.56	36	CEROVEC	11.49
10.05	40	TEZKA VODA	11.40
10.15	45	NOVO MESTO	11.30

Opomba: avtobus obratuje samo ob delavnikih.

Razen obeh novih prog pa uvajamo ob sobotah, nedeljah, ob praznikih ter na dneve pred prazniki še dodatno vožnjo na že obstoječi progi Novo mesto—Zužemberk—Ljubljana z odhodom iz Novega mesta ob 17.00 brez vmesnega postanka do Ljubljane ter povratkom iz Ljubljane ob 18.50 skozi Ivančno Gorico, Zužemberk in Dol. Toplice ter prihodom v Novo mesto ob 20.30.

Čenjenim potnikom se kolektiv priporoča in hkrati vsem čestita za dan republike!

AVTOBUSNI PROMET »GORJANCI« NOVO MESTO

SVOJIM STRANKAM SE SE NAPREJ PRIPOROCATA IN JIM VOSCITA ZA PRAZNIK REPUBLIKE

Gostinsko podjetje ŽUŽEMBERK MESARIJA ŽUŽEMBERK

Vsem delovnim ljudem

Čestita za DAN REPUBLIKE

KONUS

USNJARSKI KOMBINAT SLOVENSKE KONJICE

TANINSKI OBRAT SEVNICA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tona Gošnjak (glavni odgovorni urednik), Risa Bačar, Franco Grivec, Miloš Jakopc Marjan Moškon, Jožica Tepey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vsprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 53 — Telefon 21-327 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Časopisno podjetje DELO v Ljubljani

VSEM BELOKRANJSKIM KMETOVALCEM,
POSEBNO PA TISTIM, KI Z ZADRUGO POGODBENO
SODELUJEJO, POSILJA PRISRČNA VOSCILA
ZA LETOSNJI PRAZNIK REPUBLIKE

KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ